

การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรง
วิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THAI INSTRUCTIONAL MANAGEMENT OF NON-
ELEMENTARY AND THAI MAJOR TEACHERS IN PATHUM THANI PROVINCE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Elementary Education

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู
ระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก
จังหวัดปทุมธานี

โดย

นางสาวสุพัตรา คำโพธิ์

สาขาวิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ดร. ภาวิณี ไสธายะเพชร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จีระพันธุ์ พูลพัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ดร. ภาวิณี ไสธายะเพชร)

.....กรรมการ
(ดร. ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร)

CHULALONGKORN UNIVERSITY

สุพัตรา คำโพธิ์ : การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับ
 ประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี (A STUDY OF THAI
 INSTRUCTIONAL MANAGEMENT OF NON-ELEMENTARY AND THAI MAJOR
 TEACHERS IN PATHUM THANI PROVINCE) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ดร. ภาวิณี
 โสธายะพีเชอร์, 207 หน้า.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชา
 ภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก 2) นำเสนอแนวทางในการ
 พัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรง
 วิชาเอก ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่สำเร็จ
 การศึกษาไม่ตรงวิชาเอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน
 289 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตการ
 จัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยในครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่
 สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี พบว่าครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับบางครั้ง (ค่าเฉลี่ย =
 2.97) โดยพบปัญหาคือ ครูขาดความชำนาญในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และต้องการ
 สื่อที่ใช้ในการสอนภาษาไทย

2. แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษา
 ที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก คือ 1)การเริ่มต้นพัฒนาตนเองโดยครูผู้สอนต้องตระหนักถึงความ
 รับผิดชอบและหน้าที่ของตนเอง และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม 2) การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร
 สถานศึกษาทั้งด้านสื่อการสอน การนิเทศติดตาม การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) การได้รับการ
 สนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย

ภาควิชา หลักสูตรและการสอน

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา ประถมศึกษา

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

ปีการศึกษา 2560

5983898127 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEYWORDS: THAI LANGUAGE TEACHER / TEACHER DEVELOPMENT / THAI LANGUAGE TEACHING AND LEARNING OF NON-THAI MAJOR TEACHERS

SUPATTRA KAMPO: A STUDY OF THAI INSTRUCTIONAL MANAGEMENT OF NON-ELEMENTARY AND THAI MAJOR TEACHERS IN PATHUM THANI PROVINCE.
ADVISOR: PAVINEE SOTHAYAPETCH, Ph.D., 207 pp.

The purpose of this research were to 1) study the states and problems of Thai instructional management of non-elementary and Thai major teachers; 2) to propose guidelines for the development of Thai language teaching and learning of non-Thai major teachers. The researcher collected data from the Thai primary school teachers in total 298, who did not graduate from Thai major in Pathum Thani Primary Educational Area Office, District 1. The data were collected from questionnaires, interviews, and observation forms of Thai instructional management. The quantitative data were analyzed by Frequency, Percentage, Mean and Standard deviation. The data from interviews and observation forms were described by content analysis.

The research results found that;

1. The states and problem of Thai instructional management of non-elementary and Thai major teachers was at a sometimes level of teacher performance (Mean = 2.97). The problems were as follows: Teachers were inexperienced of Thai instructional management. Teachers needed to have Thai instructional media.

2. The guidelines for non-Thai major teachers were as follows: 1) Teachers start to developing themselves and recognizing own responsibilities and duties. 2) The school administrators should support instructional media, supervision process, and support of learning exchange. Institutions and organizations relating to Thai instructional management should support the teachers.

Department: Curriculum and Student's Signature

Instruction Advisor's Signature

Field of Study: Elementary Education

Academic Year: 2017

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความเมตตากรุณาที่ผู้วิจัยได้รับจาก อาจารย์ ดร.ภาวิณี ไสธายะเพ็ชร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้ให้ทั้งความรู้ คำแนะนำ ประสบการณ์และข้อคิดที่ดีในการทำงาน ตลอดจนให้ความเมตตาตรวจแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรธนะกร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่เมตตาให้ คำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ดวงใจ สีเขียว อาจารย์ ดร.วิลาวัลย์ ด่านสิริสุข และ อาจารย์ ดร.สุมาลี เชื้อชัย ที่ให้ความเมตตาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ทำให้ได้เครื่องมือวิจัย ที่สมบูรณ์และมีคุณภาพ

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า อาจารย์ ดร.ยรวัฒน์ คล้ายมงคล อาจารย์ ดร.กิริติ คุสานนท์ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ มอบประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดี รวมทั้งคำแนะนำและให้กำลังใจมาโดยตลอด

ขอขอบคุณผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ศึกษาพิเศษ และบุคคลากรฝ่ายต่างๆ รวมทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะครู ที่ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถ ดำเนินการเก็บข้อมูลได้อย่างราบรื่น

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนและเพื่อนครูที่น่ารัก ที่คอยสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจในการทำงาน และยังคงคอยให้ข้อคิดดีๆ ไว้เตือนสติตลอดเวลา

ขอขอบคุณเพื่อนๆร่วมรุ่น 59 สาขาประถมศึกษาที่น่ารักได้แก่ กอล์ฟกับฝ่ายที่คอย ผลักดันและแจ้งเตือนตารางการทำงานตั้งแต่เริ่มเรียนจนทำวิทยานิพนธ์สำเร็จ รวมทั้งปูเลา เมษา อ้อย แนน ตา และมิ่ง ที่คอยสร้างความสนุกสนาน ผ่อนคลาย และให้กำลังใจในการทำงานเสมอมา

สุดท้ายขอกราบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ สำหรับการให้ความสนับสนุนในทุกๆด้าน และเป็นกำลังใจที่ดีที่สุด ทำให้ผู้วิจัยพยายามและตั้งใจจนสามารถทำเสร็จดังที่หวังไว้ได้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	1
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามในการวิจัย.....	6
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.4 นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	7
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
บทที่ 2.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ตอนที่ 1 การจัดการเรียนการสอน.....	10
1.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน.....	10
1.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน.....	11
1.3 องค์ประกอบของจากจัดการเรียนการสอน.....	12
1.4 ขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน.....	28
ตอนที่ 2 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน.....	29
2.1 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน.....	29
2.2 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย.....	30

ตอนที่ 3 ครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก.....	31
3.1 ความหมายครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก.....	32
3.2 ความสำคัญของครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก.....	32
3.3 ปัญหาของครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก.....	32
3.4 การพัฒนาครูที่มีการจัดการเรียนการสอนไม่ตรงวิชาเอก.....	33
3.5 นโยบายจากภาครัฐที่สนับสนุนการพัฒนาครู.....	35
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	38
บทที่ 3	39
วิธีดำเนินการวิจัย	39
3.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
3.2 การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย.....	40
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	44
3.6 การนำเสนอข้อมูล (Presentation).....	45
บทที่ 4	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี.....	47
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการ สอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก.....	105
บทที่ 5	114
สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	114

5.2 สรุปผลการวิจัย.....	114
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	119
5.3 ความน่าเชื่อถือของงานวิจัย.....	125
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	127
รายการอ้างอิง.....	128
ภาคผนวก ก.....	133
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	133
ภาคผนวก ข.....	135
การคำนวณหาค่าความสอดคล้อง IOC.....	135
ภาคผนวก ค.....	143
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	143
ภาคผนวก ง.....	165
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS.....	165
ภาคผนวก จ.....	177
รูปภาพจากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 โรงเรียน.....	177
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	207

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	ผลการสำรวจร้อยละของนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้โดยคัดเลือกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,020 โรงเรียน	2
ตารางที่ 2	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 – 2559	6
ตารางที่ 3	จำนวนการส่งกลับของแบบสอบถามจำนวน 289 ชุด	43
ตารางที่ 4	ข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 278 ชุด	47
ตารางที่ 5	ตารางแสดงการแปลผลระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี	50
ตารางที่ 6	ระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี	50
ตารางที่ 7	ระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี	51
ตารางที่ 8	ระดับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี	57
ตารางที่ 9	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	64
ตารางที่ 10	ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ก จากการสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร	68
ตารางที่ 11	ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ข จากการสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร	76
ตารางที่ 12	ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ค จากการสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร	84
ตารางที่ 13	ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ง จากการสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร	92
ตารางที่ 14	สรุปการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก	100

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานและเป็นการศึกษาภาคบังคับที่มุ่งพัฒนาเพิ่มพูนให้เด็กมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน สามารถอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น และยังพัฒนาความรู้ในด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ สามารถนำทักษะความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (ปรีชา นิพนธ์พิทยา, 2536; สมพร สุทัศนีย์, 2525) ซึ่งทักษะดังกล่าวสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติที่ได้กำหนดเป้าหมายด้านผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์และได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วน กระทรวงศึกษาธิการ (2552) จึงได้มีการกำหนดกรอบและทิศทางการศึกษาโดยจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ 1)กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 3) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ 4)กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 5) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ 6) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี 7) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และ 8) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระต่างมีความสำคัญในการพัฒนาความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อผู้เรียนสามารถใช้ในชีวิตประจำวัน และส่งผลต่อการใช้ชีวิตของผู้เรียนทั้งสิ้น โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความสำคัญสำหรับคนไทย เพราะใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ผู้ใช้ภาษาควรคำนึงถึงการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องเพื่อสามารถสื่อสารความคิดของตนให้ผู้อื่นทราบได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสำราญ, 2550) นอกจากจะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารแล้ว ยังเป็นภาษาประจำชาติที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ (บันลือ พฤกษ์วัน, 2533; วรณี โสมประยูร, 2544) คนไทยทุกคนต้องช่วยกันดำรงรักษาไว้ให้มีอยู่อย่างมั่นคงตลอดไป ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้พระราชทานแก่ผู้เข้าร่วมประชุมของชุมนุมภาษาไทยตอนหนึ่งว่า “ภาษาไทยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ประเทศไทยนั้นมีภาษาของไทยเราเอง ซึ่งต้องหวงแหน เรามีโชคดีที่มีภาษาของตนเองตั้งแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องเก็บรักษาไว้ (2505 อ้างถึงใน วรณี โสมประยูร, 2553) นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เมื่อบุคคลเรียนรู้จึงมีภาษาเกิดขึ้น แล้วเอาภาษาที่ได้จากการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เรื่องอื่นๆ ต่อไปด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาได้แยกการสื่อความหมายทางภาษาเป็น 2 ทาง ทางหนึ่งคือ

ความเข้าใจทางภาษา เป็นการสื่อสารฝ่ายรับเข้า ได้แก่ ฟังและอ่าน ส่วนอีกทางหนึ่งคือ การใช้ภาษา เป็นการสื่อสารฝ่ายส่งออก ได้แก่ การพูดและการเขียน มนุษย์ใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ เพื่อประกอบอาชีพ พัฒนาบุคลิกภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตด้านอื่นๆ เพราะคนเราได้รับความรู้ ความคิดต่างๆ จากการฟัง การอ่าน แล้วเขียนบันทึกไว้เพื่อพูดหรือเขียนถ่ายทอดเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจอีกทอดหนึ่ง ดังนั้นการเรียนของนักเรียนที่อ่อนภาษาจึงทำให้อ่อนวิชาอื่นๆ ไปด้วย (วรณั โสมประยูร, 2553) ครูผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะครบทั้ง 4 ทักษะ

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีการวางแผนในการจัดการเรียนการสอนอย่างดี คำนี้ถึงปัจจัยต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาการตามช่วงวัยของนักเรียนประถมศึกษา การศึกษาทำความเข้าใจกับหลักสูตร การวางแผน การสอน การเตรียมวิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมกับการจัดการเรียนการสอนในคาบหนึ่งๆ ซึ่งครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวนักเรียน ในเรื่องของพัฒนาการด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ความต้องการ ความสามารถและระดับสติปัญญาที่แตกต่างกัน ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยที่ดี ลึกซึ้ง กว้างขวาง ความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนอีกด้วย แต่ภายหลังประกาศให้ปี 2558 เป็นปี “ปลอดเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้” ได้มีการสำรวจตัวเลขการอ่านออกไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยคัดเลือกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,020 โรงเรียน โดยการสำรวจครั้งที่ 1 ในเดือนมิถุนายน 2558 และสำรวจครั้งที่ 2 ในเดือนกรกฎาคม 2558 โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้ (ไทยรัฐออนไลน์, 2559)

ตารางที่ 1 ผลการสำรวจร้อยละของนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้โดยคัดเลือกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,020 โรงเรียน

ระดับชั้น	การอ่าน		การเขียน	
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
ป.1	11.5	5.6	8.7	5.0
ป.2	8.2	5.0	11.2	7.0
ป.3	5.0	2.8	7.6	5.3
ป.4	4.4	2.5	11.3	8.1
ป.5	3.5	1.9	9.7	6.6
ป.6	2.6	1.4	7.0	4.7

ผลจากการสำรวจพบว่า นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ลดลงแต่ยังคงมีนักเรียนที่ยังอ่านไม่ออกอยู่ เมื่อนักเรียนอ่านไม่ออก ก็จะส่งผลไปสู่การเขียนไม่ได้ด้วยเช่นกัน สาเหตุส่วนหนึ่งจากผลสำรวจการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ที่ปรากฏนั้น สามารถตั้งสมมติฐานได้ว่าผลส่วนหนึ่งมาจากครูผู้สอน เพราะผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นผลสะท้อนจากการจัดการเรียนการสอนของครูโดยตรง สอดคล้องกับภาวิณี โสธายะเพ็ชร (2558) เสนอว่า “การจะให้ผลผลิตของระบบการศึกษานั้นออกมาดี ตัวแปรสำคัญนั้นคือ ครู ด้วยเหตุนี้ความสำคัญของการให้การศึกษาแก่ประชาชน และการสร้างครูที่มีความเป็นมืออาชีพจึงเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ การมุ่งเน้นพัฒนาทั้งตัวนักเรียนและตัวครู เพื่อให้ทั้งระบบของการศึกษาออกมาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ”

ปัญหาต่างๆ ที่ประเทศไทยกำลังเผชิญเกี่ยวกับวิชาชีพครูไม่ว่าจะเป็น ครูสอนไม่ตรงตามวิชาที่ตนเองสำเร็จการศึกษา ครูในบางสาขาวิชาขาดแคลน ครูได้รับการบรรจุใหม่มีประสบการณ์น้อย การผลิตครูที่ไม่มีคุณภาพเป็นต้น เหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งงานวิจัยของวาณี คมขำ (2555) เป็นตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงปัญหาครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอกที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้บริหารประสบปัญหาในการจัดครูเข้าสอนเนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่มีครูที่จบตรงวิชาเอกไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการจัดบริการวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักสูตร ผู้บริหารจึงแก้ปัญหาโดยจัดประชุมครูเพื่อร่วมกันวิเคราะห์และทำความเข้าใจหลักสูตร ส่งครูไปอบรมเพิ่มเติมกับหน่วยงานต้นสังกัด สรรหาครูที่มีความถนัดและสนใจสอนวิชาภาษาไทย ขอความอนุเคราะห์งบประมาณจากต้นสังกัดจัดวิทยากรมาอบรมเชิงปฏิบัติการทั้งด้านการใช้วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนและการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ส่วนด้านงานสอน พบว่าครูพบปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาภาษาไทยมากและเวลาสอนไม่เพียงพอ ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล ครูจึงแก้ปัญหาด้วยการเข้ารับการอบรมด้านการจัดการเรียนการสอน การใช้และการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน มีการประชุมและวิเคราะห์ปัญหาและศึกษาแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพิ่มเติม ซึ่งงานวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552 อ้างถึงในสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้สังเคราะห์สภาพและปัญหาด้านครูผู้สอน ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าปัญหาที่เกิดจากตัวครูได้แก่ ครูผู้สอนไม่ได้จบการศึกษาในวิชาที่สอน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระวิชานั้นขาดประสิทธิภาพ

สำหรับปัญหาการจัดการเรียนสอนของครูที่จบไม่ตรงวิชาเอกนั้น เป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นส่วนมาก เนื่องจากปัญหาขาดแคลนครูเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นปัญหาระดับนโยบายไม่สามารถแก้ไขได้ใน

ทันทีทันใด วิธีการแก้ไขในเบื้องต้นในระดับปฏิบัติที่สามารถกระทำได้คือ การใช้ทรัพยากรครูที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับ ศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์ (2558) นักวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ได้เสนอแนวทางให้กระทรวงศึกษาธิการปฏิบัติเพื่อเป็นทางออกของการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนครู โดยควรคำนึงถึงนโยบายคือ ปรับวิธีการจัดสรรบุคลากรครูให้โรงเรียนได้รับจำนวนครูตามเกณฑ์จำนวนครูที่เหมาะสมและได้ครูตามความต้องการ รวมทั้งวางแผนการเตรียมความพร้อมครูประถมศึกษารุ่นใหม่ให้เพียงพอกับความต้องการในอนาคต เพราะเมื่อโรงเรียนอนุบาลและโรงเรียนประถมศึกษาจำนวนมากควรต้องมีครู 1 คนต่อห้อง นั้นแสดงให้เห็นว่าครูจะต้องสอนได้หลากหลายวิชาและเข้าใจการเรียนรู้โดยรวมของนักเรียนมากกว่าจบวิชาเอกด้านใดด้านหนึ่ง จึงควรต้องเตรียมให้ครูรุ่นใหม่มีความพร้อมและทักษะการสอนเหล่านี้ เป็นต้น นอกจากนี้จากการศึกษางานวิจัยของ รชากานต์ เคนชมภู (2558) เรื่องผลกระทบจากครูผู้สอนสอนไม่ตรงวิชาเอกต่อผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรณีศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผลกระทบจากปัญหาที่ครูผู้สอนไม่ตรงกับสาขาที่จบมาต่อประสิทธิภาพของนักเรียน โดยประเมินจากคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (ONET: Ordinary National Education Test) ข้อมูลที่ใช้ศึกษาเป็นข้อมูลโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 92 โรงเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าครูผู้สอนไม่ตรงวิชาเอกที่จบมาไม่มีอิทธิพลต่อคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน วิชาภาษาไทย ซึ่งหมายความว่าไม่มีครูผู้สอนภาษาไทยที่จบไม่ตรงวิชาก็สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยดังกล่าว เป็นที่น่าสนใจว่าครูผู้สอนไม่ตรงวิชาเอกที่จบสามารถพัฒนาตนเองในการสอนได้อย่างไรจึงไม่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การตั้งสมมติฐานส่วนหนึ่งที่สามารถเป็นไปได้คือ แม้ว่าครูมีความรู้ในเนื้อหารายวิชาน้อย เพราะจบไม่ตรงวิชาเอก หรือวิธีการสอนที่ยังไม่ดีและเหมาะสมมากพอกับนักเรียน ซึ่งเป็นปัญหาในขั้นแรกของการเป็นครูสอนในวิชาที่ตนเองไม่ถนัด แต่ด้วยความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองด้วยการเข้ารับการอบรมที่จัดขึ้นโดยหน่วยงาน องค์กร สังกัด เช่น โครงการพัฒนาครูประจำการที่สอนไม่ตรงวุฒิ/ไม่ตรงเอก จัดโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้การสืบค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมความรู้ด้วยตนเองทำได้ง่ายยิ่งขึ้น ครูจึงสามารถศึกษาความรู้ใหม่ๆ ได้หลากหลายช่องทาง ทั้งจากหนังสือ ยูทูบ (youtube) หรือเว็บไซต์ต่างๆ หรือการสอบถามเพื่อนครูที่มีความเชี่ยวชาญ และไม่หยุดที่จะพัฒนาตนเอง ทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพได้เช่นกัน

ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร หลักสูตร สื่อการสอน ไม่ใช่กลไกหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งคุณภาพการศึกษาไม่สามารถขับเคลื่อนได้โดยปราศจาก “ครู” ผู้ที่ทำหน้าที่ใน

การจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ดังที่ อัมมาร สยามวาลาและคณะ (2555) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยว่า

“...ใจกลางของ ปัญหาการศึกษาไทยจึงไม่ใช่การขาดทรัพยากร แต่เป็นการขาด “ประสิทธิภาพ” ในการใช้ทรัพยากร อันเนื่องมาจากการขาด “ความรับผิดชอบ” ของระบบการศึกษาต่อนักเรียนและผู้ปกครองนั่นเอง การเริ่มการปฏิรูปคุณภาพการศึกษาจึงต้องมุ่งตรงไปที่การสร้างความรู้ รับผิดชอบของผู้จัดการศึกษา ทั้งภาครัฐ โรงเรียน และครู แล้วจึงหนุนเสริมด้วยมาตรการอื่น” และหนึ่งในปัจจัยซึ่งต้องรับผิดชอบต่อ การแก้ไข ปัญหาการศึกษาไทยคือ “ครู” ซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนสำคัญในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา”

จากการศึกษาวิจัยส่วนใหญ่ระบุว่าปัญหาคุณภาพการศึกษาส่วนใหญ่มาจากการจัดการเรียนการสอนของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่จบการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก เป็นผลสืบเนื่องมาจากการขาดแคลนครู และครูไม่มีความเชี่ยวชาญในวิชานั้นๆ ทำให้จัดการเรียนการสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพ ปัญหานี้เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลานานหลายสิบปีและเป็นเรื่องที่หลายฝ่ายทราบปัญหาและพยายามหาทางแก้ไขแต่ไม่สามารถแก้ไขในเรื่องการจัดการครูสอนให้ตรงวิชาเอกได้ ในแต่ละหน่วยงานจึงแก้ปัญหาด้วยการจัดอบรมครูที่สอนในแต่ละวิชาเพื่อให้ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหา วิธีสอน เทคนิคต่างๆ ของวิชานั้นๆ ถึงอย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษายังคงต้องประสบปัญหาที่ครูสอนจบไม่ตรงวิชาเอกอีกเช่นเดิม ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ประเทศไทยพบกับปัญหาครูจบการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกในเกือบทุกโรงเรียนและทุกจังหวัดของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดปทุมธานีที่ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษา ก็เช่นเดียวกัน ถึงแม้ว่าเป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตปริมณฑลที่ใกล้กับเมืองหลวง และเป็นเขตเศรษฐกิจที่มีทำโรงงานอุตสาหกรรม อยู่เป็นจำนวนมากเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ จำเป็นต้องมีจำนวนแรงงานในการเข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรมเพื่อเป็นการสร้างงานสร้างอาชีพของคนในพื้นที่นั้นๆ การจัดการศึกษาในเขตพื้นที่ดังกล่าวควรมีการจัดสรรครูที่ตรงตามสาขาวิชาเอกที่จบมาเพื่อรองรับกับผลผลิตที่มีคุณภาพนั่นก็คือ นักเรียน ในการเป็นตลาดแรงงานที่สำคัญในอนาคต แต่ถึงกระนั้นก็ตามจังหวัดปทุมธานีก็ยังประสบปัญหาการได้ครูที่จบไม่ตรงสาขาวิชาเข้ามาสอนในโรงเรียนเช่นเดียวกับจังหวัดอื่นๆ ทำให้มีครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกอยู่โดยเฉพาะในการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาจำนวน 289 คน แต่จากการศึกษารายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 – 2559 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของจังหวัดสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของระดับประเทศดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 – 2559

ระดับ	ปีการศึกษา 2557	ปีการศึกษา 2558	ปีการศึกษา 2559
ประเทศ	44.88	49.33	52.98
จังหวัดปทุมธานี	46.10	50.41	54.62

ที่มา : สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

จากตารางดังกล่าว ทำให้เห็นว่าถึงแม้ว่าในจังหวัดปทุมธานีจะมีครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกแต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยกลับสูงขึ้น จึงเป็นที่น่าสนใจว่าครูผู้สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกแต่ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานีมีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร และมีการพัฒนาตนเองอย่างไร ดังนั้นเพื่อหาแนวทางสำหรับการพัฒนาครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก การวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูและเป็นข้อมูลพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกต่อไป

1.2 คำถามในการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกเป็นอย่างไร
2. แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกเป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก
2. เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งวัตถุประสงค์ออกเป็น 2 ข้อ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำนวน 289 คน และเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 กลุ่ม

ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ กลุ่มครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก 4 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 4 คน เพื่อนครู 8 คน นักเรียน 20 คน

1. เรื่องที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ในภาคเรียนที่ 2
2. ประเด็นที่ศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของครูภาษาไทยที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก โดยศึกษาทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร การเขียนแผนการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านวิธีสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผล

1.4 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการจัดการเรียนการสอน
 - 1.1 การเตรียมการสอน (ก่อนสอน) หมายถึง การศึกษาหลักสูตร การเขียนแผนการสอน การเตรียมสื่อการเรียนการสอน
 - 1.2 การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน) หมายถึง วิธีการสอนที่ใช้ในการสอนภาษาไทย การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลนักเรียน
 - 1.3 การประเมินผล (หลังการสอน) มีการจัดทำบันทึกหลังสอนเพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอน สะท้อนปัญหาและอุปสรรคที่ต้องแก้ไข
2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอน
 - 2.1 ปัญหาด้านการเตรียมการสอน (ก่อนสอน) หมายถึง ปัญหาในการศึกษาหลักสูตร การเขียนแผนการสอน การเตรียมสื่อการเรียนการสอน
 - 2.2 ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน) หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการสอนที่ใช้ในการสอนวิชาภาษาไทย การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลนักเรียน
 - 2.3 การประเมินผล (หลังการสอน) ปัญหาในการจัดทำบันทึกหลังสอนเพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอน สะท้อนปัญหาและอุปสรรคที่ต้องแก้ไข
3. ครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก หมายถึง ครูที่สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาและได้รับใบประกอบวิชาชีพแต่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาในกลุ่มวิชาเอกประถมศึกษาและวิชาเอกภาษาไทย

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลจากงานวิจัยครั้งนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของครูที่จบไม่ตรงวิชาเอกแต่สามารถจัดการเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพ ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนภาษาไทยที่จบไม่ตรงวิชาเอกที่มีประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองสู่การพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้อาจเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจหรือหน่วยงานที่เห็นถึงปัญหาและสนใจที่จะดำเนินการในการแก้ปัญหาและพัฒนาครูภาษาไทยที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนการสอนการอ่านออกเสียงในวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอข้อมูลเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การจัดการเรียนการสอน

- 1.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน
- 1.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน
 - 1.3.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 1.3.2 วิธีการสอนภาษาไทย
 - 1.3.3 สื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
 - 1.3.4 การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
- 1.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 2 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

- 2.1 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
- 2.2 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ตอนที่ 3 ครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก

- 3.1 ความหมายครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก
- 3.2 ความสำคัญของครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก
- 3.3 ปัญหาของครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก
- 3.4 การพัฒนาครูที่มีการจัดการเรียนการสอนไม่ตรงวิชาเอก
- 3.5 นโยบายจากภาครัฐที่สนับสนุนการพัฒนาครู

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดงานวิจัย

ตอนที่ 1 การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้นั้น ขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นที่จะต้องเข้าใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน วิธีการสอนและเทคนิคการสอน การใช้สื่อการสอน สร้างบรรยากาศ ส่งเสริมลักษณะที่ดีของผู้เรียน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถและทักษะในด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

คุณภาพของผู้เรียนเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน โดยบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนคือ ครู ผู้ที่มีหน้าที่ในการศึกษาหาความรู้วิธีการสอนต่างๆ และเทคนิคต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนจนเกิดประสิทธิภาพ สำหรับการจัดการเรียนและการสอน อาภรณ์ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) ได้อธิบายว่า การเรียน กับ การสอน มักเป็นคำที่ใช้คู่กันและเรียกรวมกันว่า “การจัดการเรียนการสอน” เนื่องจากคำทั้งสองคำนี้มีความสัมพันธ์กัน ทั้งการสอนและการเรียนต่างเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกัน การจัดการเรียนการสอนเป็นการตั้งใจให้เกิดการเรียนรู้ ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนที่ดีย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีเช่นกัน ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (2553) ได้อธิบายเพิ่มอีกว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดการบรรยากาศ จัดกิจกรรม จัดสื่อ จัดสถานการณ์ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพผู้สอนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้จักผู้เรียนให้รอบคอบอย่างรอบด้าน และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการออกแบบหรือวางแผนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับผู้เรียน สำหรับในการจัดกิจกรรมหรือออกแบบการเรียนรู้อาจทำได้หลายวิธีการและหลายเทคนิค แต่สำหรับสุมน อมรวิวัฒน์ (2533) ได้อธิบายว่าเป็นกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้เรียนและผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่านักวิชาการได้ให้ความหมายแตกต่างกันแต่ได้กล่าวภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน แต่ Hough & Duncan (1970: 144 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนการสอนและระบุกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนไว้ โดยกล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนหมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้นการ

จัดการเรียนการสอนจึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่างๆ 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ 3) ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้ 4) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดสถานการณ์หรือการกำหนดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาความรู้และทักษะด้านต่างๆ โดยครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงหลักสูตร วิธีการสอน สื่อการสอน และการวัดประเมินผลการสอน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

1.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปีพุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 22 ระบุว่า การศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตรา 24 ข้อ 5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้เรียนเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียน ตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ขึ้น การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ ความสำเร็จในชีวิต หรือไม่เพียงไฉนนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนที่ดีของผู้สอน หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการสอนที่ดีและเหมาะสมแล้ว ย่อมจะมีผลดีต่อการเรียนของผู้เรียน (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553) ดังนั้นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่ได้เรียน
2. ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะหรือมีความชำนาญในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียน
3. ทำให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน
4. ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปอีกได้

1.3 องค์ประกอบของจากจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายด้าน ทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน และมีส่วนส่งเสริมให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้(อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550) โดยสุพิน บุญชูวงศ์ (2538) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย ครูผู้สอนซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ครูเลือกเทคนิคและวิธีการสอนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผู้เรียนก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สาคัญเท่ากับครูผู้สอน เนื่องจากความสำเร็จของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนการสอน และสิ่งที่จะสอนได้แก่ เนื้อหาวิชาต่างๆ ซึ่งครูจะต้องจัดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กัน เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น รวมทั้งสภาพแวดล้อมของการเรียนการสอน นอกจากนี้ลำพอง บุญช่วย (2530 อ้างถึงใน อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550) และเสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ (2551) ได้เสนอแนวคิดไปในทิศทางเดียวกันว่าองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญยังมีหลักสูตรที่กำหนดวัตถุประสงค์ รายละเอียดวิชาที่กำหนด รวมถึงการวัดและการประเมินผล เพื่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ วิธีสอน และเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่จะสอนเพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้อมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจน สื่อการสอนที่เปรียบเสมือนผู้ช่วยครู และการประเมินผล

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนมีผู้เสนอไว้ในลักษณะใกล้เคียงกัน โดยสรุป องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนหลักๆ ได้แก่ 1) ผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งมีบทบาทหลักในการการเรียนการสอน 2) หลักสูตร ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู 3) วิธีสอน โดยครูต้องเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ 4) สื่อการสอน ซึ่งมีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาจากนามธรรมเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น 5) การวัดและประเมินผล เป็นการสรุปผลการจัดการเรียนการสอนในเนื้อหานั้นๆ โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก โดยศึกษาทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) วิธีสอนภาษาไทย 3) การใช้สื่อการสอนภาษาไทย 4) การวัดและประเมินผลภาษาไทย

1.3.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้ใช้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่ใช้ ในการพัฒนาผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรแกนกลางมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลาง โครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานซึ่งระบุการจัดเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์กลางในการจบหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา เป็นส่วนจำเป็นสำหรับพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้เป็นพลเมืองดีของชาติ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ความเจริญทางวิทยาการในโลกยุคปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาชั้นนั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ทักษะต่างๆ โดยแบ่งสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.3.2 วิธีการสอนภาษาไทย

การสอนภาษาไทยในอดีตนั้นมักแยกเนื้อหาโดยเด็ดขาด คือ หลักภาษา วรรณคดี การใช้ภาษา และการใช้ภาษายังแยกเป็น ฟัง พูด อ่าน เขียน ทักษะดังกล่าวจึงขาดความสัมพันธ์กัน การสอนเช่นนี้ไม่ตอบสนองการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน เพราะการใช้ภาษานั้นประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เพื่อให้การสอนสอดคล้องกับธรรมชาติของการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันมากที่สุด ครูควรสอนภาษาไทยในสัมพันธ์ทักษะกัน ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน (สนิท สัตโยภาส, 2532) โดยมีวิธีการในการสอนทักษะต่างๆ ดังนี้

1.3.2.1 การสอนฟัง

การฟัง หมายถึง การได้ยินโดยมีความตั้งใจจะรับและเกิดความเข้าใจตามเจตนาที่อีกฝ่ายหนึ่งสื่อมา แต่ถ้าหากได้ยินโดยไม่ตั้งใจหรือสนใจก็จะไม่ใช่การฟังเป็นเพียงการได้ยินเท่านั้น ดังนั้นเมื่อเราต้องการจะให้ใครฟังเราพูด เราจึงต้องมีวิธีการที่จะทำให้เขาสนใจตั้งใจที่จะฟัง หากปราศจากความตั้งใจหรือสนใจแล้วคงเป็นอาการได้ยินเท่านั้น (บันลือ พฤกษ์วัน, 2533) นอกจากนี้ การฟังยังเป็นทักษะสำคัญที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาทักษะอื่นๆ หากผู้เรียนบกพร่องด้านการฟัง ทักษะอื่นๆ ก็จะเรียนไม่ได้ผลตามจุดประสงค์ไปด้วย (สนิท สัตโยภาส, 2532) ซึ่งในการสอนการฟัง แบ่งตามวัตถุประสงค์ดังนี้ (สนิท สัตโยภาส, 2532; สมพร มั่นตะสูตร, 2526)

ก. การสอนฟังเพื่อจับใจความ

1. ครูเป็นผู้เล่า โดยก่อนที่ครูจะเล่านิทานหรือเรื่องราวให้เด็กฟังควรแนะนำให้เด็กคอยจับใจความสำคัญล่วงหน้า

2. เมื่อฟังนิทาน เรื่องราว หรือบทความต่างๆ แล้วให้เด็กตั้งชื่อเรื่องพร้อมให้เหตุผลด้วยหรือให้ตอบปัญหา

3. ให้ฟังข่าวจากวิทยุ หรือจากเทปบันทึกเสียงซึ่งครูเตรียมมา แล้วย่อข่าวนั้นส่ง

4. ให้ฟังเพลง ทำนองเสนาะ แล้วให้จับใจความของบทเพลงหรือบทประพันธ์สั้นๆ

5. ฟังการบรรยายจากวิทยุ ฟังพระแสดงธรรมเทศนา แล้วทำรายงานส่งเป็นข้อเขียนหรือพูดเล่าให้ครูฟัง

6. เชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย แล้วให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่ฟัง

ข. การสอนเพื่อให้มีวิจารณ์ญาณในการฟัง

1. ครูนำบทความ เรื่องราว หรือข่าวสาร มาอ่านให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนหาเหตุผลของสิ่งที่ฟังนั้น

2. นำข้อความที่มีสาระและไร้สาระมาให้นักเรียนอ่านแล้วเปรียบเทียบ

3. เล่านิทาน เรื่องราวต่างๆ ให้นักเรียนฟังแล้วร่วมกันวิจารณ์พฤติกรรมของตัวละครว่า สิ่งใดควรเอาอย่าง สิ่งใดไม่ควรเอาอย่าง

4. ฟังเพื่ออ่านทำนองเสนาะแล้วช่วยกันวิจารณ์ ดิชม
5. ฟังการบรรยาย อภิปราย โต้เถียงของเพื่อนหรือบุคคลภายนอกแล้ววิจารณ์
6. การฟังโฆษณาจากสื่อมวลชนแล้ววิจารณ์ว่าน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร

ค. การสอนฟังเพื่อให้มีจินตนาการในการฟัง

1. ครูเล่านิทานสั้นๆ โดยใช้ถ้อยคำง่ายๆ สั้นๆ อย่างชัดเจนชัดคำแล้วให้นักเรียน ออกมาแสดงบทบาทของตัวละครตามท้องเรื่อง
2. ครูนำเพลงสั้นๆ ง่ายๆ มาสอนให้เด็กร้อง แล้วให้แต่ละคนลองทำท่าทางตามเนื้อเพลง

3. ให้นักเรียนฟังเพลง หรือทำนองเสนาะ แล้วเขียนเรียงความตามจินตนาการที่ได้จากการฟัง

4. ฟังครู หรือเพื่อนอ่านข้อความจากรรณคดี หรือนิทานแล้ววาดภาพประกอบ
5. ครูอัดเทปหรือบันทึกเกี่ยวกับเสียงธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมแล้วให้เด็กจินตนาการว่าเป็นเสียงอะไร พร้อมกับเขียนบรรยายด้วย

ง. การสอนฟังเพื่อให้สนุกและเพลิดเพลิน

1. ให้ฟังนิทาน เพลง ทำนองเสนาะ ฯลฯ
2. เล่นเกมเกี่ยวกับการฟัง เช่น เกมกระชับ โดยครูกระชับประโยคหรือข้อความให้คนแรกแล้วให้กระชับต่อๆ กันไป เมื่อถึงคนสุดท้าย ให้คนแรกกับคนสุดท้ายเปรียบเทียบข้อความกัน

ค. การสอนฟังเพื่อส่งเสริมทักษะการมีมารยาท

1. เชิญวิทยากรมาบรรยายให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบกพร่องในเรื่องมารยาทของผู้ฟังที่ดี
2. ให้นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้ฟังในโอกาสต่างๆ เช่น การฟังโอวาทจากผู้ใหญ่ การฟังครู การฟังเพื่อนเล่น การฟังในชุมชน

จากที่กล่าวข้างต้น การสอนฟังนั้นไม่ใช่แค่การสอนให้ผู้เรียนได้ยินสิ่งต่างๆ เท่านั้น แต่เป็นการสอนเพื่อให้การฟังของนักเรียนมีประโยชน์มากขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้ หรือเรื่องเกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวันก็ตาม

1.3.2.2 การสอนพูด

การสื่อสารในชีวิตประจำวันเราใช้การพูดและการฟังเป็นหลัก ในการเรียนก็เช่นกัน หากเด็กมีทักษะการพูดและการฟังจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดทักษะในการอ่านและการเขียน

ตามมาอย่างแน่นอน ซึ่งการพูดนั้นไม่ใช่พูดเพื่อใช้ในห้องเรียนเท่านั้น แต่สามารถนำการพูดไปใช้ในการติดต่องาน การประกอบอาชีพ การศึกษาหาความรู้ เป็นต้น เพราะฉะนั้น ผู้เรียนจึงควรได้รับการพัฒนาทักษะการพูดเพื่อให้สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนักเรียนแต่ละคนมีระดับความชัดเจนทางภาษาแตกต่างกัน เนื่องจากสภาพครอบครัวและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน บางคนพูดจาไพเราะ บางคนพูดจาไม่น่าฟัง หรือบางคนพูดภาษาถิ่นของตน เป็นต้น ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะเปลี่ยนแปลงภาษาพูดของเด็กเพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่พึงปรารถนา เช่น การพูดชัดถ้อยชัดคำ พูดคล่องแคล่ว กล้าแสดงออกในการพูด เป็นต้น โดยมีวิธีดังนี้

1. สำหรับเด็กเล็กๆ ให้นักเรียนได้สนทนากันก่อน โดยเริ่มกิจกรรมง่ายๆ แบบค่อยเป็นค่อยไป เช่น การปล่อยให้เด็กคุยกันตามลำพัง หรือให้เล่นบทบาทสมมติ เลียนแบบชีวิตจริง หรือใช้ปริศนาคำทาย
2. ฝึกพูดด้วยการเล่าเรื่องหรือนิทาน โดยให้เด็กเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของตนเอง หรือนิทานมาเล่าให้เพื่อนฟัง
3. ฝึกให้โต้วาทีหรือกล่าวรายงานหน้าชั้น กิจกรรมนี้ใช้กับเด็กโต โดยครูมอบหมายงานให้ไปค้นคว้าก่อน
4. ให้นักเรียนอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ที่น่าสนใจ เช่น โตขึ้นจะทำอาชีพอะไรดี งานที่ฉันชอบทำในเวลาว่าง เราจะช่วยพ่อแม่ประหยัดได้อย่างไร
5. ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสในการพูดในที่ชุมชน

ในการสอนพูดนี้ นอกจากจะเน้นให้นักเรียนได้หัดพูดแล้ว ครูควรเน้นในเรื่องบุคลิกภาพ เนื้อหาสาระ การออกเสียงชัดเจนทั้งความแจ่มใสของน้ำเสียงและความถูกต้องในอักขรวิธี จังหวะในการพูด ตลอดจนมารยาทในการพูดเช่นกัน

1.3.2.3 การสอนอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เด็กจะต้องรู้จักสัญลักษณ์ที่เป็นตัวอักษรไทย คือ พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ เพื่อนำมาประสมแล้วสามารถแปลงเสียงคำๆ นั้น และเข้าใจความหมายของคำ โดยโยงประสบการณ์ของตนมาช่วยเสริมให้เข้าใจยิ่งขึ้น ดังนั้น การอ่านจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องสอนให้แก่เด็ก รู้วิธีการสอนหลายๆ แบบ ไม่มีวิธีการสอนใดเป็นสูตรสำเร็จ การสอนที่ดี จึงต้องใช้วิธีการสอนที่หลากหลายวิธีผสมกันตามความสามารถของเด็กแต่ละวัยและพิจารณาถึงความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) วิธีการสอนอ่านนั้นมึนนักการศึกษาได้แนะนำไว้หลายวิธี ที่เหมือนและแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในแต่ละวิธี เพื่อเลือกวิธีการสอนอ่านให้เหมาะสมกับเนื้อหาและทักษะที่ต้องการพัฒนาในตัวผู้เรียน นอกจากนี้ครู

จะต้องเข้าใจวิธีบูรณาการวิธีการสอนเพื่อให้วิธีสอนเกิดความสมบูรณ์ โดยนำวิธีที่ดีต่างๆ มาผสมผสานหรือบูรณาการเข้าด้วยกัน มีนักการศึกษาได้เสนอการสอนอ่านไว้หลากหลายและแตกต่างกัน โดยสรุปเป็น 2 แบบ ได้แก่ การสอนแบบเป็นวิธีการ การสอนแบบเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

การสอนแบบเป็นวิธีการ เป็นการสอนแบบกำหนดวิธีการสอนในเป็นแบบต่างๆ ครูไม่ควรยึดวิธีใดวิธีหนึ่ง ควรผสมผสานหลายวิธี จนสามารถทำให้เด็กอ่านออกเป็นคำและรู้ความหมายของคำ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)มีทั้งหมด 4 วิธีดังนี้

วิธีที่ 1 วิธีการสอนแบบมาตรฐาน วิธีการนี้ยึดหลักที่ว่า การสื่อความหมายในชีวิตประจำวันนั้นจะสื่อสารกันเป็นคำและประโยค ดังนั้นการสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของการใช้ภาษา ก็คือ การสอนให้อ่านให้เป็นคำและประโยค โดยเลือกคำและประโยคที่มีความหมายและใกล้ชีวิตตัวเด็กมาสอน (สมพร มั่นตะสูตร, 2526) วิธีสอนอ่านแบบนี้จะช่วยให้นักเรียนสนใจหนังสือเรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือประโยคและเรื่องราวที่อ่านได้ดี ทำให้นักเรียนอ่านได้เร็วเพราะสามารถวาดสายตาไปได้ครั้งละ 2 - 3 คำ นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจจากการอ่านไปใช้ด้วยการสอนอ่านแบบเป็นคำเป็นประโยคให้กับเด็กเริ่มเรียนหรือชั้น ป.1 แล้วใช้วิธีสอนอ่านแบบแจกลูกในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมกันทั้งสองอย่างจะได้ประโยชน์มากที่สุด และจะช่วยให้การอ่านของเด็กชั้นประถมศึกษาดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ดี หากจะใช้วิธีการสอนอ่านแบบเป็นคำเป็นประโยคแต่เพียงอย่างเดียวก็อาจทำให้เด็กอ่านออกเสียงไม่ได้ดีเท่าที่ควร (วรรณิ โสมประยูร, 2553)

วิธีที่ 2 วิธีการสอนโดยวิธีประสมอักษร เป็นการสอนที่ใช้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่แสดงถึงภูมิปัญญาการสอนอ่านแบบไทย ซึ่งทำให้เด็กอ่านหนังสือไทยได้แตกฉานวิธีหนึ่ง วิธีสอนแบบนี้เป็นการนำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ มาประสมกัน แล้วฝึกอ่านแบบแจกลูก การอ่านแบบสะกดคำ เป็นการสอนอ่านที่เน้นการฟังเสียงของพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกดและวรรณยุกต์ที่นำมาประสมกันเป็นคำ เมื่อฝึกอ่านบ่อยๆ จนชินหูก็จะอ่านได้ถูกต้องแม่นยำ (สมพร มั่นตะสูตร, 2526; วรรณิ โสมประยูร, 2553; กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

การอ่านแบบแจกลูก วิธีการสอนอ่านแบบนี้เป็นการสอนอ่านโดยให้นักเรียนรู้จักรูปและเสียงของอักษรทุกตัว เพื่อให้รู้จักการประสมคำ ซึ่งมีทั้งการแจกพยัญชนะและสระ เช่น กะ กา กิ กี่ กือ กุ กู ฯลฯ และ กา ขา คา งา จา ฉา ซา ฯลฯ รวมทั้งการผันวรรณยุกต์ที่แยกตามอักษรสูง อักษรกลาง อักษรต่ำ เช่น กา ก่า ก้า ก๊า ก๋า, ขา ข่า ข้า, คา ค่า ค้า เป็นต้น (วรรณิ โสมประยูร, 2553) การอ่านแบบแจกลูกเป็นการอ่านโดยยึดหลักพยัญชนะเป็นหลัก ยึดสระเป็นหลัก หรือยึดสระและตัวสะกดเป็นหลัก เช่น

ยัติพัญชนะต้น เป็นหลัก	-ะ	-า	-ิ	-ี	-ุ	-ู	-เ	-ย
ก	กะ	กา	กิ	กี	กุ	กู	เก	เกย
ข	ขะ	ขา	ขิ	ขี	ขุ	ขู	খে	খেয়
ค	คะ	คา	คิ	คี	คุ	คู	เค	เคย

ยัติสระเป็นหลัก	ก	จ	ด	อ	ข	ส	ม	ย
-า	กา	จา	ดา	อา	ขา	สา	มา	ยา
-ิ	กิ	จิ	ดิ	อิ	ขิ	สิ	มิ	ยิ
-ุ	กุ	จุ	ดู	อุ	ขุ	สุ	มุ	ยุ

ยัติสระและ ตัวสะกดเป็นหลัก	ก	จ	ด	อ	ข	ส	ม	ย
-า ง	กาง	จาง	ดาง	อาง	ขาง	sang	มาง	ยาง
-า น	กาน	จาน	ดาน	อาน	ขาน	सान	มาน	ยาน
-า ด	กาด	จาด	ดาด	อาด	ขาด	สาด	มาด	ยาด

การอ่านแบบสะกดคำ ในปัจจุบันใครก็ตามที่ไม่สามารถอ่านและเขียนได้นับว่าเป็นข้อเสียเปรียบอย่างมหาศาลทั้งในด้านธุรกิจและวงการสังคม เพราะโลกทุกวันนี้เป็นโลกของการอ่านและโลกของการเขียน ซึ่งทั้งในเรื่องทักษะการอ่านและทักษะการเขียนนั้นก็ย่อมจะต้องมีการสะกดคำ (Spelling) รวมอยู่ด้วย จึงทำให้การอ่านและสะกดคำมีความสัมพันธ์กันในแง่ของการใช้ทักษะทางภาษามาพอสมควร นักวิจัยทางภาษาของประเทศสหรัฐอเมริกาบางท่านได้รายงานถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการสะกดคำ (วรรณิ โสมประยูร, 2553) และความสามารถในการอ่านว่า มีอยู่ค่อนข้างสูงมากในระดับประถมศึกษาเป็นต้นว่า เด็กที่สะกดคำเก่งมักจะเป็นเด็กที่อ่านเก่ง และเด็กที่อ่านไม่เก่งมักจะเป็นเด็กที่สะกดคำไม่เก่งด้วยเสมอ แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า เด็กที่สะกดคำไม่เก่งจะต้องอ่านไม่เก่งทั้งหมด การเรียนรู้ในการอ่านกับการเรียนรู้ในการสะกดคำจึงมีความสัมพันธ์กัน

มาก จากการศึกษาของนักวิจัยเหล่านี้จึงพบอีกว่า เด็กๆ จะสะกดคำต่างๆ ที่เขาสามารถอ่านออกเสียง ได้ถูกต้องและแม่นยำกว่าคำที่เขาอ่านไม่ออก (Boyd, 1970 อ้างถึงใน วรณิ โสมประยูร, 2553) การอ่านสะกดคำ เป็นการอ่านโดยสะกดคำ หรือออกเสียงพยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ การันต์ ที่ประกอบเป็นคำ เช่น

ตา	สะกดว่า	ตอ - ออ	→	ตา		
บ้าน	สะกดว่า	บอ - ออ - นอ	→	บาน - ไม้โท	→	บ้าน
เรื่อง	สะกดว่า	รอ - เอือ - งอ	→	รื่อ - ไม้เอก	→	เรื่อง
ถนน	สะกดว่า	ถอ - นอ - โอะ - นอ	→	ทะ - หนน		
สัตว์	สะกดว่า	สอ - อะ - ตอ - วอการันต์	→	สัตว์		

วิธีที่วิธีสอนอ่านแบบแจกลูกและการสอนอ่านแบบสะกดคำมุ่งให้เด็กออกเสียงได้เป็นส่วนใหญ่มากกว่าที่จะมุ่งอ่านเพื่อเอาความหมาย การสอนโดยวิธีแจกลูกจะได้ผลดีมากที่สุดเมื่อเด็กโตพอที่จะรู้เหตุผลได้ดีแล้ว เช่น ในตอนปลายปีของชั้น ป.1 เป็นต้น อย่างไรก็ตามการสอนอ่านแบบแจกลูกตลอดไปย่อมไม่ได้ผลดี เพราะจะทำให้เด็กมีวสันใจต่อเสียงและการประสมอักษรจนลืมนึกถึงความหมายของคำ (วรณิ โสมประยูร, 2553)

วิธีที่ 3 วิธีสอนอ่านด้วยการเดาคำจากภาพ หรือการสอนอ่านจากภาพ โดยให้เด็กเริ่มหัดอ่านจากรูปภาพ แล้วจึงนำไปสู่การอ่านจากตัวอักษร ภาพจะเป็นสิ่งชี้แนะให้เด็กอ่านคำนั้นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

วิธีที่ 4 วิธีสอนอ่านจากรูปร่างของคำ เมื่อเด็กเห็นรูปร่างของคำโดยส่วนรวมเด็กก็จะจำได้ แล้วจะนำไปเปรียบเทียบกับคำที่เคยอ่านออกแล้ว คำใดที่มีรูปร่างคล้ายคลึงกันก็สามารถเดาและเทียบเสียงได้ว่าอ่านอย่างไร การสอนอ่านแบบนี้ครูต้องตีกรอบคำที่ทำให้เด็กสามารถมองเห็นรูปร่างคำได้อย่างชัดเจน เน้นการฝึกให้เด็กสังเกตรูปร่างของคำ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

วิธีที่ 5 วิธีสอนด้วยการเดาจากบริบท หรือคำที่อยู่แวดล้อม สำหรับเด็กมักจะใช้บริบทที่เป็นปริศนาคำทาย หากครูต้องการให้เด็กอ่านคำใดก็สร้างปริศนาคำทาย เมื่อเด็กทายคำได้ถูกต้องก็สามารถอ่านคำนั้นออก(กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

ตัวอย่างปริศนาคำทายที่ใช้สระอะ

- ฉันเป็นผักสวนครัว เนื้อตัวเป็นตะปุ่มตะป่ำ แต่มีคุณค่าเลิศล้ำ คั้นเอาน้ำแม่ขมหน้อย อร่อยดีนะ (มะระ)
- ฉันเป็นของใช้ มีไว้ในครัว เอาไว้ผัดคั่ว ทั่วทุกบ้านต้องมี (กระทะ)

วิธีที่ 6 วิธีสอนอ่านโดยให้รู้หลักภาษา วิธีนี้ได้จะรู้หลักเกณฑ์ของภาษาเพื่อการอ่านการเขียน เช่น อักษร 3 หมู่ สระเสียงเดียว สระเสียงประสม มาตราตัวสะกด การผันวรรณยุกต์ การอ่าน คำควบกล้ำ การอ่านอักษรนำ เป็นต้น วิธีนี้ต้องหาวิธีสอนที่หลากหลาย จัดกิจกรรมที่นำสนใจให้เด็กเรียนรู้หลักภาษาที่ง่ายๆ ด้วยวิธีง่ายๆ ที่ทำให้เด็กสนุกสนาน กิจกรรมที่เด็กชอบ เช่น เล่นนิทาน ร้องเพลง เล่นเกม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) เป็นต้น

ตัวอย่างการสอนโดยใช้เพลง

เพลง สระ อะ

คำร้อง รศ.ปิตินันท์ สุทธสาร

ทำนอง THIS IS THE WAY

คำสระอะ จะมีเสียงสั้น

อยู่คู่เคียงกันพยัญชนะ

จะ ปะ กระปะ กระทะ ตะกละ มะระ

อ่านอะตามเรียงราย

คำสระอะมีตัวสะกด

อะจะกระโดดเป็น หันอากาศ

เช่น กะ - น - กัน และฉัน นั้น มัน

ตัว อะ แปรผัน เป็น หันอากาศ (ซ้ำ)

วิธีที่ 7 วิธีสอนอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์ แผนภูมิประสบการณ์มีหลายชนิด ซึ่งครูและนักเรียนสามารถช่วยกันสร้างขึ้นมาได้ แผนภูมิที่ดีจะเป็นอุปกรณ์หรือสื่อการสอนที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการสอนอ่าน การสอนอ่านโดยวิธีนี้จะทำให้นักเรียนอ่านคำหรือประโยคได้เร็วและมีความหมายมากขึ้น และนักเรียนสามารถนำความคิดที่ได้จากแผนภูมิไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ดี นอกจากนี้ครูยังสามารถใช้แผนภูมิการอ่านควบคู่ไปกับวิธีการสอนอ่านแบบอื่นๆ ได้ทุกแบบและใช้ได้กับทุกกลุ่มประสบการณ์อีกด้วย(วรรรณี โสมประยูร, 2553) โดยตัวอย่างแผนภูมิประสบการณ์เป็นดังนี้ (บันลือ พลฤกษ์วัน, 2557)

ญาติผู้ใหญ่

ตา คือ พ่อของแม่

ยาย คือ แม่ของแม่

ปู่ คือ พ่อของพ่อ

ย่า คือ แม่ของพ่อ

ตา ยาย ปู่ ย่า คือ ญาติผู้ใหญ่

หรือ

อาหาร

เรา กิน ข้าว

เรา กิน ผัก

เรา กิน ผลไม้

เรา กิน ไข่ไก่ ไข่เป็ด

ข้าว ผัก ผลไม้ ไข่ไก่ ไข่เป็ด

เป็นอาหารของเรา

อย่างไรก็ดี การทำแผนภูมิประสบการณ์ก็เป็นภาระหนักสำหรับครูและนักเรียน อีกทั้งถ้าจะสอนแผนภูมิบ่อยๆ เป็นประจำก็อาจจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้เหมือนกัน (วรรณิ โสมประยูร, 2553)

จากตารางดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การสอนอ่านในแต่ละแบบยังคงใช้วิธีการสอนแบบแจกลูกสะกดคำ เป็นพื้นฐานการฝึกอ่าน และมีการทำวิธีการสอนอ่านมาปรับและประยุกต์ใช้เป็นขั้นต่างๆ เพื่อเป็นการขยายประสบการณ์ของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์ การฝึกแต่งประโยค การคัดลายมือ การเขียนตามคำบอก ดังนั้นครูผู้สอนจะเลือกใช้วิธีการสอนแบบใดก็ตามจากที่กล่าวไว้ข้างต้น แต่ควรเลือกเอาส่วนดีของขั้นตอนหรือวิธีการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากวิธีการสอนที่เหมาะสมแล้ว สื่อที่ใช้ในการสอนก็มีส่วนช่วยส่งเสริมและพัฒนาการสอนอ่านได้เช่นกัน

1.3.2.4 การสอนเขียน

การเขียนเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่เป็นเครื่องมือสำหรับการแสดงความรู้สึกนึกคิดหรือความเข้าใจ โดยแสดงออกมาเป็นตัวอักษรให้ผู้อื่นเข้าใจ ในการฝึกทักษะการเขียนนั้นจะต้องใช้เวลาในการฝึกฝนมากกว่าทักษะอื่นๆ จึงจะเกิดผล ซึ่งสนิท สัตโยภาส (2532) ได้เสนอว่าการสอนการเขียนมีหลายประเภทดังนี้

1. การสอนคัดลายมือ มีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กเกิดทักษะการเขียน เขียนได้สวยงาม ถูกต้อง รวดเร็ว มีความปราณีต มีระเบียบและสะอาด ซึ่งมีวิธีการสอนดังนี้

1.1 ให้ลากตามรอยอักษรที่มีจุดไข่ปลาเป็นบางส่วน โดยฝึกจากอักษรง่ายไปยาก

ง่าย คือ ง จ ว ร ธ

ปานกลาง คือ ก ฅ ฎ ฝ ฝ ฝ ฝ ฝ ค ด ต ศ ข ข ข ซ ม น ฌ ฑ ท ฑ หล ส อ ฮ

ยาก คือ ญ ฌ ฌ ฎ ฎ ฐ

1.2 ให้ลากเส้นตามรอยอักษรไข่ปลาทั้งตัว โดยครูต้องแนะนำทำนอง การจับปากกา การวางกระดาษ การลากเส้นที่ถูกต้องให้เด็กด้วย

1.3 เมื่อเด็กคุ้นกับรูปอักษรดีขึ้นแล้ว ขึ้นต่อไปควรเริ่มคัดเป็นคำๆ โดยสอนจากคำคุ้นตาก่อน เช่น ฉัน พ่อ แม่ ชื่อเพื่อน ชื่อโรงเรียน ชื่อตัวเอง แล้วค่อยๆ เปลี่ยนบรรยากาศ โดยหาข้อความจากหนังสือต่างๆ มาให้คัดบ้าง

1.4 ควรให้เด็กคัดทุกวัน วันละ 20 นาที ตามวุฒิภาวะของเด็ก หรือให้ทำเป็นการบ้านก็ได้

- 1.5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 ควรให้คัดตัวบรรจงเต็มบรรทัดทุกวิชา
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 4 ควรให้คัดครึ่งบรรทัด ส่วนการเขียนเร็วเริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- 1.6 ขณะที่เด็กคัดในชั่วโมง ครูต้องเดินดูเพื่อสังเกตและแนะนำวิธีเขียนพร้อมทั้งท่าทางขณะเขียนอีกด้วย
- 1.7 ครูควรรหาตัวอย่างคัดลายมือสวยๆ มาให้เด็กดูเป็นตัวอย่างเพื่อฝึก
2. การสอนเขียนไทย มีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กเขียนคำต่างๆ ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ภาษาและความนิยม มีวิธีการสอนดังนี้
- 2.1 ระยะเวลาเริ่มแรก คำที่นำมาเขียนจะต้องเป็นคำที่เด็กอ่านได้แล้ว โดยใช้ภาพนำ คือ ให้ดูภาพแล้วเขียน
- 2.2 ครูนำบัตรภาพมาให้เด็กดูอย่างรวดเร็วที่ละบัตร แล้วให้เขียนคำที่เห็น ครูนำบัตรคำหลายๆ บัตร ไปติดไว้ที่แผนภูมิ แล้วให้เด็กเลือกเขียนคำตามที่ครูบอกทีละคำ
- 2.3 ให้หาคำที่มีสระ ตัวสะกด หรือพยัญชนะต้นเหมือนกัน เช่น ดี มี ปี, กา ไก่ กบ ฯลฯ
- 2.4 ให้เติมพยัญชนะให้ครบเช่นาง คาง หาง บาง พาง,า เบา เอา เอา เมา ฯลฯ
- 2.5 ให้โยงคำให้ตรงกับภาพ
- 2.6 ชิดเส้นใต้คำที่เขียนถูก เช่น บ้าน บาบ บ้า
- 2.7 ให้เติมใจความให้สมบูรณ์ เช่น ฉันไป.....(โรงเรียน, ตลาด)
- 2.8 ให้หาคำตรงข้ามเช่น ร้อน ตรงข้ามกับ....., ดำ ตรงข้ามกับ.....
- 2.9 ให้หาคำที่มีความหมายเหมือนกัน เช่น หมู =, พ่อ =
- 2.10 หาคำเฉพาะสิ่ง เช่น สิ่งที่ใช้ดื่มคือ....., สิ่งที่ใช้เวลานอนคือ.....
- 2.11 ให้หาคำที่มีเสียงเหมือนกัน เช่น ข้า คำ ข่า
- 2.12 ให้แข่งขันหาคำพวกเดียวกัน เช่น สัตว์เลี้ยง ได้แก่ แมว.....
- 2.13 เขียนไทยด้วยปริศนาคำทาย เช่น อะไรเอ๋ย สูงเทียบฟ้า ต่ำกว่าภูเขานิดเดียว (ภูเขา)
- 2.14 ให้เขียนไทยตามคำบอก จะเป็นคำ ประโยค หรือข้อความก็ได้
- 2.15 ให้เขียนไทยด้วยนิทาน โดยครูเล่านิทานพร้อมกับบอกให้เด็กเขียนคำศัพท์ที่มีในเนื้อเรื่องนิทาน
- 2.16 ให้เขียนไทยด้วยเกมบอกใบ้ให้ทาย โดยครูเป็นผู้บอก ความหมายของคำ แล้วให้เด็กทายคำ พร้อมกับเขียนคำลงในสมุด
- 2.17 กิจกรรมอื่นๆ เช่น รวบรวมคำที่มักเขียนผิดจากที่ต่างๆ ฝึกให้เด็กใช้พจนานุกรมจัดป้ายนิเทศ เป็นต้น

3. การสอนแต่งความ มีจุดประสงค์ในการสอนคือ เพื่อให้เด็กรู้จักลำดับความคิดให้ต่อเนื่องกัน พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ และสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียนได้อย่างมีศิลปะ โดยมีแนวการสอนดังนี้

3.1 ควรเริ่มสอนแต่งความปากเปล่าก่อน โดยเริ่มจากให้ออกมาเล่าประสบการณ์ของตน ครูสรุปเขียนบนกระดานด้ายย่อๆ ว่าใครเล่าเรื่องอะไรบ้าง แล้วให้นักเรียนจดลงสมุด

3.2 ครูนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่น ครอบครัวของเรา โรงเรียนเรา สัตว์เลี้ยงที่ฉันชอบ โดยให้เด็กช่วยกันเล่า ครูช่วยนำสรุป แล้วเขียนบนกระดานดำ แล้วให้เด็กคัดลงสมุด

3.3 กำหนดคำให้ แล้วนำคำไปแต่งประโยค

3.4 ครูทำบัตรคำเป็นชุดประโยค ให้เด็กนำบัตรคำไปเรียงให้เป็นประโยค พร้อมกับคำอธิบายความหมาย

3.5 ครูทำบัตรประโยคเป็นชุดเรื่องราวให้เด็กเรียงให้เป็นเรื่องราว เช่น

สุนัข เดิน มา

นก เกาะ อยู่ บน ต้น ไม้

สุนัข เห็น นก

3.6 เล่าเรื่องให้เด็กฟัง แล้วค้างไว้ให้เด็กแต่งต่อจนจบ

3.7 แต่งเรื่องจากภาพ โดยครูหาภาพเดี่ยวหรือภาพชุดเรื่องราวก็ได้ ให้เด็กดูภาพแล้วแต่งเรื่อง

3.8 แต่งเรื่องด้วยวิธี “ร้อยแก่น” การสอนวิธีนี้อาศัยสื่อ กระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดคือ “แก่น” ซึ่งประกอบด้วยคำศัพท์ 4 คำ แล้วให้เด็กนำคำศัพท์ทั้ง 4 ไปผูกเป็นเรื่องราว

3.9 แต่งเรื่องด้วยสี่ประดิษฐ์ ครูต้องใช้ภาพที่เป็นสี่ประดิษฐ์เป็นสื่อ โดยจะใช้เป็นภาพสี่เหลี่ยม สี่น้ำมัน สี่น้ำก็ได้ มาขีดเขียน ระบาย หยด สลัก ทาหับ เป่า หรือลอยน้ำ ครูนำภาพดังกล่าวให้นักเรียนดู พร้อมทั้งคิดตั้งชื่อภาพเขียนและบรรยายภาพประกอบ

3.10 แต่งเรื่องด้วยเสียงธรรมชาติ หรือเสียงเพลง โดยครูนำเทปบันทึกเสียงที่อัดเสียงธรรมชาติ เช่น เสียงแมวร้อง เสียงไก่ขัน เสียงน้ำเดือด มาเป็นสื่อให้เด็กคิดและจินตนาการออกมาเป็นเรื่องราว

3.11 พาไปทัศนศึกษาสถานที่แล้วกลับมาเขียนรายงานส่ง

3.12 ให้เขียนข่าวภายในหรือภายนอกโรงเรียน

3.13 ให้บันทึกอนุทิน

3.14 ให้เรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้

4. การสอนเขียนจดหมาย เป็นการสอนเพื่อการสื่อความที่จะถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด และข่าวสารจากผู้หนึ่งไปยังผู้หนึ่ง ครูผู้สอนมุ่งสอนเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มากกว่าจะสอน

เพียงเพื่อให้รู้แบบฟอร์มเท่านั้น โดยจดหมายที่เด็กระดับประถมศึกษาจะเขียน มีไม่มาก เช่น จดหมาย ลาคู ลापวย ลากิจ จดหมายถึงเพื่อน ถึงญาติ ถึงผู้ปกครอง จดหมายธุรกิจ ถึงองค์กร บริษัท ของ เอกสารและซื้อสินค้า สำหรับการสอนเขียนมีข้อเสนอแนะดังนี้

4.1 สิ่งแรกที่ควรสอนเด็ก คือ แบบฟอร์ม ได้แก่ สถานที่ที่เขียนจดหมาย วัน เดือน ปี ที่เขียนจดหมาย คำขึ้นต้นถึงผู้รับ เนื้อความในจดหมาย คำลงท้าย ลายเซ็นผู้เขียน การใช้ ปล. การจ่าหน้าซอง

4.2 สอนเรื่องมารยาทต่างๆ ของจดหมายด้วย เช่น ไม่เขียนจดหมายในรูปของบัตรสนเท่ห์ ไม่ลักลอบอ่านจดหมายผู้อื่น ให้รีบตอบจดหมายทันทีเมื่อได้รับ

4.3 ครูควรฝึกให้เด็กรู้จักเขียนข้อความในจดหมายให้ตรงกับจุดประสงค์ของตนและให้ผู้อื่นเข้าใจที่ตนต้องการ พร้อมทั้งคำนึงถึงผู้รับเป็นสำคัญด้วย

4.4 สอนให้เด็กรู้ว่าเขียนจดหมายเป็นวิธีหนึ่งที่แสดงความเป็นมิตรแสดงน้ำใจหรือเจตนาดี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญทางการสมาคม ความประณีต สุภาพเรียบร้อยเป็นเครื่องหมายแสดงถึงพื้นเพทางจิตใจและวัฒนธรรมของผู้เขียน

4.5 พยายามให้เด็กได้เขียนจดหมายจริงๆ ไม่ควรสมมติเรื่องขึ้นเพื่อให้เขียนเรื่องเดียวกันบ่อยนัก เช่น เขียนถึงเพื่อนจริงๆ เขียนถามปัญหาจากผู้รู้จริงๆ โดยผ่านการตรวจของครูก่อน ครูอาจจะทำตู้ไปรษณีย์จำลองมาตั้งไว้

4.6 กิจกรรมการสอนในห้องควรให้เล่นกันสนุกๆ บ้าง เช่น ให้แบ่งกลุ่มเขียนจดหมายถึงกัน ครุ่นาเรื่องสนุกๆหรือเรื่องตลกเกี่ยวกับจดหมายมาแล้วให้เด็กฟังเพื่อเป็นอุทาหรณ์

4.7 อุปกรณ์การสอนจดหมายที่ควรมี เช่น ตู้ไปรษณีย์จำลอง แสตมป์จริง แสตมป์ขนาดขยาย ซองจดหมายจริง ซองจดหมายขนาดขยาย เพื่อสาธิตการจ่าหน้าซอง กระดาษเขียนจดหมาย แผนภูมิแบบฟอร์มจดหมายชนิดต่างๆ เป็นต้น

5. การสอนย่อความ การย่อความคือการสรุปใจความสำคัญหรือสาระสำคัญของข้อความยาว มากล่าวใหม่ด้วยภาษาและถ้อยคำของผู้ย่อเอง ซึ่งการย่อความจะมีประโยชน์ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและสามารถนำไปใช้ในการกอบอาชีพ การสอนย่อความมีวิธีการดังนี้

5.1 ครูอ่านข้อความให้ฟังแล้วย่อด้วยวาจา ถ้าเป็นชั้นที่เด็กสามารถเขียนได้ก็ให้เขียนลงสมุด

5.2 ครูเขียนข้อความยาวๆ ใส่บัตรข้อความ แล้วชี้ให้เด็กย่อความ

5.3 ครูอ่านหรือเล่าเรื่องราวเป็นเหตุเป็นผลให้ฟัง แล้วให้เด็กนักเรียนหาเหตุมาคู่กับผล

5.4 ครูเล่านิทาน ข่าว หรือเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้ฟัง แล้วให้นักเรียนเล่าซ้ำสั้นๆ หรือเขียนย่อความส่ง

5.5 ให้เด็กย่อเรื่องที่น่าสนใจจากหนังสือเรียนภาษาไทยบางตอน

5.6 ครูจะต้องให้หลักการย่อความแก่เด็กก่อน โดยแนะนำให้เห็นความแตกต่างระหว่างใจความกับพลความ ตลอดจนการรู้จักลำดับความคิดว่า สิ่งใดสำคัญที่สุด สิ่งใดควรมาก่อน สิ่งใดควรมาก่อน สิ่งใดเป็นเหตุ สิ่งใดเป็นผล แล้วให้ทดลองย่อความเรื่องยาวๆ

5.7 ควรฝึกให้เด็กรู้จักบันทึก สิ่งที่อ่าน โดยตีตารางบอกวัน เดือน ปีที่อ่าน พร้อมกับชื่อหนังสือ และเรื่องย่อ

6. การสอนเขียนบทร้อยกรอง ในการสอนบทร้อยกรองจะมีอยู่ในหนังสือเรียนภาษาไทย มีทั้งประเภทกลอน โคลง กาพย์และฉันท์ ง่ายๆ เพื่อเป็นพื้นฐานให้นักเรียนได้ศึกษาบทร้อยกรอง และเป็นการสอนให้นักเรียนรู้จักสัมผัสคำคล้องจองได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์แต่ละชนิด สำหรับการสอนเขียนบทร้อยกรอง ครูควรดำเนินการสอนตามลำดับขั้นตอนดังนี้

6.1 เริ่มต้นด้วยการปูพื้นฐานให้เด็กคุ้นเคยกับคำคล้องจอง โดยให้ฟังและให้อ่านบทร้อยกรองง่ายๆ เช่น บทเห่กล่อม เพลงปลอบเด็ก ปริศนาคำทาย คำขวัญ คำพังเพย

6.2 นำข้อความที่มีสัมผัสคล้องจองสั้นๆ เช่น คติ คำขวัญ คำพังเพย มาให้นักเรียนฝึกโยงคำที่สัมผัสกัน

6.3 ให้นักเรียนต่อคำคล้องจองตามความคิดของตน

6.4 ครูพยายามสำรวจความสนใจและความถนัดของนักเรียนที่มีต่อบทร้อยกรองเพื่อครูจะได้เตรียมตัวอย่างและแนวการสอนได้เหมาะสม เช่น ให้นักเรียนเลือกท่องบทร้อยกรองที่ตนเองชอบ หรือนำบทร้อยกรองมาติดไว้ที่ป้ายนิเทศหลายๆ ชนิด แล้วให้นักเรียนเลือกว่าถ้าจะแต่งจะเลือกแต่งเหมือนบทใด เป็นต้น

6.5 ให้นักเรียนรู้จักฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองที่ตนชอบแล้วให้ทดลองต่อคำประพันธ์นั้นๆ ดู

6.6 ครูให้นักเรียนแต่งบทคล้องจองโดยกำหนดหัวข้อให้ เช่น

โทรทัศน์

ฉันชอบทีวี

เพราะมีภาพดู

พร้อมให้ความรู้

ต้องดูทุกวัน

6.7 ให้นักเรียนลงมือเขียนบทร้อยกรอง โดยยึดหลักดังนี้

ก. ตั้งความมุ่งหมายว่าจะเขียนถึงอะไร เพื่อจะได้เขียนได้ตรงทิศทางไม่สับสน

ข. ศึกษาฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองที่จะเขียน โดยครูนำตัวอย่างประกอบแผนผังมาให้ให้นักเรียนดู

ค. ให้นักเรียนลงมือเขียนบทร้อยกรองโดยดำเนินเรื่องตามที่ตั้งความมุ่งหมายไว้ และพยายามสอดแทรกแนวคิดที่ดีในบทร้อยกรองของตน

ง. นำบทร้อยกรองที่แต่งเสร็จมาอ่านทบทวนดูอีกครั้งเพื่อเปลี่ยนแปลงคำหรือขัดกล่าวนำนวนให้ไพเราะราบรื่นยิ่งขึ้น

1.3.3 สื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

สื่อการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง เปรียบเสมือนผู้ช่วยครูในการสอน ทำให้ผู้เรียนได้ดู ได้สัมผัส ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากนามธรรมเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร อัจฉรา ชิวพันธ์ (2549) ได้จำแนกประเภทของสื่อต่างๆ เป็น 3 ประเภท คือ สื่อประเภทวัสดุ สื่อประเภทเครื่องมือ และสื่อประเภทวิธีการหรือกิจกรรม

สื่อประเภทวัสดุ ได้แก่ สื่อที่อยู่ในลักษณะของหนังสือ ของจริง ของจำลอง กระดานดำ แผนภูมิ บัตรคำ แถบประโยค ภาพถ่าย ภาพวาด เทป ป้ายนิเทศ แผ่นซีดี ฯลฯ

สื่อประเภทเครื่องมือ ได้แก่ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ สื่อประสม ฯลฯ

สื่อประเภทวิธีการสอนหรือกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการสอนในรูปแบบและวิธีการต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย การสาธิต การจัดนิทรรศการ การเล่นเกม การแสดงบทบาทสมมติ การเล่นเกม ประกอบการสอน การใช้เพลงประกอบการสอน ฯลฯ

สำหรับแนวทางในการเลือกใช้สื่อการสอนนั้น ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงการเลือกสื่อการสอน และวิธีการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาของการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วาสนา ชาวหา (2525 อ้างถึงใน อัจฉรา ชิวพันธ์, 2549) ได้เสนอแนวทางในการพิจารณาเลือกสื่อโดยยึดหลัก 3 หลัก ดังนี้

1. ประสิทธิภาพ หมายถึง เมื่อนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอนแล้วจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอนทุกประการ จึงนับได้ว่าสื่อการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ

2. ประสิทธิผล หมายถึง ถ้ามีจำนวนผู้เรียนที่บรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้เป็นจำนวนมากก็นับได้ว่าสื่อการสอนนั้นเกิดประสิทธิผล แต่ถ้ามีจำนวนผู้เรียนที่บรรลุวัตถุประสงค์น้อยก็แสดงว่าสื่อการสอนนั้นไม่มีประสิทธิผล ควรปรับปรุงแก้ไขใหม่

3. ประหยัด หมายถึง การทำสื่อที่นั้นต้องมีการลงทุน ซึ่งการลงทุนที่นั้นต้องคุ้มค่า ทั้งทุนทรัพย์ แรงงาน และระยะเวลาในการใช้งาน

แม้ว่าสื่อการสอนบางประเภทสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ตรงกับหลาย จุดประสงค์ หากครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเพียงประเภทเดียว อาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่ายได้ ดังนั้น ใน การจัดการเรียนการสอนควรมีการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและหลากหลาย

1.3.4 การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

การวัดและประเมินผลมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นตัวบ่งชี้ ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนว่าบรรลุผลตามหลักสูตรมากน้อยเพียงใด โดยมีการประเมิน ทั้งหมด 3 ระยะ ได้แก่ 1) การประเมินผลก่อนการเรียน เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความพร้อม หรือความรู้พื้นฐานของนักเรียน ครูสามารถนำผลจากการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการ สอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2) การประเมินผลระหว่างการเรียนการสอน เป็นการประเมินเพื่อ ตรวจสอบว่าการเรียนการสอนยังบกพร่องในเรื่องใด ในจุดประสงค์ใดจะต้องปรับปรุงการสอน ในการ ประเมินระยะนี้จึงเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนของนักเรียนและพัฒนาการสอนของครูอีกด้วย 3) การประเมินผลหลังสิ้นสุดการสอน เป็นการประเมินผลสรุป มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินผลการเรียน ของนักเรียนและตัดสินความสำเร็จในการสอน ซึ่งในการประเมินนี้ต้องครอบคลุมทั้งพฤติกรรม ทักษะ และความรู้ (Moore, 2009; อัจฉรา ชิวพันธ์, 2549) สำหรับหลักการวัดและประเมินผล ภาษาไทย และวิธีการวัดและประเมินผล สมพร มั่นตะสูตร(2526) ได้เสนอไว้ดังนี้

หลักการวัดและประเมินผลภาษาไทย

1. ควรหาทางวัดผลจากพฤติกรรมจะวัดได้ใกล้เคียงที่สุด ในการวัดนั้นยึด วัตถุประสงค์ของการสอนและบทเรียนเป็นสำคัญ
2. พยายามหาทางวัดผลด้วยการให้ทำงานในเวลาจำกัดให้มากที่สุด โดยวัดจาก ผลงานที่ทำ และหลีกเลี่ยงการคัดลอกงานส่ง
3. ต้องวางจุดมุ่งหมายที่แน่นอนเสมอว่าต้องการวัดอะไร จะวัดความรู้ ความจำ ความ เข้าใจ การวิเคราะห์ หรือสังเคราะห์
4. หากทำได้ควรทำตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อหาสัดส่วนในการออกข้อสอบแต่ละ ด้าน
5. หากมีการวิเคราะห์ข้อสอบบ่อยๆ จะได้เกณฑ์ทดสอบมาตรฐานซึ่งทำให้วัดและ ประเมินผลได้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น

วิธีวัดประเมินและประเมินผลภาษาไทย

1. การถาม – ตอบปากเปล่า ระหว่างสอน

2. การสอบปากเปล่า เมื่อสอนเสร็จ
3. การสัมภาษณ์
4. การสนทนา
5. การอภิปราย
6. การประชุมกลุ่มย่อย
7. การสังเกต
8. การใช้แบบสอบถาม
9. การทำรายงานเสนอผลการค้นคว้า
10. การผลิตผลงานสร้างสรรค์ จากความรู้ความคิดที่ได้เรียนมาออกมาในรูปแบบของการเขียนรายงานสั้น เรียงความ บทความ ฯลฯ
11. การใช้มาตราส่วนประเมินค่า
12. การบันทึกพฤติกรรมทางภาษาของนักเรียน
13. การตั้งยามภาษาให้นักเรียนประเมินผลนักเรียนด้วยตนเอง ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การวิจารณ์การทำงาน
14. การวัดผลโดยใช้แผนภูมิแสดงเกณฑ์ต่างๆที่ตั้งไว้
15. การสอบข้อเขียนทั้งอัตนัยและปรนัย
16. การให้วาดภาพหรือการสร้างบทละคร หรืองานอื่นๆ เช่น การจัดนิทรรศการ อภิปราย การโต้เถียง การจัดป้ายนิเทศ การทำอุปกรณ์สอนภาษา ฯลฯ

1.4 ขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน

1. การเตรียมการสอน (ก่อนสอน) เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงก่อนที่จะสอน ทำให้ผู้สอนทราบล่วงหน้าว่าจะสอนอะไร เพื่อจุดประสงค์ใด จะต้องใช้สื่อการสอนอะไร และจะวัดประเมินผลโดยใช้วิธีใด การที่ครูได้มีการเตรียมความพร้อมในการสอน จะช่วยทำให้เกิดความมั่นใจในการสอนมากยิ่งขึ้น ทำให้การสอนครอบคลุมเนื้อหา และเป็นการสอนที่เกิดประโยชน์แก่ตัวนักเรียนมากที่สุด (เขียน วันทนิยตระกูล, 2552) โดยมีแนวทางในการเตรียมการสอนดังนี้

1.1 ศึกษาพฤติกรรมและลักษณะของนักเรียนว่ามีความสนใจหรือมีความถนัดทางด้านใด มีประสบการณ์เดิมเป็นอย่างไร ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

1.2 กำหนดจุดประสงค์การสอน

1.3 เลือกเนื้อหาสาระที่จะสอน

1.4 พิจารณาริธีสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเวลา

1.5 จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรม

- 1.6 กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน
- 1.7 จัดทำแผนการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการสอน
2. การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน) ควรดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ในแผนการสอนดังนี้
 - 2.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน โดยเร้าความสนใจและเตรียมความพร้อมแก่นักเรียน โดยใช้เวลาไม่มากนัก โดยใช้เวลาไม่ควรเกินร้อยละ 10 ของเวลาทั้งหมด
 - 2.2 ชี้นดำเนินการสอน เป็นการดำเนินการสอนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ควรมีการฝึกให้นักเรียนได้มีการปฏิบัติเป็นส่วนรวมและเป็นรายบุคคล
 - 2.3 ชี้นสรุป เป็นการสรุปทบทวนความรู้ความเข้าใจที่ได้เรียนมาทั้งหมด
3. การประเมินผล (หลังการสอน) เป็นการประเมินผลหลังจากที่ได้ดำเนินการสอนและวัดผลหลังจากการจัดการเรียนการสอนแล้วว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยครูผู้สอนสามารถประเมินผลตนเองได้การบันทึกหลังการสอน เพื่อสรุปว่าผลการจัดการเรียนการสอนนั้นบรรลุผลการเรียนหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้างที่ต้องแก้ไข

ตอนที่ 2 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

2.1 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาการศึกษาของประเทศไทยนั้น นอกจากผลการจัดอันดับการศึกษาของไทยที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากข้อมูลของไอเอ็มดีที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ประเทศไทยยังประสบกับสภาพปัญหา ด้านการศึกษาในปัจจุบันอีกหลายประการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ (สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ, 2557 อ้างถึงใน อาทิตย์ วงศ์อนันต์นนท์, 2557)

1. โครงสร้างการบริหารการศึกษาของประเทศไทยเป็นแบบรวมศูนย์ ทำให้การกำหนดนโยบาย ขาดการตรวจสอบและขาดความต่อเนื่อง
2. การจัดสรรทรัพยากรสิ้นเปลืองไปกับงานประจำ และค่าใช้จ่ายด้านบริหารไม่สามารถสร้างคุณภาพการเรียนรู้ถึงตัวผู้เรียนได้จริงขาดกลไกในการติดตามการใช้งบประมาณ
3. ไม่สามารถส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารและครู และไม่สามารถทำภารกิจ “สนับสนุนส่งเสริม” ให้สถานศึกษามีอิสระในการพัฒนาการศึกษาให้เข้ากับบริบทความต้องการกำลังคน ของชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนไม่อาจใช้ศักยภาพของหน่วยงานนอกมาร่วมจัดการศึกษา หรือเป็น แหล่งงาน/แหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกกลุ่มอายุได้

4. ด้านครู คณาจารย์ และบุคลากร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ยังไม่สามารถตอบสนองการจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม กล่าวคือ

4.1 จำนวนครูและการกระจายในระดับการศึกษาพื้นฐานสัดส่วนครูต่อนักเรียนของไทย คือ 1:22 ใกล้เคียงค่าเฉลี่ยนานาชาติ (1:17) ปัญหาใหญ่จึงอยู่ที่การกระจายตัวครูไปยังสถานศึกษาในพื้นที่ ด้อยโอกาส ที่ครูมักย้ายออกหลังสอนเพียง 1-2 ปี รวมทั้งปัญหาการขาดครูเฉพาะสาขาและเกินในบางสาขา

4.2 คุณภาพและสมรรถนะ ผลการประเมินบ่งบอกถึงครูจำนวนมากขาดความรู้ความสามารถ ในวิชาที่ตนสอน นอกจากทักษะทางวิชาการแล้ว สังคมยังสะท้อนความห่วงใยต่อจิตสำนึกของความเป็นครูที่มีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะเรื่องความรับผิดชอบต่อนักเรียนและด้านจริยธรรม

4.3 ครูต้องรับภาระงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน โดยเฉพาะภาระจากหน่วยงานภายนอก ทำให้ครูเสียเวลากว่าร้อยละ 20 ของจำนวนวันเปิดภาคเรียน ซึ่งจำเป็นต้องหาวิธีการในการคืนครูสู่ห้องเรียน จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า แม้ประเทศไทยจะได้ลงทุนไปในระบบการศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยจากข้อมูลของยูเนสโก ในปี 2554 พบว่า ประเทศไทยมีรายจ่ายด้านการศึกษาเมื่อเทียบกับรายจ่าย งบประมาณแผ่นดินสูงเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากประเทศกานา โดยไทยลงทุนด้านการศึกษาอยู่ที่ 24% ของงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกอยู่ที่ 20% และเป็นระดับที่สูงกว่าประเทศที่มีการพัฒนาด้านการศึกษาในหลายประเทศ เช่น สิงคโปร์ อยู่ที่ 20.5% มาเลเซีย 20.8% และญี่ปุ่น 9.7% (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558) แต่สิ่งที่สะท้อนให้เห็นออกมา ยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ผลเด่นชัดที่สุดคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ เกิดวิกฤตการณ์ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม การขาดจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมและความเป็นพลเมือง เรียนมาแล้วไม่ได้ใช้งานจริง

2.2 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเป็นการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะต่างๆ ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แต่การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังพบปัญหาซึ่งอาจส่งผลให้ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนอาจไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสามารถสรุปได้ 3 ประการ(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2538; สมพร มั่นตะสูตร, 2526) ได้แก่ 1) ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู 2) ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียน 3) ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานต้นสังกัด ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน

1. ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู

ครูผู้สอนไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการสอน บางคนมีความเข้าใจและความเชี่ยวชาญในเนื้อหาภาษาไทยน้อย ทำให้สามารถถ่ายทอดได้ไม่ดีเท่าที่ควร ครูบางคนมาสอนภาษาไทยเพราะเหตุจำเป็น โดยผู้บริหารคิดว่าภาษาไทยเป็นวิชาที่ใครก็สามารถสอนภาษาไทยได้ นอกจากนี้ครูยังมีเวลาในการสอนไม่เพียงพอเนื่องจากครูมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่ได้เตรียมการสอน ขาดเทคนิควิธีสอน ขาดสื่อในการสอน

2. ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียน

นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทยเพราะถือว่าทุกคนพูดภาษาไทยได้อยู่แล้ว นักเรียนไม่มีทักษะการใช้ภาษาไทยและไม่มีโอกาสได้ฝึกภาษาเท่าที่ควรเพราะการใช้ภาษาไทยในห้องเรียนกับนอกห้องเรียนนั้นต่างกัน นักเรียนบางคนไม่มีกำลังใจ เมื่อเกิดข้อบกพร่องในการใช้ภาษาจะถูกครูด่าทอนอย่างรุนแรง บางคนไม่ตั้งใจเรียนและไม่มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

3. ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานต้นสังกัด ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารสถานศึกษา

หน่วยงานต้นสังกัด ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารสถานศึกษา มีการสัมมนาและการจัดอบรมเพื่อปรับปรุงการสอนภาษาไทยของครูน้อยเกินไป ผู้บริหารโรงเรียนบางแห่งหวงสื่อการสอนเพราะเกรงว่าสื่อจะลึกรหรือจึงไม่ยอมให้ครูนำไปใช้ ส่วนโรงเรียนบางแห่งขาดงบประมาณในการผลิตสื่อการสอน

ตอนที่ 3 ครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก

การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนเป็นสำคัญ หากครูไม่มีความรู้ความสามารถ หรือความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชานั้นๆ อาจส่งผลให้ไม่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ดีเท่าที่ควร ดังนั้นครูจึงเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งในปัจจุบันสภาพครูประจำการที่ทำการจัดการเรียนการสอนในวิชาที่ตนเองได้รับมอบหมายในโรงเรียนระดับประถมศึกษาประกอบด้วยครูที่สำเร็จการศึกษาตรงวิชาที่สอนและครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาที่สอน แต่ด้วยความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่ได้รับมอบหมาย ผู้ที่เป็นครูจึงต้องทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่เช่นกัน

3.1 ความหมายครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก

คุณภาพการจัดการเรียนการสอน เกิดจากครูที่มีความรู้ความสามารถในวิชานั้นๆ มากน้อยเพียงใด ซึ่งในปัจจุบันพบว่าครูในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ได้สอนในวิชาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษามา ทำให้ผู้เรียนอาจไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถ สำหรับครูที่ได้รับหน้าที่ให้สอนในวิชาที่ตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษามานั้น มีผู้วิจัยหลายท่านได้จำกัดคำไว้แตกต่างกัน รชากานต์ เคนชมภู (2558) ได้กล่าวถึงครูผู้สอนที่ได้รับผิดชอบสอนวิชาไม่ตรงวิชาเอกที่ตนเองสำเร็จการศึกษามาว่า ครูผู้สอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก แต่สำหรับบงศ์ณภัส ปาแก้ว (2557) ไม่ได้ใช้คำว่าวิชาเอก แต่ใช้คำว่าวุฒิแทน แต่มีความหมายเหมือนกัน

ดังนั้น ครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก หมายถึง ครูที่ได้รับหน้าที่ให้รับผิดชอบสอนในวิชาที่ตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษามา

3.2 ความสำคัญของครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก

การขาดแคลนครูเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบการศึกษา โดยเฉพาะในโรงเรียนประถมศึกษาที่ขาดแคลนครูที่ตรงวิชาเอก ดังนั้น โรงเรียนประถมศึกษาแต่ละโรงเรียนจึงแก้ปัญหาโดยการจัดสรรบุคลากรในโรงเรียน โดยดูจากความเหมาะสม และความสามารถ ทำให้ครูบางคนได้สอนในวิชาที่ตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษามา เช่น ครู ก จบวิชาเอกวิทยาศาสตร์ แต่เมื่อมาเป็นครูได้รับผิดชอบให้สอนวิชาภาษาไทย หลายคนอาจมองว่าครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอกทำให้คุณภาพการศึกษาลดลง แต่งานวิจัยของรชากานต์ เคนชมภู (2558) ได้แสดงให้เห็นว่ามีครูส่วนหนึ่งที่สามารถจัดการเรียนการสอนในวิชาที่ตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษามาได้เช่นกัน ดังนั้น ครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษามาจึงมีความสำคัญในการพัฒนาการศึกษา ช่วยให้โรงเรียนมีบุคลากรสำหรับการจัดการเรียนการสอนครบตามกลุ่มสาระ หากได้รับโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาที่ตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษามา ครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอกอาจเกิดความชำนาญในการสอนมากขึ้น และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาเช่นกัน

3.3 ปัญหาของครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอก

การที่โรงเรียนระดับประถมศึกษาหลายแห่งมีครูผู้สอนไม่ตรงวิชาเอกเป็นจำนวนมาก เนื่องจากครูที่สำเร็จการศึกษาตรงวิชาเอกไม่เพียงพอ ถึงแม้ว่าครูเหล่านี้จะช่วยแก้ปัญหาในด้านอัตราของบุคลากรที่ต้องเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนแต่ยังคงพบปัญหาที่ตามมา จากงานวิจัยของวณิ คมขำ (2555) แสดงให้เห็นว่าครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอกประสบปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาในกาสอน ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระนั้น

ขาดประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 อ้างถึงในสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558) การแก้ไขปัญหาคือ การให้ครูได้รับเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนวพร ชลารักษ์ (2559) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกภาษาอังกฤษ โดยให้ครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้

3.4 การพัฒนาครูที่มีการจัดการเรียนการสอนไม่ตรงวิชาเอก

การที่โรงเรียนประถมศึกษาที่มีครูผู้สอนในวิชาที่ตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษามา จึงทำให้ไม่มีความรู้และความชำนาญในการสอนวิชานั้นๆ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ และผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นเพื่อให้ครูผู้สอนในวิชาที่ตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษามาสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาดังนี้

1. การพัฒนาด้วยตนเอง โดยที่ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นผู้ที่รอบรู้มีข้อมูลข่าวสารอย่างกว้างขวาง รู้จักวินิจฉัยตนเองเองตามความเป็นจริงก่อนเพื่อทราบจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง พร้อมยอมรับเพื่อปรับเปลี่ยนตนเองให้เห็นคุณค่าในตนเอง พยายามสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองแสวงหาความรู้และสะสมประสบการณ์การทำงานอย่างมืออาชีพ เพื่อสร้างพลังในตนเองให้สามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน (อรรถพร จินะวัฒน์, 2559) แนวทางหรือกิจกรรมที่ครูสามารถพัฒนาตนเองได้มีหลากหลาย เช่น การศึกษาปริญญาต่อเพื่อให้ตนเองมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่สนใจ การขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำจากผู้ที่มีประสบการณ์ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ การสังเกตเพื่อนครูและจดบันทึกสิ่งที่เป็นจุดอ่อนจุดแข็งแล้วนำมาปรับใช้ นอกจากนี้ยังสามารถใช้สื่อ สังคมออนไลน์ในปัจจุบันมีความทันสมัยมากขึ้น ทำให้ครูสามารถเข้าถึงสิ่งที่สนใจจะศึกษาได้ง่ายยิ่งขึ้น เช่น Youtube, Facebook, Google เป็นต้น (Meador, 2017) ดังนั้น การที่ครูผู้สอนจะพัฒนาตนเองได้นั้น เริ่มต้นจากการที่ครูผู้สอนสำรวจและประเมินตนเองว่ามีความบกพร่องในเรื่องใด สิ่งใดที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไข หรือต้องการที่จะพัฒนา แล้วแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ปรึกษาหารือร่วมกับผู้อื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำความรู้ที่ได้ไปใช้พัฒนาทักษะของตนเอง แต่การพัฒนาครูผู้สอนที่สอนในวิชาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษามานั้น นอกจากตัวครูผู้สอนที่เป็นปัจจัยสำคัญแล้วยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่จะสนับสนุนให้ครูได้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นการได้รับการสนับสนุนจากองค์กร หน่วยงาน เป็นต้น

2. การพัฒนาจากผู้อื่น ในที่นี้หมายถึงการที่ครูได้รับความรู้จากการที่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นๆ เป็นผู้มาให้ความรู้ ทักษะต่างๆ ในเรื่องที่ครูผู้สอนต้องการที่จะพัฒนา เช่น การประเมินจากผู้บริหารสถานศึกษา การนิเทศการสอน การสัมมนา การอบรม การเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาจุดอ่อนของตนเอง(Meador, 2017) โดยส่วนใหญ่จะถูกจัดในรูปแบบการอบรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558) แต่การอบรมครูในปัจจุบันยังมีจุดบกพร่องอยู่ โดย

หลังจากที่ครูได้เข้ารับการอบรมแล้วไม่มีการติดตามและประเมินผลอย่างชัดเจน ทำให้ไม่ทราบว่าครูผู้สอนได้นำสิ่งที่ได้รับจากการอบรมไปใช้มากน้อยเพียงใด หรือมีผลอย่างไร นอกจากการพัฒนาในรูปแบบการอบรมแล้วยังมีการนิเทศภายในและภายนอก โดยมีผู้เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนมาให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้

3. การพัฒนาร่วมกัน หรือ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) เป็นกระบวนการสร้าง การเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มารวมกันเพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และตรวจสอบ สะท้อนผลการปฏิบัติทั้งในส่วนบุคคลและผลที่เกิดขึ้นโดยรวม ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือร่วมพลัง โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม (เรวณี ชัยเชาวรัตน์, 2558a) ซึ่งกระบวนการนี้ส่งผลดีต่อครูผู้สอนและตัวผู้เรียน กล่าวคือ ครูมีความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกันต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งผลให้การสอนของตนเองมีผลดียิ่งขึ้น ได้มีการค้นพบความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิธีการสอน และเข้าใจเนื้อหาสาระที่ตนเองต้องจัดการเรียนรู้ได้แตกฉานมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นเช่นกัน (เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ, 2558a) ในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการนำแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) หรือ PLC มาใช้ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู โดยใช้กระบวนการชี้แนะ และการเป็นที่เลี้ยงเป็นกระบวนการในการพัฒนาครูประจำการในการปฏิบัติ การสอน นอกจากนี้การศึกษาผ่านบทเรียนหรือ Lesson Study เป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู โดยมีขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอน คือ 1) Plan ครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวางแผนบทเรียนร่วมกัน 2) See ครูนำแผนการสอนที่ออกแบบร่วมกันนำไปใช้และมีครูคอยสังเกต 3) Reflect ครูกลับมาสะท้อนผลในการสอน ปัญหา อุปสรรค และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขเพื่อให้การสอนในครั้งต่อไปเกิดประสิทธิภาพ (ชาโรณี ตรีวิทย์, 2558) กระบวนการเหล่านี้เป็นกระบวนการที่ทำให้ครูเกิดการรวมตัวกันและมีบรรยากาศในการเรียนรู้ที่พึ่งพาอาศัยกัน จนเป็นวงจรการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่อง(เรวณี ชัยเชาวรัตน์, 2558b)

จากที่กล่าวมาข้างต้น การพัฒนาครูผู้สอนไม่ตรงวิชาที่สำเร็จการศึกษามานั้น ปัญหาในการพัฒนาไม่ได้อยู่ที่รูปแบบ หรือกิจกรรมที่ถูกจัดขึ้น สิ่งสำคัญในการพัฒนานั้นอยู่ที่ตัวครูผู้สอนเป็นสำคัญ หากครูผู้สอนไม่คิดที่จะพัฒนาตนเองว่าตนเองบกพร่องในเรื่องใด หรือต้องการที่จะพัฒนาเรื่องใด นอกจากการคิดที่จะพัฒนาแล้วเมื่อได้รับความรู้ต้องนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ และประเมินผล และปรับปรุงใหม่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการพัฒนาอย่างแท้จริง

3.5 นโยบายจากภาครัฐที่สนับสนุนการพัฒนาครู

สำหรับนโยบายจากภาครัฐที่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยนั้น ในแต่ละสังกัดได้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย ไม่ว่าจะเป็นการอบรม การสอน การจัดทำสื่อ และการวัดประเมินผล จนกระทั่งปี 2558 รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการอ่านออกเขียนได้จึงได้มีการประกาศนโยบายให้ปี 2558 เป็นปีปลอดเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และได้มีโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออกเขียนได้ใน 1 ปี โดยจัดอบรมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวทางพัฒนาการทางสมอง หรือ Brain - based Learning หรือ BBL เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถได้ประสิทธิผลสำเร็จและสามารถดำเนินการได้ทุกระดับชั้น จึงได้ดำเนินการจัดอบรมพัฒนาการเรียนรู้อาษาไทยตามแนวทางพัฒนาการทางสมอง ด้วยการอบรมทางไกลผ่านดาวเทียมด้วยระบบ DLTV และ DLIT ให้แก่โรงเรียนในสังกัดทั่วประเทศ และคัดเลือกโรงเรียนแกนนำพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออกเขียนได้ใน 1 ปี เพื่อเป็นต้นแบบการบริหารจัดการ การปรับโครงสร้างการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวทาง BBL และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคัดเลือกโรงเรียนที่มีความสมัครใจเข้าร่วมโครงการ 2 โรงเรียน และขยายเครือข่ายไปยังโรงเรียนอื่นๆ ซึ่งมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ รวม 2,272 โรงเรียนโดยมีกลุ่มผู้บริหารจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศและติดตามประเมินผล ศึกษาพิเศษผู้รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาไทย เข้าร่วมอบรมกว่า 1,100 คน ที่เข้าร่วมอบรม เมื่อเข้าร่วมอบรมแล้วได้มีและมีมาตรการประเมินผลให้เป็นรูปธรรม (บำรุงเจียบแหลม, 2558) ซึ่งการจัดอบรมนี้ช่วยให้ครูที่ทำหน้าที่สอนภาษาไทยมีความรู้ในการทำสื่อในการสอนอ่านภาษาไทยมากขึ้น และสามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายขึ้นอีกด้วย

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางส่งเสริมให้มีการอบรม PLC (Professional Learning Community) หรือ "ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ" ให้กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งแนวคิดของการอบรม (อรพรรณ ฤทธิมัน และบัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2560) มีการเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาในสิ่งที่ตนเองสนใจ โดยจัดหลักสูตรอบรมให้ครูสามารถเลือกได้ตามความต้องการ โดยครูจะได้รับงบประมาณอบรมคนละ 1 หมื่นบาท ต่อปีนั้น ซึ่งหลักสูตรที่ได้รับความสนใจลงทะเบียนอบรมมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ หลักสูตรส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อยกระดับทักษะพัฒนาการจัดการศึกษาในสื่อการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ หลักสูตรฝึกอบรมและการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาจากสื่อธรรมชาติ หลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านออกเขียนเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย และหลักสูตรการพัฒนาการจัดกิจกรรมโดยใช้กิจกรรมโครงงาน ตามลำดับ (บัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2560)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมในการพัฒนาครูสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย โดยเฉพาะการอ่านและการเขียนซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องรีบแก้ไข จึงได้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การจัดทำสื่อ เพื่อเป็นเครื่องมือให้ครูสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของวาณี คมขำ (2555) ได้ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านผู้บริหารประสบปัญหาในการจัดครูเข้าสอน เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่มีครูที่จบตรงสาขาไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการจัดบริการวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักสูตร ผู้บริหารจึงแก้ปัญหาโดยจัดประชุมครูเพื่อร่วมกันวิเคราะห์และทำความเข้าใจหลักสูตร ส่งครูไปอบรมเพิ่มเติมกับหน่วยงานต้นสังกัด สรรหาครูที่มีความถนัดและสนใจสอนวิชาภาษาไทย ขอความอนุเคราะห์งบประมาณจากต้นสังกัดจัดวิทยากรมาอบรมเชิงปฏิบัติการทั้งด้านการใช้วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนและการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ส่วนด้านงานสอน พบว่าครูพบปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาภาษาไทยมากและเวลาสอนไม่เพียงพอ ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล ครูจึงแก้ปัญหาด้วยการเข้ารับการอบรมด้านการจัดการเรียนการสอน การใช้และการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน มีการประชุมและวิเคราะห์ปัญหาและศึกษาแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพิ่มเติม

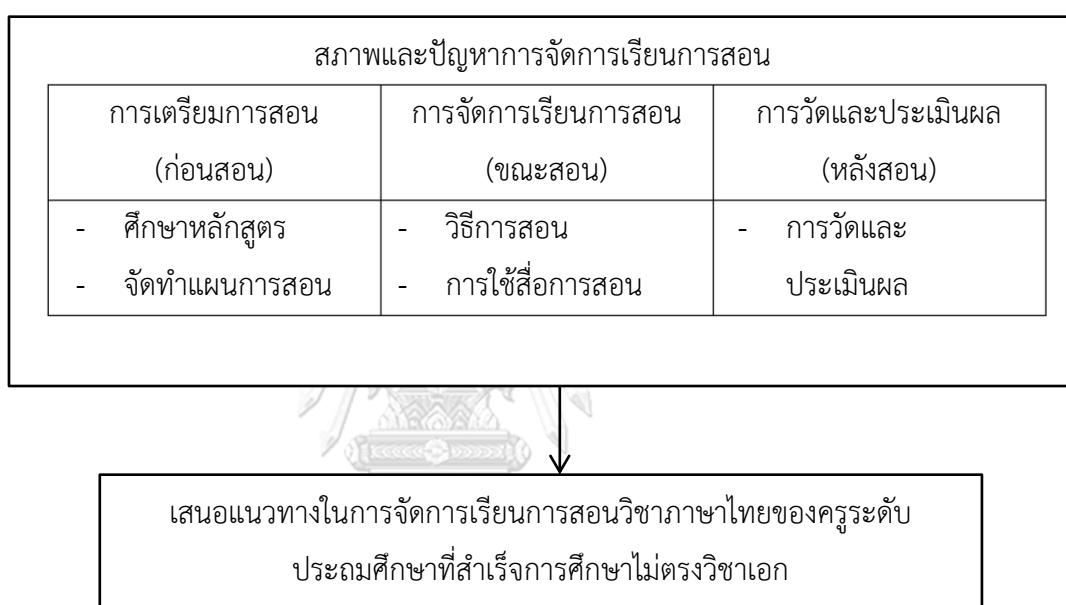
งานวิจัยของรชากานต์ เคนชมพู (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากครูผู้สอนไม่ตรงสาขาที่จบมาต่อสติภาพของนักเรียนโดยประเมินจากคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (ONET: Ordinary Nation Education Test) ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรครูผู้สอนไม่ตรงสาขาวิชาเอกมีผลกระทบ 2 วิชาที่ชัดเจน คือ วิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ กล่าวคือ หากครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์จบสาขาวิชาคณิตศาสตร์โดยตรงจะส่งผลให้คะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐานสูงกว่าโรงเรียนที่ครูผู้สอนมิได้จบสาขาวิชาคณิตศาสตร์โดยตรงร้อยละ 9.403 และในวิชาวิทยาศาสตร์เมื่อครูผู้สอนจบสาขาวิชาวิทยาศาสตร์โดยตรงจะส่งผลให้คะแนนการ

ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานสูงกว่าโรงเรียนที่ครูผู้สอนมิได้จบสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ โดยตรงร้อยละ 4.644 ส่วนวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและภาษาอังกฤษ พบว่าปัญหาครูผู้สอนไม่ตรงสาขาเอกไม่มีผลกระทบต่อคะแนนทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน นอกจากปัญหาครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอกแล้ว ยังพบว่า อาจารย์การครุ วิทยฐานะครู ยังมีผลกระทบต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดชัยภูมิ นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่ารายได้ผู้ปกครองมีอิทธิพลในทางบวกต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานของนักเรียนในทุกวิชา

งานวิจัยของนงคันทน์ ปาแก้ว (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและความต้องการการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษาที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษา และเปรียบเทียบสมรรถนะของครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษาที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษา และจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน และนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษาที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการสอนพลศึกษา ครูพลศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 55 ปีขึ้นไป จบปริญญาตรีเอกประถมศึกษา มีประสบการณ์การสอนวิชาพลศึกษา 21 ปีขึ้นไป มีชั่วโมงการสอนมากกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาพลศึกษา เนื่องจากมีความสามารถทางการกีฬา เคยเข้าร่วมอบรมทางพลศึกษาเรื่องการตัดสินกีฬาและเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา มีการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนของการสอนพลศึกษา สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านหลักสูตรและเนื้อหา ด้านการสอนพลศึกษา ด้านสื่อและอุปกรณ์ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านอื่นๆ ได้แก่ ความรู้ทักษะ การปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตน ครูส่วนใหญ่ต้องการเข้ารับการอบรมในการพัฒนาเรื่องหลักสูตรและเนื้อหาการสอนพลศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลทางพลศึกษา และต้องการงบประมาณในการซื้อสื่อและอุปกรณ์ ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาของครูประถมศึกษาที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษาควรมีการจัดหลักสูตรฝึกอบรมซึ่งในหลักสูตรควรประกอบไปด้วย 1) เรื่องวัตถุประสงค์ 2) เรื่องหลักสูตรและเนื้อหา 3) เรื่องการสอนพลศึกษา 4) เรื่องการวัดและประเมินผล และ 5) เรื่องความรู้และทักษะ

ผลจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษามาพบว่าในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพได้นั้น ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของครูผู้สอน ครูที่ได้สอนไม่ตรงกับวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษามานั้นมิได้หมายความว่าครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพได้

ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดงานวิจัย

จพว. แผนภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยทำการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่างใน 4 ด้านได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและการเขียนแผนการสอน 2) วิธีการสอน 3) สื่อการสอน 4) การวัดและประเมินผล และเมื่อได้ผลจากการศึกษาสภาพและปัญหาแล้วนำมาสังเคราะห์โดยผู้วิจัยและเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) คือเป็นการผสมผสานเป็น 2 ลักษณะ คือ การผสมผสานวิธีรวบรวมข้อมูลหลายๆ วิธี ในการวิจัย (Mixed Methods) (วัลนิภา ฉลากบาง, 2559) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก รวมทั้งศึกษากลุ่มตัวอย่างโดยทำการสัมภาษณ์ วิเคราะห์เอกสาร และการสังเกตการณ์ในห้องเรียน เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน 5 ขั้นตอนต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอข้อมูล

3.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือ เอกสาร วารสาร ข่าว การศึกษา งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนการสอน
2. ปัญหาการจัดการศึกษา
3. ครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั้งหมดข้างต้นที่ได้จากการศึกษา ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต

3.2 การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก เพื่อตอบวัตถุประสงค์ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากร คือ ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 289 คน

ข้อที่ 2 เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มครู คือ ครูผู้สอนภาษาไทยที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจำนวน 4 คน แบ่งเป็นระดับประถมศึกษาตอนต้น 2 คน และระดับประถมศึกษาตอนปลาย 2 คน ซึ่งผู้วิจัยได้รับการแนะนำจากศึกษานิเทศก์ และกลุ่มครูจะต้องตรงตามเกณฑ์ 4 ใน 6 ข้อตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1.1 สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกภาษาไทยและเอกประถมศึกษา เนื่องจากผู้ที่สำเร็จการศึกษาเอกประถมศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนได้ทุกวิชา

1.2 เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.3 ได้รับมอบหมายให้สอนในวิชาภาษาไทย

1.4 มีประสบการณ์ในการสอนทั้งหมด 5 ปีขึ้นไป

1.5 ได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย

1.6 ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยและ/หรือทำให้นักเรียนได้รับรางวัลเกี่ยวกับ

ภาษาไทย

2. ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย 1 คน

3. ผู้อำนวยการโรงเรียนของแต่ละโรงเรียนจำนวน 4 คน

4. เพื่อนครูที่ได้รับการแนะนำจากการสัมภาษณ์กลุ่มครูจำนวนโรงเรียนละ 2 คนรวม 8 คน

5. นักเรียนที่เรียนกับกลุ่มครูจำนวนโรงเรียนละ 5 คนรวม 20 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการจัดการเรียนการสอนมีดังต่อไปนี้

ก. แบบสอบถาม แบบวัดแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสภาพ ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนโดยเป็นส่วนที่สอบถามสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก

ส่วนที่ 3 ความภาคภูมิใจในการสอนภาษาไทย

ข. แบบสัมภาษณ์ ได้แก่

แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ เช่น

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
- ผลงานของครูผู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- การจัดการเรียนการสอนของครูผู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นในประเด็นอื่น

แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน เช่น

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
- ทักษะเกี่ยวกับครูผู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- การจัดการเรียนการสอนของครูผู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นในประเด็นอื่น

แบบสัมภาษณ์ครูผู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เช่น

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
- ทักษะเกี่ยวกับวิชาชีพครู
- ทักษะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในวิชาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษา
- ปัญหาและการแก้ไขในการจัดการเรียนการสอน
- การพัฒนาตนเอง
- ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นในประเด็นอื่น

แบบสัมภาษณ์เพื่อนครู เช่น

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
- ทักษะคติเกี่ยวกับครูผู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- การพัฒนาตนเองของครูผู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นในประเด็นอื่น

แบบสัมภาษณ์นักเรียน เช่น

- ทักษะคติเกี่ยวกับครูผู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- การจัดการเรียนการสอนของครูผู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ค. แบบบันทึกการสังเกต เช่น

- เรื่องที่จัดการเรียนการสอน
- ช่วงเวลาที่จัดการเรียนการสอน
- จำนวนผู้เรียน
- วิธีการสอน
- การวัดและประเมินผล
- พฤติกรรมผู้เรียน
- ปัญหาที่พบในห้องเรียน
- การแก้ปัญหา

3.3.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ก. ศึกษาหนังสือ เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อกำหนดขอบเขตรายละเอียดของเนื้อหาและประเด็นสำคัญที่จะมาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข. สร้างแบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก

ค. นำแบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขเพื่อพิจารณาความสมบูรณ์

ง. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญด้านการ

ประถมศึกษา ในการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ส่วนแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกที่ปรับปรุงแล้วนำไปศึกษานำร่อง

จ. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ฉ. ทดลองใช้แบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว (try out) กับครูผู้สอนภาษาไทยที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ชุด จากนั้นจึงวิเคราะห์ผลการตรวจสอบด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 กำหนดวิธีการเก็บรวบรวม

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสำรวจสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 289 ชุด

ตารางที่ 3 จำนวนการส่งกลับของแบบสอบถามจำนวน 289 ชุด

รายการ	จำนวน (แบบสอบถาม)	ร้อยละ
ส่งกลับ	278	96.19
ไม่ส่งกลับ	11	3.81

จากตารางที่ 3 แสดงถึงข้อมูลการส่งกลับของแบบสอบถาม พบว่า มีการส่งกลับจำนวน 278 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.19 ไม่ส่งกลับจำนวน 11 ชุด คิดเป็นร้อยละ 3.81

1. การสังเกตการสอน โดยใช้แบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนการสอน
2. การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาแต่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาตรงวิชาเอก เพื่อนครู และนักเรียน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Document Analysis) ใช้พิจารณาข้อมูลต่างๆ เช่น แผนการจัดการเรียนการสอน

3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำส่งแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกทางไปรษณีย์ พร้อมแนบซองเอกสารเพื่อส่งกลับตามระบบไปรษณีย์ โดยส่งไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. การสังเกตการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก โรงเรียนละ 2 ชั่วโมง จำนวนทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง
3. การสัมภาษณ์ครูผู้สอน 4 คน ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบวิชาภาษาไทย 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 4 คน เพื่อนครู 8 คน และนักเรียน 20 คน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วนตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นข้อมูลที่แสดงสภาพและปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสารและแบบสังเกตการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก โดยรวบรวมประเด็นที่พบเห็นในการจัดการเรียนการสอนและใช้การวิเคราะห์เนื้อหาในการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก โดยการวิเคราะห์แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.6 การนำเสนอข้อมูล (Presentation)

เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกมาในรูปแบบตารางและในรูปแบบของความเรียง โดยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นข้อมูลที่แสดงสภาพและปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสารและแบบสังเกตการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก โดยรวบรวมประเด็นที่พบเห็นในการจัดการเรียนการสอนและใช้การวิเคราะห์เนื้อหาในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี และเพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก โดยผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นข้อมูลที่แสดงสภาพและปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสารและแบบสังเกตการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก โดยรวบรวมประเด็นที่พบเห็นในการจัดการเรียนการสอนและใช้การวิเคราะห์เนื้อหาในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับ
ประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 278 ชุด

	รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	31	11.2
	หญิง	243	87.4
	ไม่ให้ข้อมูล	4	1.4
อายุ	ไม่เกิน 25 ปี	31	11.2
	26 – 30 ปี	51	18.3
	31 – 35 ปี	40	14.4
	36 – 40 ปี	30	10.8
	41 – 45 ปี	22	7.9
	46 – 50 ปี	18	6.5
	50 – 60 ปี	80	28.8
	61 ปีขึ้นไป	2	0.7
	ไม่ให้ข้อมูล	4	1.4
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี		
	สาขาคณิตศาสตร์	27	9.7
	สาขาวิทยาศาสตร์	44	15.8
	สาขาสังคมศึกษา	21	7.6
	สาขาสุขศึกษาและพลศึกษา	24	8.6
	สาขาดนตรี	2	0.7
	สาขานาฏศิลป์	11	4
	สาขาศิลปะ	3	1.1
	สาขาคหกรรม	9	3.2

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 278 ชุด (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สาขาคอมพิวเตอร์	16	5.8
สาขาบริหารการศึกษา	3	1.1
สาขาเทคโนโลยีการศึกษา	4	1.4
สาขาเกษตร	5	1.8
สาขาบรรณารักษ์	3	1.1
สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว	3	1.1
สาขาประวัติศาสตร์	5	1.8
สาขาภาษาอังกฤษ	18	6.5
อื่นๆ	32	11.5
ไม่ให้ข้อมูล	48	17.3
ปริญญาโท		
สาขาวิทยาศาสตร์	1	0.4
สาขาสุขศึกษาและพลศึกษา	2	0.7
สาขาศิลปะ	1	0.4
สาขาคหกรรม	1	0.4
สาขาบริหารการศึกษา	34	12.2
สาขาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	1	0.4
สาขาจิตวิทยาการแนะแนว	1	0.4
สาขาหลักสูตรและการสอน	13	4.7
อื่นๆ	6	2.2
ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	218	78.4
ประสบการณ์การสอน		
น้อยกว่า 6 ปี	99	35.6
6 – 10 ปี	50	18
11 – 15 ปี	26	9.4
16 – 20 ปี	10	3.6
21 – 25 ปี	21	7.6

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 278 ชุด (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์การสอน		
26 ปีขึ้นไป	68	24.5
ไม่ให้ข้อมูล	4	1.4
การพัฒนาตนเองในฐานะที่เป็นครูสอนภาษาไทยแต่ไม่ได้จบเอกภาษาไทย		
การขอคำแนะนำ/ปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ เช่น ครูสอนภาษาไทย	201	72.3
การเข้ารับการอบรมจากกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานต่างๆ	185	66.5
การลองผิดลองถูกของตนเองในห้องเรียนจนกลายเป็นประสบการณ์	143	51.4
การศึกษาข้อมูลด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือ ตำรา	243	87.4

จากตารางที่ 4 แสดงถึงข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 87.4 ครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 50 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.8 รองลงมาคือ อายุ 26 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.3 และ 31 – 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.4 ตามลำดับ มีผู้ที่ไม่ให้ข้อมูลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.3 รองลงมาคือครูที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 15.8 และสาขาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.7 ตามลำดับ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาบริหารการศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.2 รองลงมาคือสาขาหลักสูตรและการสอน คิดเป็นร้อยละ 4.7 และสาขาสุขศึกษาและพลศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 6 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.6 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ 26 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.5 และมีประสบการณ์ 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 18 ตามลำดับ ในการพัฒนาตนเองในฐานะที่เป็นครูสอนภาษาไทยแต่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาวិชาเอกภาษาไทย ครูผู้สอนได้มีการศึกษาข้อมูลด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือ ตำรามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.4 รองลงมาคือขอคำแนะนำ/ปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ เช่น ครูสอนภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 72.3 และเข้ารับการอบรมจากกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 66.5 ตามลำดับ

1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี จากแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 4 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้

ตารางที่ 5 ตารางแสดงการแปลผลระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

ค่าเฉลี่ย	การแปลผลระดับการปฏิบัติ	การแปลผลระดับปัญหา
1.0 – 1.99	ไม่เคยปฏิบัติ	ไม่เคยพบปัญหา
2.0 – 2.99	ปฏิบัติบางครั้ง	พบปัญหาบางครั้ง
3.0 – 3.99	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	พบปัญหาบ่อยครั้ง
4.0	ปฏิบัติเป็นประจำ	พบปัญหาเป็นประจำ

ตารางที่ 6 ระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ระดับปัญหา	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. ด้านการเตรียมการสอน (ก่อนสอน)	3.14	0.49	1.80	0.46
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)	2.82	0.39	1.83	0.41
3. ด้านการวัดและประเมินผล (หลังสอน)	2.94	0.55	1.78	0.48
ค่าเฉลี่ยรวม	2.97	0.48	1.80	0.45

จากตารางที่ 6 ระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี ในด้านการเตรียมการสอน (ก่อนสอน) การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน) และด้านการประเมินผล (หลังสอน) พบว่า ครูส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.97) โดยเมื่อจำแนกระดับการปฏิบัติในด้านต่างๆ ตามลำดับ พบว่า ครูส่วนใหญ่มีการเตรียมการสอน (ก่อนสอน) (ค่าเฉลี่ย = 3.14) มากที่สุด รองลงมาคือ การวัดและประเมินผล (หลังสอน) (ค่าเฉลี่ย = 2.94) และการจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน) (ค่าเฉลี่ย = 2.82) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชา

ภาษาไทย (ค่าเฉลี่ยรวม = 1.80) โดยเมื่อจำแนกระดับปัญหาในด้านต่างๆ ตามลำดับ ครูส่วนใหญ่พบปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน) (ค่าเฉลี่ย = 1.83) มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเตรียมการสอน (ก่อนสอน) (ค่าเฉลี่ย = 1.80) และด้านการวัดและประเมินผล (หลังสอน) (ค่าเฉลี่ย = 1.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
การเตรียมการสอน (ก่อนสอน)		
1. ศึกษาสาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรภาษาไทยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551	3.23	0.74
2. กำหนดจุดประสงค์ของการสอนสอดคล้องกับบทเรียนที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ เจตคติ	3.23	0.69
3. จัดทำแผนการสอนภาษาไทยก่อนการสอน	3.10	0.86
4. ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทเรียนที่จะสอน จากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือคู่มือ เว็บไซต์ เพจในเฟสบุค ฯลฯ	3.41	0.72
5. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเรื่องที่จะสอน	3.38	0.63
6. จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่จะสอนในคาบเรียนนั้นๆ	2.99	0.73
7. ขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ในการสอนภาษาไทยหากพบว่าในบทเรียนนั้นตนเองต้องการความช่วยเหลือ	2.86	0.83

ตารางที่ 7 ระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
8. มีการประเมินผู้เรียนก่อนการสอน เช่น การใช้คำถาม การทำแบบทดสอบ	2.91	0.79
การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)		
9. เริ่มต้นเข้าสู่บทเรียนด้วยการ		
- ร้องเพลง	2.46	0.76
- เล่นนิทาน	2.49	0.66
- กิจกรรมบริหารสมอง (Brain Gym)	2.53	0.77
- ดุคลิปวีดีโอ	2.29	0.83
- อื่นๆ	1.82	0.99
10. ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละคาบมีการบูรณาการทักษะทางภาษาครบทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	3.24	0.69
11. การสอนทักษะทางภาษา		
11.1 ทักษะการพูด มีการสอนนักเรียนด้วยวิธี		
- ให้นักเรียนเล่นบทบาทสมมติ	2.43	0.74
- ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์หรือนิทานให้เพื่อนฟัง	2.60	0.73
- พูดอภิปรายหน้าห้อง	2.46	0.79
- ฝึกโต้วาทีหรือกล่าวรายงาน	2.03	0.81
- ส่งเสริมให้นักเรียนพูดในที่ชุมชน	2.22	0.81
11.2 ทักษะการอ่าน มีการสอนนักเรียนด้วยวิธี		
- การแจกลูกสะกดคำ	3.33	0.78
- การอ่านโดยใช้รู้หลักภาษา	3.13	0.73

ตารางที่ 7 ระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
- การเดาคำจากภาพหรืออ่านจากภาพ	2.87	0.76
- การอ่านจากรูปร่างคำ	2.65	0.84
- การใช้แผนภูมิประสมการณ์	2.41	0.85
- การอ่านจับใจความ	3.12	0.70
11.3 การสอนทักษะการเขียนมีการสอนนักเรียนด้วยวิธี		
- การคัดลายมือ	3.42	0.65
- การเขียนตามคำบอกเป็นคำ	3.56	0.60
- การเขียนตามคำบอกเป็นประโยค	2.94	0.84
- การเขียนตามคำบอกเป็นข้อความ	2.76	0.85
- การเขียนเรื่องหรือนิทาน	2.76	0.80
- การเขียนย่อความจากเรื่องที่ครูเล่า	2.33	0.90
- การเขียนย่อความจากหนังสือที่อ่าน	2.48	0.89
12. การสอนแต่ละครั้งใช้วิธีการสอน หรือดำเนินกิจกรรมด้วยวิธี		
- เกม	2.64	0.76
- การบรรยาย	2.91	0.74
- อภิปรายกลุ่มย่อย	2.38	0.73
- การแสดงบทบาทสมมติ	2.35	0.73
- การจัดศูนย์การเรียนรู้	2.26	0.83
13. ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในคาบที่สอน เช่น		
- อ่านออกเสียงตามครูหรืออ่านตามบทเรียนแบบเดี่ยว	3.40	0.70
- อ่านออกเสียงตามครูหรือในบทเรียนพร้อมกันทั้งห้อง	3.48	0.66

ตารางที่ 7 ระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
- พุดแสดงความคิดเห็นหรือซักถามเกี่ยวกับบทเรียนที่สอน	3.25	0.71
- เขียนบนกระดานดำ	3.25	0.74
14. กิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่วนมากเน้นให้นักเรียนเข้ากลุ่มทำกิจกรรม	2.66	0.76
15. สื่อที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการสอน		
- เพลง	2.58	0.75
- โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม	2.33	1.07
- นิทาน	2.68	0.73
- คลิปวิดีโอ	2.42	0.87
- กระดานดำ	3.21	0.74
- หนังสือเรียน	3.42	0.65
- บัตรคำ/แถบประโยค	2.87	0.74
- รูปภาพ/ภาพโปสเตอร์	2.76	0.76
16. มีการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับบทเรียนที่สอนในห้องเรียน	2.84	0.77
17. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนทุกคนขณะที่สอน	3.58	0.62
18. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนบางคนที่เป็นปัญหาขณะเรียนและพยายามหาทางแก้ไข ได้แก่		
- ปัญหาด้านการฟัง	3.24	0.76
- ปัญหาด้านการพูด	3.25	0.73
- ปัญหาด้านการอ่าน	3.45	0.67
- ปัญหาด้านการเขียน	3.44	0.68

ตารางที่ 7 ระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
19. มีการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังพบปัญหา	2.57	0.87
20. สรุปทบทเรียนทุกครั้งหลังการสอน	3.2	0.76
21. ให้การบ้านนักเรียนหลังการสอนทบทเรียนทุกครั้ง การประเมินผล (หลังการสอน)	3.27	0.71
22. ใช้การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การวัดทักษะ การสังเกตพฤติกรรม	3.35	0.65
23. บันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน	2.95	0.82
24. บันทึกหลังสอนเกี่ยวกับความประทับใจ/พึงพอใจในการ สอนของตนเอง	2.64	0.90
25. บันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่พบในขณะที่ ทำการสอน เช่น นักเรียน เนื้อหาในบทเรียน สื่อการเรียน การสอน	2.85	0.85
26. จัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน เมื่อพบนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน	3.18	0.73
27. มีการวัดและประเมินผลนักเรียนหลังการสอนทุกครั้ง	3.09	0.72
28. นำผลที่ได้จากการบันทึกหลังการสอนไปปรับปรุงการ สอนครั้งต่อไป	3.26	0.70

ตารางที่ 7 ระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
29. มีการปรึกษาปัญหาที่พบร่วมกันกับเพื่อนครูหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา	2.96	0.80
30. ขอคำปรึกษาจากศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	2.23	0.97
ค่าเฉลี่ยรวม	2.97	0.48

จากตารางที่ 7 พบว่า รายการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี มีระดับการปฏิบัติในบางครั้ง (ค่าเฉลี่ย = 2.97) เมื่อพิจารณาด้านการเตรียมการสอน (ก่อนสอน) พบว่า ไม่มีรายการที่ครูปฏิบัติเป็นประจำ แต่รายการที่มีระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง (ค่าเฉลี่ย 3.00 – 3.99) มีจำนวนมากถึง 5 รายการ คือ 1) ศึกษาสาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรภาษาไทยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 2) กำหนดจุดประสงค์ของการสอนสอดคล้องกับบทเรียนที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ เจตคติ 3) จัดทำแผนการสอนภาษาไทยก่อนการสอน 4) ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทเรียนที่จะสอน จากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือคู่มือ เว็บไซต์ เพจในเฟซบุ๊ก ฯลฯ 5) กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเรื่องที่จะสอน รายการที่มีระดับการปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ย 2.00 – 2.99) พบ 3 รายการ คือ 1) จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่จะสอนในคาบเรียนนั้นๆ 2) ขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ในการสอนภาษาไทยหากพบว่าในบทเรียนนั้นตนเองต้องการความช่วยเหลือ 3) มีการประเมินผู้เรียนก่อนการสอน เช่น การใช้คำถาม การทำแบบทดสอบ

ด้านการจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน) พบว่า ไม่มีรายการที่ครูปฏิบัติเป็นประจำ แต่รายการที่มีระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง (ค่าเฉลี่ย 3.00 – 3.99) มีจำนวน 6 รายการ คือ 1) ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละคาบมีการบูรณาการทักษะทางภาษาครบทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน 2) ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในคาบที่สอน เช่น อ่านออกเสียงตามครูหรืออ่านตามบทเรียนแบบเดี่ยว อ่านออกเสียงตามครูหรือในบทเรียนพร้อมกันทั้งห้อง พูดแสดงความคิดเห็นหรือซักถามเกี่ยวกับบทเรียนที่สอน เขียนบนกระดานดำ 3) สังเกตพฤติกรรมนักเรียนทุกคนขณะที่สอน 4) สังเกตพฤติกรรมนักเรียนบางคนที่เป็นปัญหาขณะเรียนและพยายามหาทางแก้ไข ได้แก่ ปัญหาด้านการฟัง

การพูด การอ่าน และการเขียน 5) สรุปบทเรียนทุกครั้งหลังการสอน 6) ให้การบ้านนักเรียนหลังการสอนบทเรียนทุกครั้ง รายการที่มีระดับการปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ย 2.00 – 2.99) มีจำนวนมีจำนวนมากถึง 7 รายการ คือ 1) เริ่มต้นเข้าสู่บทเรียนด้วยการร้องเพลง เล่านิทาน กิจกรรมบริหารสมอง (Brain Gym) หรือดูคลิปวิดีโอ 2) สอนทักษะการพูด การอ่าน และการอ่านเขียนด้วยวิธีการต่างๆ 3) การสอนแต่ละครั้งใช้วิธีการสอน หรือดำเนินกิจกรรมด้วยวิธีการเล่นเกม การบรรยาย การอภิปราย กลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ หรือการจัดศูนย์การเรียนรู้ 4) สื่อที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการสอน เช่น เพลง โทศัพท์ผ่านไกลผ่านดาวเทียม นิทาน คลิปวิดีโอ กระดานดำ หนังสือเรียน บัตรคำ/ แถบประโยค รูปภาพ/ภาพโปสเตอร์ 5) กิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่วนมากเน้นให้นักเรียนเข้ากลุ่มทำกิจกรรม 6) มีการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับบทเรียนที่สอนในห้องเรียน 7) มีการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังพบปัญหา

ด้านการวัดและประเมินผล (หลังสอน) พบว่าไม่มีรายการปฏิบัติเป็นประจำ แต่รายการที่มีระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง (ค่าเฉลี่ย 3.00 – 3.99) มีจำนวน 4 รายการ คือ 1) ใช้การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การวัดทักษะ การสังเกตพฤติกรรม 2) จัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินเมื่อพบนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน 3) มีการวัดและประเมินผลนักเรียนหลังการสอนทุกครั้ง 4) นำผลที่ได้จากการบันทึกหลังการสอนไปปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป รายการที่มีระดับการปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ย 2.00 – 2.99) มีจำนวนมากถึง 5 รายการ คือ 1) บันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน 2) บันทึกหลังสอนเกี่ยวกับความประทับใจ/พึงพอใจในการสอนของตนเอง 3) บันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่พบในขณะที่ทำการสอน เช่น นักเรียน เนื้อหาในบทเรียน สื่อการเรียนการสอน 4) มีการปรึกษาปัญหาที่พบร่วมกันกับเพื่อนครู หรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา 5) ขอคำปรึกษาจากศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 8 ระดับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
การเตรียมการสอน (ก่อนสอน)		
1. ศึกษาสาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรภาษาไทยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551	1.88	0.62

ตารางที่ 8 ระดับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. กำหนดจุดประสงค์ของการสอนสอดคล้องกับบทเรียนที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ เจตคติ	1.85	0.61
2. จัดทำแผนการสอนภาษาไทยก่อนการสอน	1.79	0.62
4. ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทเรียนที่จะสอนจากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือคู่มือ เว็บไซต์ เพจในเฟสบุค ฯลฯ	1.76	0.65
5. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเรื่องที่จะสอน	1.77	0.61
6. จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่จะสอนในคาบเรียนนั้นๆ	1.81	0.62
7. ขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ในการสอนภาษาไทยหากพบว่าในบทเรียนนั้นตนเองต้องการความช่วยเหลือ	1.78	0.58
8. มีการประเมินผู้เรียนก่อนการสอน เช่น การใช้คำถาม การทำแบบทดสอบ	1.83	0.60
การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)		
9. เริ่มต้นเข้าสู่บทเรียนด้วยการ		
- ร้องเพลง	1.59	0.65
- เล่นิทาน	1.54	0.57
- กิจกรรมบริหารสมอง (Brain Gym)	1.63	0.61
- ดุคลิปวีดีโอ	1.64	0.71
- อื่นๆ	1.42	0.61

ตารางที่ 8 ระดับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
10. ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละคาบมีการบูรณาการทักษะทางภาษาครบทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	1.84	0.61
11. การสอนทักษะทางภาษา		
11.1 ทักษะการพูด มีการสอนนักเรียนด้วยวิธี		
- ให้นักเรียนเล่นบทบาทสมมติ	1.87	0.64
- ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์หรือนิทานให้เพื่อนฟัง	1.86	0.64
- พูดอภิปรายหน้าห้อง	1.97	0.70
- ฝึกโต้วาทีหรือกล่าวรายงาน	1.88	0.72
- ส่งเสริมให้นักเรียนพูดในที่ชุมชน	1.88	0.69
11.2 ทักษะการอ่าน มีการสอนนักเรียนด้วยวิธี		
- การแจกลูกสะกดคำ	1.91	0.70
- การอ่านโดยใช้รู้หลักภาษา	1.88	0.61
- การเดาคำจากภาพหรืออ่านจากภาพ	1.79	0.55
- การอ่านจากรูปร่างคำ	1.77	0.57
- การใช้แผนภูมิประสบการณ์	1.77	0.58
- การอ่านจับใจความ	1.99	0.66
11.3 การสอนทักษะการเขียน มีการสอนนักเรียนด้วยวิธี		
- การคัดลายมือ	1.90	0.72
- การเขียนตามคำบอกเป็นคำ	2.02	0.76
- การเขียนตามคำบอกเป็นประโยค	2.01	0.73
- การเขียนตามคำบอกเป็นข้อความ	1.99	0.72
- การเขียนเรื่องหรือนิทาน	2.03	0.72
- การเขียนย่อความจากเรื่องที่ครูเล่า	1.99	0.77

ตารางที่ 8 ระดับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
- การเขียนย่อความจากหนังสือที่อ่าน	1.98	0.71
12. การสอนแต่ละครั้งใช้วิธีการสอน หรือดำเนินกิจกรรมด้วยวิธี		
- เกม	1.78	0.58
- การบรรยาย	1.87	0.62
- อภิปรายกลุ่มย่อย	1.89	0.62
- การแสดงบทบาทสมมติ	1.93	0.65
- การจัดศูนย์การเรียนรู้	1.81	0.69
13. ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในคาบที่สอน เช่น		
- อ่านออกเสียงตามครูหรืออ่านตามบทเรียนแบบเดี่ยว	1.77	0.62
- อ่านออกเสียงตามครูหรือในบทเรียนพร้อมกันทั้งห้อง	1.74	0.65
- พุดแสดงความคิดเห็นหรือซักถามเกี่ยวกับบทเรียนที่สอน	1.78	0.59
- เขียนบนกระดานดำ	1.72	0.60
14. กิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่วนมากเน้นให้นักเรียนเข้ากลุ่มทำกิจกรรม	1.83	0.55
15. สื่อที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการสอน		
- เพลง	1.64	0.61
- โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม	1.68	0.67
- นิทาน	1.63	0.57
- คลิปวิดีโอ	1.69	0.64
- กระดานดำ	1.62	0.58

ตารางที่ 8 ระดับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
- หนังสือเรียน	1.63	0.56
- บัตรคำ/แถบประโยค	1.66	0.55
- รูปภาพ/ภาพโปสเตอร์	1.65	0.55
16. มีการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับบทเรียนที่สอนในห้องเรียน	1.65	0.58
17. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนทุกคนขณะที่สอน	1.87	0.70
18. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนบางคนที่เป็นปัญหาขณะเรียน และพยายามหาทางแก้ไข ได้แก่		
- ปัญหาด้านการฟัง	2.04	0.67
- ปัญหาด้านการพูด	2.03	0.69
- ปัญหาด้านการอ่าน	2.15	0.75
- ปัญหาด้านการเขียน	2.22	0.78
19. มีการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังพบปัญหา	1.96	0.59
20. สรุปบทเรียนทุกครั้งหลังการสอน	1.82	0.66
21. ให้การบ้านนักเรียนหลังการสอนบทเรียนทุกครั้ง	1.90	0.69
การประเมินผล (หลังการสอน)		
22. ใช้การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การวัดทักษะ การสังเกตพฤติกรรม	1.80	0.60

ตารางที่ 8 ระดับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.
23. บันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน	1.81	0.62
24. บันทึกหลังสอนเกี่ยวกับความประทับใจ/พึงพอใจในการสอนของตนเอง	1.70	0.57
25. บันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่พบในขณะทำการสอน เช่น นักเรียน เนื้อหาในบทเรียน สื่อการเรียนการสอน	1.79	0.59
26. จัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินเมื่อพบนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน	1.92	0.64
27. มีการวัดและประเมินผลนักเรียนหลังการสอนทุกครั้ง	1.80	0.55
28. นำผลที่ได้จากการบันทึกหลังการสอนไปปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป	1.78	0.59
29. มีการปรึกษาปัญหาที่พบร่วมกันกับเพื่อนครูหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา	1.78	0.58
30. ขอคำปรึกษาจากศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	1.68	0.58
ค่าเฉลี่ยรวม	1.80	0.45

ตารางที่ 8 พบว่า รายการที่พบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี ไม่พบปัญหาในการปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ยรวม = 1.80) เมื่อพิจารณาด้านการเตรียมการสอน (ก่อนสอน) พบว่า มีรายการที่ไม่พบปัญหาจำนวน

8 รายการ คือ 1) ศึกษาสาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรภาษาไทยใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น 2) กำหนดจุดประสงค์ของการสอนสอดคล้องกับบทเรียนที่ครอบคลุม ทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ เจตคติ 3) จัดทำแผนการสอนภาษาไทยก่อนการสอน 4) ศึกษาหา ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทเรียนที่จะสอน จากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือคู่มือ เว็บไซต์ เพจในเฟซบุ๊ก ฯลฯ 5) กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเรื่องที่จะสอน 6) จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่จะสอนในคาบเรียนนั้นๆ 7) ขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ในการสอนภาษาไทย หากพบว่าในบทเรียนนั้นตนเองต้องการความช่วยเหลือ 8) มีการประเมินผู้เรียนก่อนการสอน เช่น การใช้คำถาม การทำแบบทดสอบ

ด้านการจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน) พบว่า มีรายการที่พบปัญหาบางครั้ง (ค่าเฉลี่ย 2.00 – 2.99) จำนวน 1 รายการคือ สังเกตพฤติกรรมนักเรียนบางคนที่เป็นปัญหาขณะเรียนและพยายามหาทางแก้ไข ได้แก่ ปัญหาด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และรายการที่ไม่พบ ปัญหา (ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.99) พบมากถึง 12 รายการ คือ 1) การเริ่มต้นเข้าสู่บทเรียนด้วยการร้อง เพลง เล่นิทาน กิจกรรมบริหารสมอง (Brain Gym) ดุคิปลิววิดีโอ 2) ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละคาบมีการบูรณาการทักษะทางภาษาครบทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน 3) การสอน ทักษะทางภาษาได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียน ด้วยวิธีการต่างๆ 4) การสอนแต่ละครั้งใช้วิธีการสอน หรือดำเนินกิจกรรมด้วยวิธีการเล่นเกม การบรรยาย อภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ หรือ การจัดศูนย์การเรียนรู้ 5) ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในคาบที่สอน เช่น อ่านออกเสียงตามครูหรืออ่าน ตามบทเรียนแบบเดี่ยวอ่านออกเสียงตามครูหรือในบทเรียนพร้อมกันทั้งห้อง พูดแสดงความคิดเห็น หรือซักถามเกี่ยวกับบทเรียนที่สอน เขียนบนกระดานดำ 6) กิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่วนมากเน้นให้นักเรียนเข้ากลุ่มทำกิจกรรม 7) สื่อที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการสอน เช่น เพลง โทไรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม นิทาน คลิปวิดีโอ กระดานดำ หนังสือเรียน บัตรคำ/แถบประโยค รูปภาพ/ภาพโปสเตอร์ 8) การจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับบทเรียนที่สอนในห้องเรียน 9) สังเกตพฤติกรรม นักเรียนทุกคนขณะที่สอน 10) มีการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังพบปัญหา 11) สรุบบทเรียนทุกครั้งหลัง การสอน 12) ให้การบ้านนักเรียนหลังการสอนบทเรียนทุกครั้ง

ด้านการวัดและประเมินผล (หลังสอน) รายการที่ไม่พบปัญหา (1.00 – 1.99) มีจำนวน 9 รายการ คือ 1) ใช้การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การวัดทักษะ การ สังเกตพฤติกรรม 2) บันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน 3) บันทึกหลังสอนเกี่ยวกับความ ประทับใจ/พึงพอใจในการสอนของตนเอง 4) บันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่พบในขณะที่ ทำการสอน เช่น นักเรียน เนื้อหาในบทเรียน สื่อการเรียนการสอน 5) จัดการสอนซ่อมเสริมให้ นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินเมื่อพบนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน 6) มีการวัดและประเมินผล นักเรียนหลังการสอนทุกครั้ง 7) นำผลที่ได้จากการบันทึกหลังการสอนไปปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป

8) มีการปรึกษาปัญหาที่พบร่วมกันกับเพื่อนครูหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา 9) ขอคำปรึกษาจากศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 9 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

รายการ	จำนวน
ปัญหาที่ท่านพบมากที่สุดในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของท่าน	
นักเรียนมีปัญหาในการอ่าน	125
นักเรียนมีปัญหาในการเขียน	114
ครูขาดความชำนาญในการสอน	23
ขาดสื่อและอุปกรณ์ในการสอน	4
มีนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	11
นักเรียนไม่กล้าแสดงออก	3
ครูมีงานอื่นนอกเหนือจากงานสอน	1
ครูสอนทุกวิชาทำให้สอนไม่เต็มที่	1
เปลี่ยนครูสอนบ่อยทำให้สอนไม่ต่อเนื่อง	1
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู	
ประณตศึกษาสำหรับครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก	
ควรมีคู่มือการสอนวิชาภาษาไทย	10
ควรมีสื่อช่วยสอน	17
งบประมาณในการจัดทำสื่อ	2
ควรมีการจัดอบรมครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก	62
ควรจัดครูที่สำเร็จการศึกษาวិชาเอกภาษาไทยมาสอน	20
ครูผู้สอนต้องมีการศึกษาตัวชี้วัด จัดทำแผนการสอนและเตรียม	3
สื่อ	
ควรมีการนิเทศการสอน	1
ครูต้องศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมด้วยตัวเอง	34
ศึกษาการสอนจากโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม	1
ขอคำแนะนำจากครูผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญ	10
วิชาเอกไม่ใช่เรื่องสำคัญเพราะขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของคน	1
เป็นครู	

ตารางที่ 9 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย (ต่อ)

รายการ	จำนวน
สิ่งที่ต้องการได้รับการสนับสนุนสำหรับครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกภาษาไทยแต่จำเป็นต้องสอนวิชาภาษาไทย	
วิดีโอช่วยสอน	6
สื่อการสอนภาษาไทย	123
คู่มือการสอนภาษาไทย	28
แผนการสอนภาษาไทย	13
การอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย	104
การนิเทศการสอน	1
คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญหรือมีครูพี่เลี้ยง	17
สร้างกลุ่มเครือข่ายครูภาษาไทย	1
งบประมาณในการจัดทำสื่อ	9
ให้เวลาในการสอนภาษาไทย	4
หนังสืออ่านเพิ่มเติม	12
เครื่องมือในการวัดและประเมินผล	2
ศึกษาการสอนจากครูต้นแบบ	3
ลดงานนอกห้องเรียน	5
ครูที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย	7
ความภาคภูมิใจในการสอนภาษาไทย	
สามารถทำให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้	142
ได้ร่วมอนุรักษ์ความเป็นไทยผ่านการจัดการเรียนการสอน	25
ผู้เรียนมีลายมือที่สวยงาม	6
นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้น	3
ได้พัฒนาตัวเองและพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกัน	3
ได้รับความไว้วางใจให้สอนภาษาไทยเป็นเวลานาน	2
นักเรียนได้รับรางวัลการแข่งขันภาษาไทย	1

จากตารางที่ 9 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ซึ่งได้จากแบบสอบถามในส่วนที่ 3 โดยให้ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกสะท้อนปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมากที่สุด คือ 1) นักเรียนมีปัญหาในการอ่าน 2) นักเรียนมีปัญหาในการเขียน 3) ครูขาดความชำนาญในการสอน 4) ขาดสื่อและอุปกรณ์ในการสอน 5) มีนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูประถมศึกษาสำหรับครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกมากที่สุด คือ 1) ควรมีการจัดอบรมครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก 2) ครูต้องศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมด้วยตัวเอง 3) ควรจัดครูที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยมาสอน 4) ควรมีสื่อช่วยสอน

สิ่งที่ต้องการได้รับการสนับสนุนสำหรับครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกภาษาไทยแต่จำเป็นต้องสอนวิชาภาษาไทยมากที่สุด คือ 1) สื่อการสอนภาษาไทย 2) การอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย 3) คู่มือการสอนภาษาไทย 4) คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญหรือมีครูพี่เลี้ยง 5) แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ความภาคภูมิใจในการสอนของครูผู้สอนภาษาไทยที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกนั้น สิ่งที่ภาคภูมิใจมากที่สุดคือ 1) สามารถสอนให้ผู้เรียนส่วนหนึ่งสามารถอ่านออก เขียนได้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่นๆ 2) อนุรักษ์ความเป็นไทยผ่านการจัดการเรียนการสอน 3) ทำให้ผู้เรียนมีลายมือที่สวยงาม ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย 4) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

1.3 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี จากการสัมภาษณ์ การสังเกตการเรียนการสอน และการศึกษาเอกสาร

การวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี จากการสัมภาษณ์ สังเกต และศึกษาเอกสาร เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนทั้งหมด 4 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นระดับประถมศึกษาตอนต้น 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน ก และโรงเรียน ข ระดับประถมศึกษาตอนปลาย 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน ค และ โรงเรียน ง โดยแต่ละโรงเรียนผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คน เพื่อนครู 2 คน และนักเรียน 5 คน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สังเกตการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูกลุ่มตัวอย่างคนละ 2 คาบและศึกษาเอกสารคือแผนการสอน โดยอธิบายดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของครูกลุ่มตัวอย่าง

ครู ก อายุ 54 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกการแนะแนว ประสบการณ์ในการสอน 29 ปี ปัจจุบันทำงานอยู่ที่โรงเรียน ก มาเป็นเวลา 20 ปี ได้รับผิดชอบให้สอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 และเป็นหัวหน้างานวิชาการ ผลงานเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย ได้แก่ การทำผลงานครู คศ.3 วิชาภาษาไทย และได้รับเชิญจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ให้เข้าร่วมวิเคราะห์และสังเคราะห์แบบเรียนภาษาไทย ครู ก ได้ฝึกฝนทักษะการพูดของนักเรียนในการนำเสนอโครงการงานจนได้รับรางวัลชนะเลิศในระดับภาค นอกจากนี้ครู ก เคยเป็นตัวแทนครูของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 เพื่อเข้าร่วมอบรมของชมรมภาษาไทย โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารีทรงเป็นวิทยากรพิเศษ

ครู ข อายุ 51 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกสังคมศึกษา ประสบการณ์ในการสอน 11 ปี ปัจจุบันสอนอยู่ที่โรงเรียน ข เป็นเวลา 8 ปี ได้รับผิดชอบให้สอนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระวิชาภาษาไทย ผลงานที่เกี่ยวกับการสอนภาษาไทย ได้แก่ ครู ก เป็นผู้ฝึกนักเรียนเข้าแข่งขันการอ่านทำนองเสนาะในงานศิลปหัตถกรรม ได้รับรางวัลระดับเหรียญเงิน ได้รับการรับรองจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ในการสอนให้นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ทุกคน

ครู ค อายุ 58 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน 36 ปี ปัจจุบันทำงานอยู่ที่โรงเรียน ค เป็นเวลา 21 ปี ได้รับผิดชอบให้สอนวิชาภาษาไทย และสังคมศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 และเป็นหัวหน้างานวิชาการ ผลงานเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย ได้แก่ การฝึกฝนและส่งนักเรียนเข้าประกวดตามกิจกรรมต่างๆ เช่นงานศิลปหัตถกรรม และได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยโดยใช้เพลง กลอน และการทำสื่อ ให้กับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1

ครู ง อายุ 56 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกวิทยาศาสตร์ ประสบการณ์ในการสอน 34 ปี ปัจจุบันทำงานอยู่ที่โรงเรียน ง มาเป็นเวลา 14 ปี ได้รับผิดชอบให้สอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และเป็นหัวหน้างานวิชาการ ผลงานเกี่ยวกับภาษาไทย ได้แก่ การทำผลงานครู คศ. 3 วิชาภาษาไทย ครู ง ได้ฝึกนักเรียนเข้าแข่งขันอ่านจับใจความและได้รางวัลชนะเลิศเป็นตัวแทนจังหวัดไปแข่งในระดับภาค นอกจากนี้ครู ง ยังเป็นวิทยากรให้กับครูในโรงเรียนและครูในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายในการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ก จาก
การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		การเตรียมการสอน (ก่อนสอน)	
การศึกษา หลักสูตร	ศึกษานิเทศก์	“เขาเป็นทีมงานหนึ่งในการทำหลักสูตร ภาษาไทย เพราะฉะนั้นเขาจะรู้ตัว มาตรฐานตัวชีวิต”	-
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“แผนสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชีวิต ในสิ่งที่เขาสอน”	
	ครู ก	“ที่ต้องทำทุกครั้ง อย่างชั่วโมงนี้ เราจะ สอนตัวชีวิตอะไรให้เด็ก เราจะดูก่อนว่า เราจะสอนอะไรให้เด็ก อย่างวันนี้เราจะ สอนเกี่ยวกับความเข้าใจการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ ตัวนี้จะเป็นอีกข้อหนึ่ง ในตัวชีวิตเราก็จะต้องดู...ปัญหาในการ ใช้หลักสูตรไม่มีค่ะ ใช้ได้ปกติ หลักสูตร แกนกลางเพื่อเป็นแกนกลางแกนหลัก เราจะหยิบมาใช้อย่างไรเราก็เอามา ปรับให้เข้ากับบริบทของเรา ทั้งนี้ทั้งนั้น เราก็จะไม่ทิ้ง”	
	เพื่อนครู 2 คน	“เราเคยถามเรื่องตัวชีวิต หลักสูตร โครงสร้าง ถ้ามีปัญหาเราก็จะถาม” (เพื่อนครู ก คนที่ 1) *เพื่อนครูจะถามครู ก เกี่ยวกับเรื่อง ตัวชีวิต หลักสูตร และโครงสร้าง เมื่อใด ที่พบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้มักจะ ปรึกษาครู ก “ส่วนมากเราจะไม่ค่อยกันตรงนั้นเพราะ ครูสอนปฐมวัย หลักสูตรปฐมวัยกับ ประถมมันแตกต่างกันเลย” (เพื่อนครู ก คนที่ 2)	

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ก จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
แผนการสอน	ศึกษานิเทศก์	“มีแน่ค่ะ แต่ทุกครั้งที่ใหม่ไม่แน่ใจ เคย ตรวจตอนทำอาจารย์ 3 ค่ะ ปัญหาที่มี ไม่มากหรอกค่ะ”	-
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“ดูครับ เวลานี้อะไรครูเราจะขอดู แผนการเรียนรู้ แต่ผมยังไม่เคยเห็น ปัญหา”	
	ครู ก	“แผนการสอนซึ่งโดยปกติทั่วไปจะไม่มี การใช้แผนการสอน แต่จะเตรียมเรื่องที่เรา จะสอน ตัวชี้วัดนี้เราจะสอน กิจกรรมนี้ แล้วก็มีกิจกรรมอะไรบางอย่างที่ จะให้เด็กปฏิบัติ มีใบงานหรือว่าจะให้ ทำแบบฝึกหัดที่เราจะใช้ แผนการสอน ไม่ถึงกับไม่ใช่ แต่เราจะใช้เป็นบางครั้ง”	
	เพื่อนครู 2 คน	“ไม่เคยดูค่ะ” (เพื่อนครู ก คนที่ 1)	
การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)			
วิธีการสอน	ศึกษานิเทศก์	“การสอนไม่ค่อยซ้ำรูปแบบ วิธีสอน หลากหลาย เช่น จะมีใครคิดใหม่ว่าการ สอนเขียนเรื่องที่มีเป็นเรื่องยากเด็กจะ ไม่ค่อยทำ จะทำไม่ค่อยได้ จะเขียนได้ แค่ 2-3 บรรทัดก็จบแล้ว มันเป็นเรื่อง เก่งของครูเขาที่เอาเรื่องรอบๆตัวมาให้ เด็กเขียนเป็นเรื่องเป็นราว เหมือนเด็ก สนุกด้วยและคิดได้ด้วยว่าจะเขียน อะไร”	ผู้วิจัยได้สังเกตการสอน ของครู ก จำนวน 2 คาบได้แก่เรื่องคำที่มี อักษรกลางและเรื่องการ เขียนเรื่อง ซึ่งคาบแรก เป็นการสอนภายใน ห้องเรียน ส่วนคาบที่ สองเป็น การสอน ภายนอกห้องเรียน สามารถสรุปแบ่งเป็น 3 ชั้นดังนี้ 1) ชั้นนำ ครู ก มีการนำนักเรียนเข้าสู่

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ก จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“ครูเขามีการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็น สำคัญ สิ่งที่เขาจะหลีกเลี่ยงการสอน แบบบรรยาย การสอนเขาจะต้องมีสื่อ ใบงาน มากกว่าที่เรียนในหนังสือ และ ค่อนข้างช่วยย่นย่อให้เด็กตอบคำถาม มีส่วน ร่วมในการสอน ใช้วาจาสุภาพ”	บทเรียนด้วยการใช้เพลง และการแสดงบทบาท สมมติ เพื่อเชื่อมโยงเข้า สู่เนื้อหาที่จะเรียน สังเกตได้ว่านักเรียน สนุกสนานกับการร้อง
	ครู ก	“ที่เราใช้กับเด็กก็จะเป็นการให้เด็กเขา ได้เล่นเกม แต่การเล่นเกมนี่ย่ย้อเสีย ของเขาคือเด็กเล็ก นานๆจะใช้ที เพราะว่าพอเวลาเราให้เขาเล่นเกมแล้ว นี่เขาจะสนุกแล้วหลุดโลก เพลงก็ ชอบ ชอบที่จะให้เด็กร้องเล่นเต้นรำ สนุกสนาน นิทานนำเข้าสู่บทเรียนก็ใช้ แล้วก็กิจกรรมกลุ่มพีก็ชอบใช้เพราะว่า ส่วนใหญ่เด็กเล็กๆทำงานกลุ่มไม่เป็น... แล้วอีกอย่างทีพีชอบใช้มากที่สุดคือ วิธีการสังเกต ให้เขาได้สังเกตจากภาพ หรือสิ่งที่มีแล้วพูด บอก เป็นการระดม ความคิด ก่อนที่จะเข้าสู่บทเรียนจะ อ่าน สมมติเรื่องครีวป่า จะให้เขา ช่วยกันดูก่อนว่าในภาพมีอะไรบ้าง ให้ เขาช่วยกันพูดช่วยกันตอบ เพื่อกระตุ้น ให้เขาอยากรู้ว่าในเรื่องมีอะไรบ้าง ทีพี บ่อยทีสุดคือเพลง” “ถ้าถามว่าวิธีไหนเหมาะที่สุดพีคิดว่าไม่ มีอะไรเหมาะที่สุด เพราะว่าเมื่อก่อนพี เคยคิดว่าการร้องเพลงพีเป็นเด็กเคยคิด ว่าเมื่อไหร่จะ เขาจะเอาบทเรียนไปแต่ง	เพลง และการแสดง บทบาทสมมติ 2) ชั้น สอน ครู ก อธิบาย นักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหา ที่จะเรียน และมีการสุ่ม เรียกนักเรียนเพื่อตอบ คำถาม และกระตุ้นให้ นักเรียน เมื่ออธิบาย เสร็จ ครู ก ให้นักเรียน ทำใบงานซึ่งสอดคล้อง กับเรื่องที่เรียน ในขณะที่ ที่นักเรียนทำใบงานนั้น ครู ก ได้มีการเดิน ตรวจสอบการทำงาน ของนักเรียนและให้ นักเรียนได้อ่านในสิ่งที่ ตัวเองเขียนทีละคน 3) ขั้นสรุป เมื่อตรวจงาน เสร็จ ครู ก และนักเรียน ได้สรุปบทเรียนร่วมกัน (ดูในภาคผนวก ฉ)

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ก จาก
การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		<p>เป็นการร้องเพลง ถ้าเขาเอาบทเรียนมา แต่เป็นเพลงเราคงจะลอบได้ที่หนึ่งแน่ พอเวลาเรามาเป็นครูเราก็จะพยายาม เอาเนื้อหา คำนั้นนี้นั้นมาแต่เป็นเพลง บ้างหรือบางครั้งก็จะไปหามา ที่ท่าน อาจารย์เขาแต่งไว้แล้วเป็นเทปเป็นซีดีก็ เอามาใช้บ้าง หลายปีมาแล้วครูก็พบว่า มีเด็กบางกลุ่มที่ไม่ชอบเพลง มันแล้วแต่ ว่าวิธีการไหนเหมาะกับเด็กแบบนี้ ต้องดูที่เด็กด้วย”</p>	
	<p>เพื่อนครู 2 คน</p>	<p>“มีเพื่อนช่วยเพื่อน คือจะมีกิจกรรม ตลอดเด็กไม่เบื่อ พาเด็กทำกิจกรรม มี ให้เด็กได้เคลื่อนไหวตลอดเวลา” (เพื่อนครู ก คนที่ 1) “เขาทำได้คืออยู่แล้ว แต่จะมีบางเรื่อง อย่างการแต่งกลอนที่เขาจะให้เราช่วย คือเขาเก่งแล้วเขาไม่จำเป็นต้องถามเรา มีแค่บางอย่างที่เขาไม่แน่ใจก็จะมา ถาม” (เพื่อนครู ก คนที่ 2)</p>	
	<p>นักเรียน จำนวน 5 คน</p>	<p>นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่าครู ก มี วิธีการสอนด้วยการเกม การสอนแบบ กิจกรรมกลุ่ม “ชอบตอนที่ครูให้ทำงานเป็นกลุ่ม เพราะชอบคุยกับเพื่อน”</p>	(นักเรียนคนที่ 1)

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ก จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		“ครูให้สวัสดีทีก่อน มีร้องเพลง มีเล่นเกม” (นักเรียนคนที่ 2)	
		“ครูพาทำกิจกรรม เล่านิทาน” (นักเรียนคนที่ 3)	
สื่อการสอน	ศึกษานิเทศก์	“สื่อที่เขาใช้มีรอบตัวค่ะ แหล่งเรียนรู้ข้างนอก บางที่เขาได้สอนแคในห้องมีนอกห้องเรียน สื่อที่เขาใช้สอดคล้องมากอยู่นะ เพราะเขามีสื่อเขามีเพลง ไม่ได้ร้องแป๊บๆแล้วก็หยุด เด็กร้องเพลง เด็กจับประเด็นได้ว่าสิ่งที่คุณครูเอามาให้ร้องคือเรื่องที่เขาจะเรียน เชื่อมโยงกันได้”	ผู้วิจัยได้สังเกตการสอนของครู ก พบว่า สื่อการสอนที่ครู ก ใช้เน้นได้แก่ เพลง กราบ ไบงาน และภาพวาดบริเวณรอบๆ อาคารเรียน (ดูในภาคผนวก ฉ) ซึ่งสื่อที่ครู ก ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน
	ผู้อำนวยการโรงเรียน	“พวกบัตรคำ พวกสื่อกระดาษ สื่อไอซีที สื่อทางไกลประกอบ”	
	ครู ก	“VCD โทรทัศน์ สามารถดึงอินเทอร์เน็ตดู ยูทูปได้ แล้วก็บัตรคำที่งัดไม่ได้เลย สำคัญมาก มันจะต่างจากหนังสือกระดาษเพราะมันเป็นเล่ม บัตรคำเป็นคำๆ เราสามารถให้เด็กสร้างได้อย่างที่สร้างให้อง ก็จะมีพวกไบงาน ไบกิจกรรม ไบความรู้ ดูมาจากในเฟสบุคของBBL เมื่อก่อนนี่ก็จะปริ้นออกมาให้เด็กสร้างเอง เตรียมกระดาษสี่เตรียมอุปกรณ์ เป็นกลุ่ม ก็จะมีการอบรมที่โรงเรียนด้วยเมื่อปีที่แล้วก็เป็นการทำหนังสือบีกุค การทำหนังสือเล่มใหญ่ การทำกล่องมหัศจรรย์	

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ก จาก
การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		ที่โรงเรียน จะมีการทำงานแต่ละฝ่าย ค่อนข้างร่วมมือกัน ก็มีการประชุมกัน ว่าครูไม่ค่อยทำสื่อ จึงประชุมกันว่า ให้มีการเชิญวิทยากรอบรมการทำสื่อ แล้วก็ให้มีการประกวดสื่อแล้วมีรางวัล ให้ด้วย ผอ. ท่านเห็นความสำคัญ แล้ว ก็ไปอบรมที่เขตพื้นที่”	
	เพื่อนครู 2 คน	“มีเยอะค่ะ มีเกม มีเพลง มีสื่อที่ผลิต ขึ้นเองเป็นส่วนใหญ่ แล้วก็จะมีพาเด็ก ทำไปด้วยกัน เด็กก็จะได้ดูได้รู้ไป พร้อมๆกัน” (เพื่อนครู ก คนที่ 1) “ส่วนมากสื่อเขาจะทำสื่อเอง และให้ เด็กทำสื่อเองด้วย” (เพื่อนครู ก คนที่ 2)	
	นักเรียน จำนวน 5 คน	นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่าครู ก มีการ ใช้สื่อการสอน และได้สร้างสื่อการสอน ร่วมกับนักเรียน “ครูมีไม้ กระเป่า ปากกา กระดาษสี กรรไกร กาว” (นักเรียนคนที่ 1) “ขอบร้องเพลงค่ะ” (นักเรียนคนที่ 3) “ขอให้คุณครูใช้ทีวีค่ะ” (นักเรียนคนที่ 5)	

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ก จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		การวัดและประเมินผล (หลังสอน)	
การวัดและ ประเมินผล	ศึกษานิเทศก์	“เรามีการตรวจสอบเด็กกันจะว่าได้ หรือไม่ได้ แต่ไม่ได้เป็นทางการ เช่น การถามคำถามก่อนเรียนค่ะ เขาสอน ซ่อมเสริม ถ้าครูจำไม่ผิดเหมือนเขาจะมี งานที่เกี่ยวกับซ่อมเสริมเด็กอ่านไม่ออก มีแบบฝึกมีอะไรค่ะ ในกลุ่มของเขา เขา จะมีการผลิตสื่อโดยครูเขาเป็นผู้นำค่ะ ทำสื่อ แบบฝึก”	ผู้วิจัยได้สังเกต การ ประเมินการสอนของครู ก พบว่า ก่อนเรียนครู ก ได้มีการประเมิน โดย การใช้คำถามเพื่อ ทบทวนความรู้เดิม และ ในขณะที่สอนครู ก ได้ เดินตรวจสอบการทำใบ
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“การวัดประเมินผลมีหลายรูปแบบ จะ สะท้อนถึงมาตรฐาน ตัวชีวิตของผู้เรียน เด็กคนไหนไม่ผ่านตัวชีวิตมีการสอน ซ่อมเสริม แก่ตัวชีวิตนั้น”	งานของนักเรียนทีละคน พร้อมกับให้นักเรียนอ่าน ให้ฟัง เมื่อมีนักเรียนทำ ผิด ครู ก จะทบทวน
	ครู ก	“การวัดประเมินผลใช้หลายอย่างมาก ตั้งแต่แบบทดสอบ ชิ้นงานของเด็ก แล้วก็ทดสอบด้วยการปฏิบัติค่ะ อย่าง อ่านก็อ่านเลย เขียนก็ตรวจตรงนั้นเลย ใช้การประเมินตามสภาพจริง ครูจะไม่ ประเมินโดยการสอบครั้งเดียวจบ จะมี การประเมินเป็นระยะ สำหรับคนที่ไม่ ผ่านครูก็จะให้มาซ่อมเสริม พี่จะใช้ กิจกรรมภาษาที่ดี ให้คนเก่งช่วยเพื่อน ให้ได้นะ คนที่ไม่เก่งก็จะไม่ค่อยมา นัด กลางวันก็ไม่มา เวลาไหนก็ไม่มา ฉะนั้น คุณต้องรับผิดชอบเพื่อนคุณ”	และถามนักเรียนใหม่ พร้อมกับให้แก้ไขให้ ถูกต้อง เมื่อหมดคาบ เรียน ครู ก จะเก็บ รวบรวมในงานที่ตรวจ เรียบร้อยแล้ว สำหรับ นักเรียนที่ทำเสร็จไม่ทัน ในเวลา ครู ก จะให้ นำมาอ่านให้ฟังช่วงพัก กลางวัน และวัดผลการ สอนจากใบงานที่ให้ นักเรียนทำและการ สังเกตจากการอ่าน

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ก จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
การวัดและ ประเมินผล	เพื่อนครู 2 คน	<p>“เขาก็จะมีสังเกต แบบทดสอบ แล้วก็ ประเมินจากสภาพจริง การตอบคำถาม ถ้าไม่ผ่านเมื่อก่อนนี้จะเรียกมาตอนเย็น กลางวันก็มีเรียกมา”</p> <p>(เพื่อนครู ก คนที่ 1)</p> <p>“มีการประเมินที่หลากหลาย เขามี ประสบการณ์เยอะ ใครทำไม่ได้ก็เอามา นั่งทำ ใครอ่านไม่ได้ก็จะเอามานั่งอ่าน ช่วงกลางวันเนี่ยเขาก็มานั่งทำถ้าเขา ไม่ได้ไปไหน”</p> <p>(เพื่อนครู ก คนที่ 2)</p>	
	นักเรียน จำนวน 5 คน	<p>นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่า ครู ก มีการ วัดและประเมินผลหลังการสอนและมี การประเมินทั้งการพูด การอ่านและ การเขียน เมื่อนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินหรือประเมินไม่ทันในคาบ เรียนจะมีการให้มาพบนอกเวลาเรียน เพื่อทำการซ่อมเสริมหรือมาประเมินต่อ ให้เสร็จ</p> <p>“เคยครับ เรียกไปอ่าน”</p> <p>(นักเรียนคนที่ 2)</p> <p>“ก็มีอยู่ค่ะ ไปอ่านแล้วก็ไปทำงานที่ยัง ไม่เสร็จ”</p> <p>(นักเรียนคนที่ 3)</p> <p>“เคยครับ เพราะผมยังไม่ได้อ่าน อ่าน ในห้องไม่ทัน”</p> <p>(นักเรียนคนที่ 3)</p>	

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ข จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
การเตรียมการสอน (ก่อนสอน)			
การศึกษาหลักสูตร	ศึกษานิเทศก์	“มีแผน มีการเตรียมการสอนนะคะ ถ้าพูดถึงการเป็นครูถ้ามีสองอย่างนี้ มันก็ใช้ได้ค่ะ คือเขาได้มีการเตรียม ตัว ไม่เคยตรวจละเอียดค่ะ แต่เคย เห็นว่ามีแผนการสอน”	ผู้วิจัย ได้ ศึกษา แผนการสอนพบว่า ในแผนการมีการ กำหนดมาตรฐาน และตัวชี้วัดอย่าง
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“ตรงค่ะ ตามตัวชี้วัด เพราะเขาจะ เน้นตามตัวชี้วัดมาก กลัวเวลาสอบ แล้วเด็กจะทำได้” (ผู้อำนวยการ, โรงเรียน ข)	ชัดเจน และ สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลาง (ดูในภาคผนวก ฉ)
	ครู ข	“อันดับแรกคือศึกษาตัวชี้วัด ว่าแต่ ละสัปดาห์ ตัวชี้วัดนี้เราจะสอน อะไร เตรียมการสอนตามแผนการ สอน แล้วก็สื่อต่างๆ ไม่มีปัญหา นะ ค่ะ แต่ตัวชี้วัดตามหลักสูตร แกนกลางบางตัวเหมือนจะยากกว่า วยของเขาเกินไป แต่คิดว่าเด็กก็ พัฒนาของเขาตามทันอยู่ ตัวชี้วัดก็ มีความชัดเจนในการสอบวัดผล ลัมฤทธิ์”	

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ข จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
	เพื่อนครู 2 คน	“พี่เขาสอน ป.3 เราก็ไม่ได้ไป เจาะลึกว่าพี่เขาสอนตรงไหน ไม่ได้ สังเกตขนาดนั้น” (เพื่อนครู ข คนที่ 1) “ครูเขาดูหลักสูตร แผนเขาก็จะ สอดคล้องค่ะ” (เพื่อนครู ข คนที่ 2)	
แผนการสอน	ศึกษานิเทศก์	“อันนี้ไม่แน่ใจค่ะว่าเขาทำทุกครั้ง ใหม่นะคะ”	ในแผนการสอนเป็น แผนที่เขียนไว้สำหรับ สอน 2 ชั่วโมงต่อ หนึ่งเรื่อง มีการ กำหนดจุดประสงค์ การเรียนเรียนรู้ วิธีการสอน ซึ่ง สอดคล้องคล่อง มาตรฐานและตัวชี้วัด ที่ตั้งไว้ และมีการ กำหนดสื่อการสอนไว้ อย่างชัดเจน ส่วนการ วัดและประเมินผล การเรียนรู้อาจ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ทั้งหมด และบอกวิธีการวัดแต่ ไม่ได้กำหนดเกณฑ์ การประเมิน
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“แผนมีค่ะ เราก็จะมีการให้ คำแนะนำเขา เพราะบางทีเขา เขียนมาแล้วคลุมเครือ อย่างเด็ก อ่านได้เท่านั้นเท่านี้ แนะนำให้เขา เขียนไม่ใช่เป็นdata แต่ให้เป็น สารสนเทศว่าอ่านได้ดีก็เปอร์เซ็นต์ แล้วใครบ้างที่อ่านไม่ได้ มีการ ปรับปรุงยังไง แนะนำให้สอนซ่อม เสริม ช่วงพักกลางวัน”	
	ครู ข	“แผนในหนึ่งปีก็สามารถที่จะเอามา ปรับใช้ในปีการศึกษาต่อไปได้ โดย บันทึกหลังการสอนอาจจะต่างกัน”	

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ข จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
	เพื่อนครู 2 คน	“เคยดูค่ะ เรื่องเขียนแผนจริงๆก็ ต้องปรึกษาเขาอะ” (เพื่อนครู ข คนที่ 1) “เคยค่ะ ส่วนมากครูเขาจะสอน ตรงตามวัตถุประสงค์ค่ะ เพราะเขา ใช้แผน แล้วดูตามตัวชี้วัด” (เพื่อนครู ข คนที่ 2)	นอกจากนี้มีการ กำหนดสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ (ดูใน ภาคผนวก ฉ)
การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)			
วิธีการสอน	ศึกษานิเทศก์	“การสอนของคุณครูมีการเตรียม สื่อ แล้วสื่อก็ตรงกับเรื่องที่ครูจะ สอนนะคะ ไม่ได้ดูแผนของเขา ละเอียด เราดูจากเรื่องที่เขาสอน เนื้อหา แบบฝึก ก็ตรงกันค่ะ”	ผู้วิจัยได้สังเกตการ สอนของ ครู ข จำนวน 2 คาบ ได้แก่ เรื่อง คำที่มี ห นำ และเรื่องการเขียน
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“ก็จะมีเล่นเกมบ้าง กลุ่มบ้าง คิดว่า เขาทำได้สมบูรณ์แล้ว”	เรื่องจากคำกริยา ซึ่ง วิธีการสอนสอดคล้อง
	ครู ข	“ถ้าเรื่องการอ่านก็จะมีการอ่านนำ อ่านเป็นกลุ่ม อ่านเดี่ยว อย่างนี้ เป็นเกมบ้าง เกมลูกเต๋า ก็คือ ให้ เขาเล่นเกมแล้วนำมาแต่งประโยค สั้นๆ แล้วมาบูรณาการกับ คณิตศาสตร์ โยน 3 ครั้ง แล้วนำ ตัวเลขแล้วมาบวกกัน แล้วมาแต่ง ประโยคสัญลักษณ์ แล้วมาบูรณา การในวิชาภาษาไทยได้โดยมาเขียน เป็นโจทย์ปัญหา อาจจะทำงานเป็น กลุ่ม ทำงานเดี่ยว แล้วก็เล่นเกม	กับแผนการสอนที่ เตรียมไว้ การจัด กิจกรรมการเรียน การสอนของครู ข สามารถสรุปเป็น 3 ขั้น ได้แก่ 1) ช้่นนำ โดยครู ข ให้นักเรียน ทำกิจกรรมเพื่อ ทบทวนเรียนที่ผ่าน มาแล้ว และมีการทำ แบบทดสอบก่อน

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ข จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		เกมเขาจะชอบมาก พวกบทร้อย กรองก็จะมีปัญหาบ้าง อันนั้นไม่ได้ จริงๆ เพราะมีโครงบังคับ ต้องเป็น ครูที่เชี่ยวชาญจริงๆ แต่ในระดับนี้ก็ จะมีช่วงปลายๆนิดนึง เราก็จะใช้ สื่อที่ได้จากกระทรวงที่เป็นทำนอง เสนอแนะเปิดให้เขาดู ให้ฟัง” (ครู ข)	เรียน 2) ชั้นสอน ครู ข มีการอธิบาย ความรู้ก่อนที่จะให้ นักเรียนทำกิจกรรม โดยกิจกรรมจะมีทั้ง กิจกรรมเดี่ยวและ กิจกรรมกลุ่ม (ดูใน ภาคผนวก ฉ) ให้
	เพื่อนครู 2 คน	“จากที่ได้ฟังข้างห้อง อันดับแรก เขาก็จะบรรยาย เสร็จแล้วก็จะให้ เด็กลงมือปฏิบัติ” (เพื่อนครู ข คนที่ 1) “มีดูผ่านๆ หรือเวลาเข้าไปปรึกษา เรื่องนั้นเรื่องนี้ เคยเห็นเป็นเกมนะ คะ เพลงก็มีบ้าง” (เพื่อนครู ข คนที่ 2)	นักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้าจากเอกสารที่ ครูเตรียมไว้ให้ ระหว่างที่ทำกิจกรรม ครู ข ได้มีการเดิน ตรวจสอบการทำงานของ ของนักเรียนและได้มี การให้คำแนะนำ
	นักเรียน จำนวน 5 คน	นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่าได้มีการ จัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการ เล่นเกมเป็นส่วนใหญ่ “ครูพาเล่นเกมครับที่เป็นลูกเต๋า” (นักเรียนคนที่ 1) “มีเล่นเกม แล้วก็เรียนหนังสือ ครับ” (นักเรียนคนที่ 2) “ครูพาเล่นเกม” (นักเรียนคนที่ 3)	นักเรียนหรือกลุ่มที่ไม่ เข้าใจ เมื่อทำงาน เสร็จทุกครั้ง ครู ข จะให้นักเรียนออกมา นำเสนองานของกลุ่ม ตนเองหน้าห้องเรียน 3) ชั้นสรุป ครู ข สรุปบทเรียนทุกครั้ง โดยครูและนักเรียน ร่วมกันสรุป

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ข จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
สื่อการสอน	ศึกษานิเทศก์	“พวกบัตรคำ เกม ที่เคยเห็นนะ ค่ะ”	ผู้วิจัยได้สังเกตการ สอนของ ครู ข พบว่า
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“ก็จะมีสื่อจากยูทูป DLTV ออนไลน์จากพระราชวังไกลกังวล”	ครู ข มีการเตรียมสื่อ และอุปกรณ์ไว้ตรงกับ
	ครู ข	“ใช้ค่ะ ก็จะเป็นบัตรคำ สื่อทางยู ทูป สื่อทางอินเทอร์เน็ต สื่อ ทางไกลผ่านดาวเทียมจากวังไกล กังวล แต่บางครั้งสื่อมันต้อง ปรับเปลี่ยนไปเรื่อยเพราะว่าเด็กจะ เบื่อง่าย เขาชอบอะไรใหม่ๆ”	กับแผนการสอนและ สอดคล้องกับ กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ครู ข ใช้ ได้แก่ บัตรคำ หนังสือเรียน และ
	เพื่อนครู 2 คน	“ก็จะมีโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ เพราะเปิดอินเทอร์เน็ตได้ รูปภาพ แผ่นภาพ บัตรคำ เคยยืมสื่อค่ะ ส่วนใหญ่ยืมพวกบัตรคำ”	หนังสืออื่นๆ (ดูใน ภาคผนวก ฉ)
		(เพื่อนครู ข คนที่ 1) “ครูเขามีกการใช้สื่อต่างๆ สื่อ ลิงพิมพ์ ใบงาน แล้วก็สื่อของเด็กที่ เรียนซ้ำ เคยทำบัตรคำที่รู้ดๆ ใช้ในการสอน แจกลูกสะกดคำ เกมลูกเต๋า สื่อที่ใช้ เหมาะนะค่ะ อย่างแต่งเรื่องจาก ภาพ ครูเขาก็จะมีภาพภาหนึ่งมาให้ นักเรียนแต่งเรื่อง”	
		(เพื่อนครู ข คนที่ 2)	

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ข จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
	นักเรียน จำนวน 5 คน	นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่าครู ข มี การใช้หนังสือ เกม และรูปภาพ เป็นสื่อ “มีหนังสือ สมุด แล้วก็ของเล่น ครับ” (นักเรียนคนที่ 1) “มีเล่นเกม แล้วก็เรียนหนังสือครับ บางครั้งก็มีรูปภาพ” (นักเรียนคนที่ 2) “ชอบรูปภาพครับ” (นักเรียนคนที่ 4)	
การวัดและประเมินผล (หลังสอน)			
การวัดและ ประเมินผล	ศึกษานิเทศก์	“ถ้าเด็กไม่ผ่านเขาจะมีการซ่อม เสริมนะค่ะ”	ผู้วิจัยได้ทำการสังเกต การวัดและประเมิน
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“ก็เหมือนทั่วไปนะค่ะ มีการ ประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน แต่ก็ได้ทำทุกครั้ง นะค่ะ ดูความเหมาะสมของเนื้อหา เขาก็จะมีการประเมินทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ถ้า ไม่ผ่านก็จะมีสอนซ่อมเสริม ที่นี้จะ มีตอนเย็นค่ะ”	ของครู ข พบว่าครู ข ได้มีการวัดผลผู้เรียน ก่อนเรียนด้วยการทำ แบบทดสอบ จากนั้น ครูเป็นผู้เฉลยแล้วให้ นักเรียนตรวจเอง หลังจากนั้นเมื่อให้ นักเรียนทำใบงาน
	ครู ข	“ก็จะมีการวัดประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน กลุ่มบ้าง เกณฑ์บ้าง แล้วแต่ความเหมาะสม ของเด็กช่วงนี้ ส่วนใหญ่จะประเมิน	หรือทำงานกลุ่ม ครู ข จะเดินดูการทำงาน

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ข จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		ระหว่างเรียน จากชิ้นงาน ใบงาน แล้วก็เก็บคะแนน มีอ่านไม่ได้ เขียนไม่ได้ ก็จะมีการซ่อมเสริม หลังจากที่เขาทำไม่ได้ตามเกณฑ์ ก็จะมีการซ่อมเสริมใหม่ วัตถุประสงค์ใหม่ ซึ่งจะทำในช่วงนอกเวลา บางที่ ตอนเช้า”	ของแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม และให้คำแนะนำ เมื่อนักเรียนทำงานเสร็จ จะออกมานำเสนอ หน้าชั้นเรียน ครู ข ก็ให้คำแนะนำเพิ่มเติม
	เพื่อนครู 2 คน	“ที่เห็นนะคะ ครูเขามีการวัดประเมินผลหลังเรียน มีใบงานบ้าง แบบฝึกหัดบ้าง บางที่เรียกเด็กมานั่งซ่อมเสริมตัวต่อตัว ช่วงพักกลางวันบ้าง หลังเลิกเรียนบ้าง ทำไม่เสร็จทำไม่ถูกก็เรียกมา” (เพื่อนครู ข คนที่ 1)	
		“เห็นว่าจบเรื่องก็จะมีการประเมิน ถ้าเป็นก่อนเรียนก็จะมีบ้างเป็นแบบทดสอบ คนที่ไม่ผ่าน ก็จะมีเรียกมาเรียนกันตัวต่อตัว หาเวลาว่างมา เช่น เวลาแนะนำ” (เพื่อนครู ข คนที่ 2)	

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ข จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
	นักเรียน จำนวน 5 คน	<p>นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่าครู ข มี การวัดประเมินผลการอ่าน การพูด และการเขียน สำหรับผู้ที่ไม่ผ่าน การประเมินจะมีการสอนเพิ่มเติม</p> <p>“มีสอบอ่าน บางทีก็มีพูดหน้าห้อง ครับ มีสอบเขียนครบ ครูเคยเรียก ไปกลางวัน แล้วครูก็ให้สะกด”</p> <p>(นักเรียนคนที่ 1)</p> <p>“เคยสอบอ่านครบ พูดก็เคย ผมก็ ได้ออกไปพูดครับ”</p> <p>(นักเรียนคนที่ 2)</p> <p>“มีสอบอ่านค่ะ เขียนก็หลายเรื่อง ครูจะยกหัวข้อก่อนแล้วก็ให้เขียน”</p> <p>(นักเรียนคนที่ 5)</p>	

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ค จาก
การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
การศึกษาหลักสูตร	ศึกษานิเทศก์	“ก็โอเคอยู่นะคะ ใช้ได้ค่ะ มี มาตรฐานกับตัวชี้วัด”	ผู้วิจัยได้ศึกษา แผนการสอนพบว่า
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“แผนการสอนของครูมีความ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง คือ เป้าหมายการเรียนรู้ สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี ตัวชี้วัดช่วงชั้น หรือผลการเรียนรู้ จัดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุม ด้าน ความรู้ ด้าน เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ ด้านสมรรถนะ”	แผนการสอนไม่ได้มี การกำหนดมาตรฐาน และตัวชี้วัด (ดูใน ภาคผนวก ฉ)
	ครู ค	“เราต้องดูจากหลักสูตร แล้วมาทำ เป็นแผนการเรียนรู้ ดูตัวชี้วัด ดู มาตรฐาน แล้วมาเขียนเป็นแผน และทำสื่อ ไม่มีปัญหานะเพราะ ภาษาไทยส่วนใหญ่แล้วจะ เหมือนเดิม ไม่ค่อยเปลี่ยน”	
เพื่อนครู 2 คน	“แผนการสอนสอดคล้องกับ หลักสูตรค่ะ และเชื่อมโยงไปถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยนะ ค่ะ” (เพื่อนครู ค คนที่ 1) “แผนสอดคล้องกับหลักสูตรนะ ค่ะ” (เพื่อนครู ค คนที่ 2)		

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ค จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
แผนการสอน	ศึกษานิเทศก์	“เคยตรวจตอนเขาทำผลงาน ครู เขาจะมีแผน มีมาตรฐาน ตัวชีวิต สอดคล้องกับหลักสูตร”	แผนการสอนเป็น แผนที่เขียนสำหรับ หนึ่งเรื่องต่อหนึ่ง
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“ครูมีการเขียนแผนการสอนทุก ครั้ง แผนการสอนของครูมีความ ละเอียด ชัดเจน มีหัวข้อและ ส่วนประกอบต่างๆ ครอบคลุมตาม หลักการของการสอน มีความ สอดคล้องสัมพันธ์เชื่อมโยงสัมพันธ์ กัน จุดประสงค์การเรียนรู้ ครอบคลุมสาระ เนื้อหา”	ชั่วโมง มีการกำหนด หัวข้อดังนี้ 1) ชื่อ เรื่องที่จะสอน 2) สาระสำคัญ 3) ผล การเรียนรู้ที่คาดหวัง 4) ศักยภาพที่ ต้องการพัฒนา 5) เนื้อหา 6) กิจกรรม
	ครู ค	“มีการทำแผนการสอนทุกครั้ง”	การเรียนการสอน 7)
	เพื่อนครู 2 คน	“เคยดูค่ะ แผนการสอนของท่านจะ ไม่เหมือนกับครูท่านอื่นๆ คือมันจะ เป็นแผนการสอนที่ดึงเนื้อหาหรือ ว่านำสิ่งที่มีในชีวิตประจำวันดึงเข้า ไปเชื่อมโยงกับในหนังสือหรือบางที ก็ดึงจากหนังสือมาเชื่อมโยงกับใน ชีวิตประจำวัน สามารถนำมา ประยุกต์ใช้รวมกันได้” (เพื่อนครู ค คนที่ 1) “เป็นแผนการสอนที่ค่อนข้าง ละเอียด บอกไว้ทุกขั้นตอนว่ามีสื่อ อะไร สอนแบบไหนบ้าง มีการ วัดผลและประเมินยังไง” (เพื่อนครู ค คนที่ 2)	สื่อและอุปกรณ์ 8) การประเมินผล (ดู ในภาคผนวก ฉ) ซึ่ง ในกิจกรรมการเรียน การสอน สื่อการสอน สอดคล้องกับผลการ เรียนรู้ที่คาดหวัง ส่วนการประเมินผล นั้นครู ค ได้กำหนด ไว้เพียงแค่วิธีการวัด แต่ไม่ได้มีการกำหนด เกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ค จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)			
วิธีการสอน	ศึกษานิเทศก์	“การนิเทศการสอนเป็นเรื่องเป็นราวไม่เคยค่ะ แต่เคยเห็นการทำงานของเขาณะคะ ที่เขาจัดการเรียนการสอน เขาจะถนัดมากในการสอนภาษากับคุณธรรม คือครูคนนี้เขาจะมีความสามารถพิเศษเห็นผลงานมาตลอด เวลาเขาทำค่ายคุณธรรม เขาจะเอาภาษาเข้ามาเกี่ยวข้อง”	ผู้วิจัยได้สังเกตการสอน ของ ครู ค จำนวน 2 คาบ ได้แก่ เรื่อง การเขียนเรื่อง และเรื่องการอ่านจับใจความ พบว่าวิธีการสอนของครู ค สอดคล้องกับแผนการสอนที่ได้
	ผู้อำนวยการโรงเรียน	“มีวิธีการสอนที่หลากหลายรูปแบบ โดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นหลัก เช่น แบบบรรยาย อภิปราย กลุ่มบทบาทสมมติ ใช้การแสดงละคร รวมถึงการบูรณาการสาขาวิชาต่างๆ”	เตรียมไว้ สรุปเป็น 3 ชั้นได้แก่ 1) ชำนาญ ครู ค ได้มีการทำเข้าสู่วิธีการใช้เพลง เกม และการอ่านหนังสือ
	ครู ค	“ส่วนใหญ่ก็จะดูเด็ก เราจะใช้วิธีเดิมๆ เหมือนกันทั้งหมดไม่ได้ เราต้องปรับไปตามเนื้อหาวิชาด้วย แล้วก็ตามลักษณะของเด็ก สอนได้หมด แต่มันจะสอนได้ดีก็ขึ้นอยู่กับว่าเราถนัด เอาสิ่งที่เราถนัด สิ่งที่เราเอามาใช้ เราถนัดเกี่ยวกับภาษา เราแต่งกลอนได้ เราแต่งเพลงได้ เราก็จะเอาเรื่องนี้ไปใช้แต่งเป็นละครให้เด็กได้”	นักเรียนสามารถร้องเพลงได้ และนำเนื้อหาในเพลงมาใช้ในเกม 2) ชั้นสอน ครู ค มีการอธิบายเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนซึ่งเชื่อมโยงมาจากชั้นนำ และเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถแสดงความ

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ค จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
	เพื่อนครู 2 คน	“ไม่เคยเข้าไปนั่งดูในห้องค่ะ” (เพื่อนครู ค คนที่ 1) “วิธีการสอนของครูนะคะ เมื่อสอน แล้วรู้สึกว่ามันสนุกสนาน มีบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี เด็กๆ ชอบ ไม่เครียด คุณครูมีความสามารถในเรื่องของเพลง กลอน การแต่งกลอน การร้องเพลง คุณครูจะนำมาใช้ตอนนำเข้าสู่บทเรียน” (เพื่อนครู ค คนที่ 2)	คิดเห็นของตนเอง หลังจากนั้นมีการทำกิจกรรมมีทั้งกิจกรรมเดี่ยว และกิจกรรมกลุ่ม จากนั้นครู ค ให้เวลานักเรียนในการทำงาน ขณะนี้นักเรียนทำงาน ครู ค ได้เดินดูนักเรียนทีละแถว เมื่อมีนักเรียนทำงานเสร็จทันเวลา
	นักเรียน จำนวน 5 คน	นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่าครู ค มีวิธีสอนด้วยการใช้เพลง เกมและหนังสือ “มีค่ะ ร้องเพลง เพลงของในหลวง บ้าง เกมจับกลุ่ม” (นักเรียนคนที่ 1) “มีร้องเพลงแล้วก็เกม มีท่องกลอนก่อนด้วยค่ะ” (นักเรียนคนที่ 2) “บางครั้งก็เปิดหนังสือ เล่นเกมครับ” (นักเรียนคนที่ 3)	ครู ค ให้ออกมา นำเสนองานเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับเพื่อนๆ 3) ชั้นสรุป ครู ค สรุปเนื้อหาที่ได้เรียนในคาบนั้นให้นักเรียนฟัง

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ค จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
สื่อการสอน	ศึกษานิเทศก์	“มีสื่อค่ะ เช่น เพลง ปริศนาคำ ทาย”	ผู้วิจัยได้สังเกตการ สอนของครู ค พบว่า
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“สื่อที่ใช้มีบทกลอน บทเพลง บัตร คำ การร้องเพลง สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การแสดงบทบาท ลมมติ และเกมต่างๆ”	สื่อการสอนที่ครู ค ใช้ได้แก่ เพลง ใบงาน และหนังสือเรียน ซึ่ง สอดคล้องกับการ
	ครู ค	“สื่อที่ใช้มีเยอะ อย่างเช่น ชื่อผลไม้ หวานเปรี้ยว ทำให้เด็กได้อ่าน แล้ว ก็คิดวิเคราะห์ กระจาดเล็ก บัตรคำ เพลง กลอน เกม ส่วนใหญ่ไม่หา จากที่ไหน เพราะเรามีพื้นฐาน เมื่อก่อน คน. จะอบรมเกี่ยวกับสื่อ บ่อยก็ให้แง่คิดว่าการทำสื่อไม่ยาก พื้นฐานก็แค่การตัดการปะ เราก็มี เทคนิคการเขียน การตัดการปะ การอะไรก็ทำได้หมดก็เลยไม่มี ปัญหา”	สอนในเรื่องนั้นๆ (ดู ในภาคผนวก ฉ)
	เพื่อนครู 2 คน	“ต้องบอกก่อนว่าท่านชอบเป็นคน แต่งเพลง แต่งกลอน โดยสื่อที่ท่าน ใช้ในการสอน บางทีเป็นแต่งกลอน ให้เด็กทายปัญหาหรือหนังสือ ดอกสร้อยย้อรอคำตอบ ท่านจะเก่ง เกี่ยวกับการแต่งคำประพันธ์	

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ค จาก
การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		<p>ประเภทต่างๆที่เคยยิ้มจะเป็นคำ ดอกสร้อยย่อ เพื่อที่จะไปพัฒนาให้ เด็กอ่าน”</p> <p>(เพื่อนครู ค คนที่ 1)</p> <p>“ส่วนใหญ่จะใช้สื่อที่คุณครูจัดทำ ขึ้นเองเป็นส่วนใหญ่ นะคะ มี เอกสารประกอบการเรียน มีการ เข้าสู่บทเรียนด้วยเพลงที่คุณครูแต่ง ขึ้นเองสื่อที่คุณครูผลิตขึ้นเหมาะสม กับเนื้อหาที่สอน สามารถที่จะเอา ไปบูรณาการในส่วนของวิชาอื่นได้ ด้วย ไม่ใช่แค่เฉพาะวิชาภาษาไทย อย่างเดียว”</p> <p>(เพื่อนครู ค คนที่ 2)</p>	
	นักเรียน จำนวน 5 คน	<p>นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่าครู ค มี สื่อการสอนคือ เพลงกับเกม “ชอบเล่นเกมครับ”</p> <p>(นักเรียนคนที่ 2)</p> <p>“เพลงกับเกมครับ”</p> <p>(นักเรียนคนที่ 3)</p> <p>“หนังสือแล้วก็ใบร้องเพลง”</p> <p>(นักเรียนคนที่ 5)</p>	

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ค จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
การวัดและประเมินผล (หลังสอน)			
การวัดและ ประเมินผล	ศึกษานิเทศก์	“ การวัดและประเมินผลบางที่ อาจจะไม่ใช่ใบประเมิน แต่ครูเขาจะ มีการเดินดูแล้วช่วยเหลือเด็กที่ทำ ไม่ได้ เป็นการวัดประเมินผลที่ไม่ เป็นทางการ”	ผู้วิจัยได้สังเกตการวัด และประเมินของครู ค พบว่า ครู ค ได้มี การประเมินผู้เรียน ขณะที่สอน โดยมี
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“คุณครูมีวิธีวัดและประเมินผล ผู้เรียน อย่างเหมาะสมยึดการ ปฏิบัติเป็นสำคัญ”	การถาม ตอบขณะที่ สอน และขณะที่ นักเรียนกำลังทำใบ
	ครู ค	“แล้วแต่ว่าสอนเน้นเรื่องการอ่าน หรือการเขียน เขียนเรื่อง จะดูที่ ผลงานดีกว่าเขาได้ไหม มีการ ประเมินจากผลงานเด็ก และการ สังเกต ไม่ค่อยเจอเด็กที่ไม่ผ่าน”	งาน ครู ค ได้มีการ เดินสังเกตการทำงาน ของนักเรียนแต่ละคน เมื่อมีนักเรียนที่ไม่ เข้าใจ ครู ค จะ
	เพื่อนครู 2 คน	“ถ้าเป็นการอ่าน เขาก็จะเรียกเด็ก มาตัวต่อตัวเลย การพูด ไม่แน่ใจว่า มีการเตรียมตัวมาก่อนหรือเปล่า เขาจะมีการพูดต่อหน้าชุมชน เขาก็ จะให้เด็กพูดคนเดียว แต่เขาไม่ได้ให้ คะแนนคนเดียวนะ เด็กก็มีส่วนร่วม ในการให้คะแนน เขาก็จะ ประเมินผลว่าเด็กพูดเป็นยังไง เพื่อนพูดให้คะแนนเป็นเท่าไร แล้ว เขาก็จะบวกลบคูณหารเป็นคะแนน การเขียนไม่แน่ใจนะคะ”	แนะนำ หรือขณะที่ นักเรียนกำลังอ่านให้ ฟัง ครู ค ได้มีการ สังเกตการอ่านของ นักเรียนทีละคน และ มีการวัดจากใบงาน และการสังเกต

(เพื่อนครู ค คนที่ 1)

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ค จาก
การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		<p>“การวัดและประเมินผลตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนค่ะ และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดผล และประเมินผลนักเรียนด้วยตนเอง ในเรื่องนี้นักเรียนที่มีไม่ผ่านตามตัวชี้วัดนะคะ คุณครูก็ใช้วิธีการซ่อมเสริม ในช่วงพักกลางวันหรือในช่วงเลิกเรียนค่ะ จนกว่านักเรียนจะผ่านในตัวชี้วัดนั้นๆ”</p>	
		(เพื่อนครู ค คนที่ 2)	
	นักเรียนจำนวน 5 คน	<p>นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่าครู ค มีการวัดและประเมินผลทั้งการอ่าน การพูดและการเขียน หากมีผู้ไม่ผ่านเกณฑ์ครู ค มีการซ่อมเสริมในช่วงพักกลางวัน</p> <p>“มีสอบอ่าน พูด และมีเขียนจดหมายบ้างค่ะ คนที่ทำไม่ได้ครูจะเรียกมาตอนกลางวันบ้าง”</p>	
		(นักเรียนคนที่ 1)	
		<p>“ครูเขาจะให้ขึ้นมาตอนกลางวัน มาอ่าน”</p>	
		(นักเรียนคนที่ 3)	
		<p>“เคยสอบครับ เขียนเกี่ยวกับคุณธรรมแปดประการ”</p>	
		(นักเรียนคนที่ 5)	

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู งาม จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
การศึกษาหลักสูตร	ศึกษานิเทศก์	“ไม่เคยเห็นค่ะ”	-
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“การเขียนแผนการสอนของท่าน จะยึดโยงจากหลักสูตรอยู่แล้วเป็น ประจำ ผอ. จะเน้นย้ำว่าการเขียน แผนการสอนต้องยึดหลักสูตรเป็น หลัก”	
	ครู งาม	“หลักสูตรเขาดีนะ เป็นหลักสูตรที่ ดีมาก มันอยู่ที่ตัวผู้ใช้หลักสูตร เรา จะหยิบไปใช้ใหม่ แต่ทุกวันนี้ครูก็ ยึดหลักสูตร ก่อนสอนครูก็จะบอก เขา เราจะไม่หยิบตัวชีวิตมาแค่ตัว ใดตัวหนึ่ง แต่เราจะบูรณาการ ฟัง พูด อ่าน เขียน”	
เพื่อนครู	2 คน	“ไม่เคยดูค่ะ” (เพื่อนครู งาม คนที่ 1) “แผนสอดคล้องกับหลักสูตรค่ะ ในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนก็จะมีการ เตรียมแผนของกลุ่มสาระ แล้วก็ เอามาแชร์กัน” (เพื่อนครู งาม คนที่ 2)	
	แผนการสอน	ศึกษานิเทศก์	“ไม่เคยเห็นค่ะ”
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“ครูจะมีแผนการสอนอย่างน้อย 1 วิชา ท่านได้ให้แผนการสอนส่งมา อยู่เป็นประจำ ยิ่งในช่วงที่ท่านทำ ผลงาน ก็ส่งมาเป็นประจำ ถ้าหาก ว่าดูแผนการสอนของท่านก็นับว่า	

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ง จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		เป็นแผนการสอนที่ใช้กับนักเรียนได้ เป็นอย่างดี ส่วนมากจะเพิ่มเติมใน การสอนแบบคิดวิเคราะห์และการ สอนแบบให้นักเรียนมีส่วนร่วม ครับ”	
	ครู ง	“แรกๆก็เตรียม ปีสามปีแรกก็ เตรียม เราจะต้องเปิดเอกสารเปิด ตำรา ตอนนี้อย่างนี้ไม่มีเตรียมแล้วจะ สอนเรื่องอะไรพูดได้หมด มันเกิด ประสพการณ์”	
	เพื่อนครู 2 คน	“ไม่เคยดูค่ะ” (เพื่อนครู ง คนที่ 1) “เคยดูบ้าง เวลาประชุมก็เอามา ดูกันบ้าง ในส่วนของกลุ่มสาระ เราในเรื่องของแผนการสอน คล้ายๆกับว่าเอามาแลกเปลี่ยนกัน เราก็ดูของท่าน ท่านก็ดูของเรา อัน ไหนไม่ถูกท่านก็แนะนำ” (เพื่อนครู ง คนที่ 2)	
การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)			
วิธีการสอน	ศึกษานิเทศก์	“วิธีการสอนที่เห็นส่วนใหญ่น่าจะ เป็นบรรยาย เพราะเด็กโต หรือเขา อาจจะมามีวิธีอื่นๆอีกก็ได้”	ผู้วิจัยได้สังเกตการ สอน ของ ครู ง จำนวน 2 คาบ ซึ่ง เป็นการสอนทบทวน เรื่องที่เคยเรียนผ่าน มา ได้แก่เรื่อง คำครุ

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู งาม จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“สำหรับคุณครูมีวิธีการสอนที่ หลากหลาย อาจจะแบ่งแยก นักเรียนเป็นกลุ่มๆ ให้นักเรียน อภิปราย ให้ไปศึกษาค้นคว้าใน ห้องสมุด เป็นต้น จากแหล่งเรียนรู้ ที่โรงเรียนมีอยู่ จากที่สังเกต โดยรวมคือครูเขามีวิธีการที่ หลากหลาย” (ผู้อำนวยการ, โรงเรียน งาม)	ลหุ และเรื่องชนิด ของคำ โดยครู งาม จะ ให้นักเรียน 20 คน ที่ ใน การ ทำ แบบฝึกหัด เมื่อหมด เวลาที่กำหนดไว้ ครู งาม ได้สำรวจนักเรียน ว่าใครตอบข้อใดบ้าง จากนั้นครูอธิบายโดย
	ครู งาม	“ส่วนมากจะพูดแล้วก็ให้เด็ก ค้นคว้า ตอนนี้งำลังจะให้เขาทำ ชิ้นงานสรุปเนื้อหาที่เรียนมา เขียน เป็นองค์ความรู้ของตัวเอง จะไม่ให้ ลอก อย่างเช่น การทำหนังสือเล่ม เล็กมันจะได้หมดทั้งการแต่ง ประโยค หลักภาษา ครูก็จะบูรณา การเข้ากับวิชาอื่นๆด้วย เวลาที่เขา แต่งเรื่องครูก็จะให้เขาเน้นคุณธรรม ด้วย”	การทบทวนคำพูดที่ เคยพูดหรือเคยสอน พร้อมกับเขียนบน กระดาน (ดูใน ภาคผนวก ฉ) จากนั้น สุ่ม ถาม นักเรียนว่าสรุปแล้ว ข้อใดถูก แล้วถูก เพราะอะไร ข้อที่ผิด ผิดเพราะอะไร แล้ว
	เพื่อนครู 2 คน	“ครูก็เห็นไม่กี่ครั้งนะคะเพราะสอน พร้อมกัน ตรงกัน เขาก็พูดอธิบาย ให้เด็กจดตามเนื้อหา เด็กก็จะจด ตาม เขาก็จะถามเด็กก็จะตอบ แล้ว ก็ให้การบ้าน มีแบบฝึกหัดให้ไป ทำ” (เพื่อนครู งาม คนที่ 1)	เน้นย้ำสิ่งที่โจทย์ถาม ให้นักเรียน รู้จัก วิเคราะห์ เมื่อเฉลย ครบทุกข้อ ครู งาม ได้มี การสอบถามคะแนน ที่ได้ของนักเรียนแต่ ละคน นักเรียนคนใด

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ัง จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		“ที่เห็นนะ เขาก็จะมีการร้องเพลง มีการพูดคุยสนทนา และสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์” (เพื่อนครู ัง คนที่ 2)	ที่ไม่ผ่านร้อยละ 80 ครู ัง จะให้ไปแก้ ในช่วงพักกลางวัน
	นักเรียน จำนวน 5 คน	นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่าครู ัง มักจะให้อ่านหนังสือและครูจะเป็น ผู้ถาม “ก็จะมีให้อ่านก่อนครับ” (นักเรียนคนที่ 3) “ครูก็จะให้อ่านอะไรบ้างคะ” (นักเรียนคนที่ 4) “ครูก็จะให้อ่าน พออ่านเสร็จแล้ว ครูก็จะถาม” (นักเรียนคนที่ 5)	
สื่อการสอน	ศึกษานิเทศก์	“มีหลากหลายนะคะ ไม่ใช่แค่ใบ งานอย่างเดียว ก็จะมีเหมาะบ้างไม่ เหมาะบ้าง ขึ้นอยู่กับงานของครูเขา เพราะงานครูเขาค่อนข้างที่จะเยอะ อยู่”	ผู้วิจัยได้สังเกตสื่อ การสอนของครู ัง พบว่าครู ัง มีการใช้ แบบฝึกหัดในการ จัดการเรียนการสอน
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“ท่านก็ทำสื่อการสอนในเรื่อง ภาษาไทยมากพอสมควร สื่อที่ท่าน ทำผลงานท่านก็ได้เอามาใช้อย่าง จริงจัง ทำให้ผลการเรียนการสอน ในเรื่องหลักภาษาชนิดของคำทำให้ เด็กเกิดการเรียนที่ดีขึ้น เพราะเป็น ลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูป	(ดูในภาคผนวก ฉ)

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู งาม จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		เป็นนวัตกรรมที่ท่านนำมาใช้กับ เด็ก ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของเด็ก สูงขึ้นเป็นลำดับ”	
	ครู งาม	“สื่อที่ใช้ทุกวันนี้ก็จะมีสื่อที่ทำ ผลงาน คค3 เรื่องชนิดของคำทั้ง 7 ชนิด ก็ทำทั้งเป็นรูปเล่มและเป็น แผ่นซีดีออกมา แล้วก็เอามาใช้สอน เด็กจนทุกวันนี้ ไม่ได้ทิ้งเลยผลงาน ที่ทำไป มีการปรับปรุงแก้ไขเป็น ฉบับนักเรียน”	
	เพื่อนครู 2 คน	“เขาก็จะมีนะ เขาชอบแล้วเขาก็ทำ เป็นรูปเล่มออกมาให้เด็กทำ แจก ให้เด็กเรียน เป็นชุดๆ เป็นเรื่องๆ” (เพื่อนครู งาม คนที่ 1) “สื่อก็จะมีแบบฝึกอ่าน โปรเจกเตอร์บ้าง ซีดีบ้าง ที่ โรงเรียนมีบริการการทำสื่อบ่อยค่ะ อย่างกลุ่มสาระเราเนี่ยเทอมละครั้ง ก็จะมีมารวมกันแล้วก็ร่วมกัน ทำสื่อ เช่นแบบฝึกอ่าน” (เพื่อนครู งาม คนที่ 2)	
	นักเรียน จำนวน 5 คน	นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่าครู งาม ได้มี การใช้หนังสือ แบบฝึก รูปภาพและ ผลงานตัวอย่างในการสอน	

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ง จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		“หนังสือ กับสมุด แล้วก็แบบฝึกหัด ครับ” (นักเรียนคนที่ 2) “บางครั้งครูก็เอาตัวอย่างงานของ รุ่นพี่ๆทำมาให้ดูแล้วก็มาสอนให้ทำ แล้วก็ให้ทำแบบฝึกหัดของครูครับ” (นักเรียนคนที่ 3) “มีรูปภาพค่ะ แล้วก็ผลงานของ พี่ๆ” (นักเรียนคนที่ 4)	
		การวัดและประเมินผล (หลังสอน)	
การวัดและ ประเมินผล	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน	“บางทีถ้าเวลาไม่เร่งรีบก็มีการวัด ประเมินผลค่ะ แต่ถ้าเร่งรีบมันก็จะ ไม่ครบกระบวนการประเมิน” “ในหลักการนั้นเราจะใช้การวัด และประเมินผลที่หลากหลาย ไม่ใช่ แค่แบบทดสอบอย่างเดียว อาจจะ เป็นการสังเกต การสัมภาษณ์ อาจจะเป็นวิธีการอื่นๆ ฉะนั้นใน เรื่องของการวัดผล เราจะอาศัย ระเบียบของการวัดผลของเราเป็น การกำหนด คุณครูก็ปฏิบัติตาม ระเบียบนั้น การสอนซ่อมเสริมของ เด็กๆ ว่าเด็กคนนี้ไม่ได้จุดประสงค์ ไหน หรือตัวชี้วัดใด ท่านก็จะเรียก เด็กมาสอนซ่อมเสริมเพิ่มเติม	ผู้วิจัยได้สังเกตการวัด และประเมินของครู ง พบว่า ครู ง ได้มีการ สังเกตผู้เรียนขณะที่ สอน และได้มีการ ถามตอบ เมื่อครู ง เฉลยแบบทดสอบ ครบทุกข้อ ได้ สอบถามคะแนนจาก นักเรียนทั้งห้องด้วย การสังเกตจากการให้ ยกมือ หากมีนักเรียน ที่ทำไม่ผ่าน ครู ง ให้ แก้ไขที่ผิดพลาดในสมุด แล้วนำมาส่ง

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู งาม จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		การซ่อมเสริมจะมีช่วงเช้า กลางวัน หรือหลังเลิกเรียน”	
	ครู งาม	“ครูประเมินตลอดเวลา ทั้งการถาม ให้เด็กตอบ แล้วก็แบบทดสอบ เขาก็จะทำได้หมดถ้าเป็น แบบทดสอบของครู คนไหนไม่ผ่าน ก็ซ่อมเสริม ถามแล้วถามอีก ทำ แล้วทำอีก แล้วก็เรียกมาอธิบาย สอนเพิ่มเติมในช่วงเนี้ยแหละ”	
	เพื่อนครู 2 คน	“พอเด็กเขาทำแบบฝึกเป็นชุดๆ เขาก็มีการเช็คมีการตรวจ” (เพื่อนครู งาม คนที่ 1) “เขาน่าจะใช้การวัดรวม ในการ สอบเป็นรายบุคคล แล้วก็สอบตาม ตัวชี้วัด โรงเรียนมีนโยบายอยู่แล้ว ว่าถ้าเด็กไม่ผ่านจะต้องวัดซ้ำ ตาม ตัวชี้วัด มีมาแก่นอกเวลา” (เพื่อนครู งาม คนที่ 2)	
	นักเรียน จำนวน 5 คน	นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่าครู งาม ได้มีการ สอบอ่าน พุด และเขียน นอกจากนี้หากมีนักเรียนที่ไม่ผ่าน การประเมินครูก็จะให้มาซ่อมเสริม “เคยสอบอ่านครี๊บ เคยรายงาน กลุ่มหน้าห้อง เคยเขียนเรื่อง เกี่ยวกับห้องเรียน ถ้าเพื่อนคนไหน	

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ง จาก การสัมภาษณ์ สังเกตการเรียนการสอน และศึกษาเอกสาร (ต่อ)

ประเด็น	ผู้ให้ข้อมูล	ข้อความจากบทสัมภาษณ์	การศึกษาเอกสาร/ สังเกตการสอน
		<p>ไม่ได้ครูก็เรียกมาหาที่โต๊ะครับแล้ว ก็สอน”</p>	
		<p>(นักเรียนคนที่ 2)</p>	
		<p>“มีแต่พูดรายงานเป็นกลุ่ม เคย เขียนเรียงความ เขียนเรื่องจาก ภาพ อย่างเรื่องไปโรงหนัง บางครั้ง ให้คนที่ไม่เข้าใจไปหาครู”</p>	
		<p>(นักเรียนคนที่ 3)</p>	
		<p>“มีสอบอ่าน มีสอบพูดเป็นกลุ่ม แล้วก็มีสอบพูดโต้ว่าที่คะ ตอนนั้น หัวข้อในเมืองกับชนบทคะ ถ้าไม่ เข้าใจครูจะให้ยกมือ แล้วก็อธิบาย ให้ฟังอีกรอบ แล้วถ้าใครทำไม่ผ่าน ก็จะให้แก้คะ จะมีแค่บางคนที่ถูก เรียกไปสอนเพิ่มเติม”</p>	
		<p>(นักเรียนคนที่ 4</p>	

ตารางที่ 14 สรุปการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก

1. การเตรียมการสอน (ก่อนสอน)		
ครูกลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นที่เหมือนกัน	ประเด็นที่แตกต่าง
ครู ก	- ยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2561 และศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	- มีการเอามาปรับให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน - เป็นทีมงานหนึ่งในการทำหลักสูตรภาษาไทยของสำนักงานเขต
ครู ข		- ตัวชี้วัดบางตัวยากเกินไปสำหรับเด็ก
ครู ค		-
ครู ง		- มีการปรับเพิ่มภาษาไทยอีก 1 ชั่วโมง

ตารางที่ 14 ตารางสรุปการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก (ต่อ)

2. การเตรียมการสอน (ก่อนสอน)	ครูกลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นที่เหมือนกัน	ประเด็นที่แตกต่าง
	ครู ก	-	<ul style="list-style-type: none"> - แต่ก่อนมีการใช้แผนการสอน แต่ปัจจุบันไม่ค่อยได้ใช้ จะนำมาใช้เพียงบางครั้งเท่านั้น ในการเตรียมการสอนนั้น จะเตรียมในช่วงเวลา กลางคืน
ศึกษาหลักสูตร	ครู ข		<ul style="list-style-type: none"> - มีแผนการสอนที่กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ วิธีสอน สำหรับการจัดและประเมินผลได้กำหนดวิธีวัดแต่ไม่พบเกณฑ์การประเมิน
	ครู ค		<ul style="list-style-type: none"> - มีแผนการสอนซึ่งเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรแต่ไม่ได้มีการกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัด
	ครู ง		<ul style="list-style-type: none"> - เคยมีการทำแผนการสอน แต่ปัจจุบันไม่ได้ใช้แล้ว สามารถสอนได้เลย และมีการบูรณาการ ฟัง พูด อ่าน เขียน

ตารางที่ 14 ตารางสรุปการจัดการเรียนรู้การสอนวิชาภาษาไทยของครูที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาไม่ตรงวิชาเอก (ต่อ)

3. การจัดการเรียนรู้การสอน (ขณะสอน)	ครูกลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นที่เหมือนกัน	ประเด็นที่แตกต่าง
	ครู ก	- วิธีสอนที่ใช้ในการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน	- วิธีการสอนที่ใช้ส่วนใหญ่คือเกม เพลง และการสังเกต
	ครู ข	- ในหนึ่งคาบมีการบูรณาการทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	- วิธีการสอนที่ใช้ส่วนใหญ่คือเกม กิจกรรมกลุ่ม และมีกิจกรรมการกับวิชาคณิตศาสตร์
วิธีสอน	ครู ค	- ได้มีการให้คำแนะนำผู้สอนในกิจกรรมภาษาไทย	- วิธีการสอนที่ใช้ส่วนใหญ่คือเพลง กิจกรรมกลุ่ม และมีกิจกรรมการกับวิชาสังคมศึกษา สอดแทรกเรื่องคุณธรรม
	ครู ง		- วิธีการสอนที่ใช้ส่วนใหญ่คือการสอนแบบบรรยายและให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้า และสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม

ตารางที่ 14 ตารางสรุปการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก (ต่อ)

2. การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)		
ครูกลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นที่เหมือนกัน ประเด็นที่แตกต่าง	
ครู ก	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเตรียมสื่อในการสอนทุกครั้ง - สื่อที่ใช้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน - มีการให้มื่อการสอนภายในกลุ่มสาระ 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อที่ใช้ส่วนใหญ่ได้แก่ เพลง และเกม และสิ่งรอบตัว นอกจากนี้มีการใช้การ์ดในการประกอบจังหวะ - ครูและนักเรียนผลิตสื่อร่วมกัน
ครู ข	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ภาษาไทย - สื่อที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสื่อที่ผลิตเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อที่ใช้ส่วนใหญ่คือบัตรคำ และเกม - สื่อมีทั้งสื่อทำมือและสื่อสำเร็จรูป
ครู ค		<ul style="list-style-type: none"> - สื่อที่ใช้ส่วนใหญ่คือเพลง บทกลอนและปริศนาคำทาย - สื่อที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์
ครู ง		<ul style="list-style-type: none"> - สื่อที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นแบบฝึกที่ครูผลิตเอง - ได้มีการประชุมเพื่อพัฒนาปรับปรุงสื่อการสอนกับครูคนอื่นภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตารางที่ 14 ตารางสรุปการจัดการเรียนการสอนนิเวศวิทยาไทยของครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก (ต่อ)

4. การวัดและประเมินผล (หลังสอน)			
ครูกลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นที่เหมือนกัน	ประเด็นที่แตกต่าง	
ครู ก	- มีการวัดและประเมินผล การอ่าน การพูด และการเขียน	- มีการประเมินผู้เรียนหลังการสอนด้วยการตรวจที่ละคนภายในคาบเรียน	
ครู ข	- มีการประเมินผู้เรียนขณะที่สอนด้วยการถาม และเห็นคุณลักษณะการทำงาน และหลังการสอน	- มีวิธีการประเมินก่อนสอนด้วยแบบทดสอบ	
ครู ค	- หากมีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จะมีการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน	- ผู้ประเมินไม่ได้มีแค่ครูเพียงผู้เดียว แต่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ให้คะแนนเพื่อนด้วย	
ครู ง	- วิธีการวัดมีทั้งการประเมินจากชิ้นงาน และการสังเกต	-	

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก

ผลการวิเคราะห์แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี จากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานีและการสัมภาษณ์ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนทั้งหมด 4 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นระดับประถมศึกษาตอนต้น 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน ก และโรงเรียน ข ระดับประถมศึกษาตอนปลาย 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน ค และ โรงเรียน ง โดยแต่ละโรงเรียนผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูกลุ่มตัวอย่าง 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คน เพื่อนครู 2 คน

เมื่อพิจารณาจากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกสามารถสรุปแนวทางในการพัฒนาเป็น 3 ด้านด้วยกัน ได้แก่ 1) ด้านครูผู้สอน 2) ด้านผู้อำนวยการโรงเรียน 3) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังอธิบายต่อไปนี้

1. ด้านครูผู้สอน

1.1 ครูควรตระหนักถึงหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า ตัวครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนถึงแม้ว่าจะเป็นครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงเอกก็ตาม แต่ด้วยหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนในวิชาที่ตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษามาเนื่องจากโรงเรียนขาดแคลนครูที่สำเร็จการศึกษาเอกภาษาไทย ทำให้ครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกภาษาไทยมาทำการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทย ดังนั้นครูผู้สอนควรตระหนักถึงหน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมาย และพัฒนาตนเองเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพต่อผู้เรียนมากที่สุด

“ครูมองว่า คนที่จะสอนเด็กได้ดี ไม่จำเป็นต้องเป็นเอกอะไร ขอแค่เขามีใจ อยากให้ลูกเขาได้ แล้วมองไปถึงประเทศชาติ บางทีเรามองเด็กไทยอ่านหนังสือไม่ออก อย่างโรงเรียนเรามีเด็กต่างดาว เหมือนตัวครูลำเอียงครูไม่อยากจะเห็นพม่ามาใช้งานลูกเรา มีเด็กอยู่คนนึงเมื่อปีที่แล้วเป็นพม่า เขาทำงานดีทุกอย่างเลย หรือแม้กระทั่งมีน้ำใจ แต่กับเด็กไทยเราเนี่ยมันไม่ค่อยจะเอา อ่านหนังสือไม่ค่อยจะอ่าน แต่บางครั้งเรามองดูด้วยประสบการณ์ของเราเขาไม่ได้ แต่เราอยากให้เขาได้ เพราะเราว่าวันนึงเด็กเมื่อเขาโตขึ้นมาทำงานในบ้านเรา เราที่เป็น

เจ้าของบ้านกลับต้องไปเป็นข้าเขา ครูกลัวมาก ครูเหลือเวลาอีกแค่ 5 ปี เลยคิดว่าเราจะทำตรงนี้ให้ดีที่สุด ไม่ใช่ว่าตัวเองดีแต่แค่อยากให้เขาได้ คืออย่างครูตอนนี้ครูอิมแล้วมีทุกอย่างแล้ว แต่เด็กเขาไม่มี ครูอยากให้เขาเข้าใจตรงนี้ ถ้าเกิดเขามีความรู้แล้วเอาความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพเขาก็จะได้”

(ครู ก, โรงเรียน ก)

“คำว่าครู ครูต้องสอนได้ทุกวิชา เราต้องมีการเรียนรู้ตลอด ถือเป็นหน้าที่แล้วก็เป็นกุศลอย่างหนึ่งให้เด็กได้ ผลสัมฤทธิ์ของเด็กสำคัญเพราะเขาต้องนำไปใช้ในการศึกษาต่อ แล้วก็ใช้ในการทำงาน มันไม่มีอะไรยากที่เราจะพัฒนาความรู้เพื่อไปให้เด็ก ภูมิใจที่สอนให้เด็กอ่านได้ พอเขาไปเรียนชั้นอื่นเขาก็ยังจำได้ที่เขาอ่านได้เพราะว่าเป็นเพราะคุณครูนะ ถ้าไม่ได้คุณครูเขาก็อ่านไม่ได้นะ”

(ครู ข, โรงเรียน ข)

“เราอยาก让他รู้ ไม่มีว่าเราให้เราสอนวิชาที่เราไม่ถนัด ตรงนี้โดยหน้าที่ วิชาไหนที่เราไม่ชอบเรายังต้องค้นคว้า ที่เราชอบค้นคว้าเพราะเรากลัวพลาด กลัวว่าจะสอนเด็กผิด แล้วก็เคยมีผิดจนทุกวันนี้ ผ่านไปหลายปี ในบทอาชยานมีอยู่บทหนึ่งที่บอกว่าคำควบกล้ำ ขวนขวาย บอกเด็กว่าไม่ใช่คำควบกล้ำ จนไปถามอาจารย์ที่เป็นกรรมการแข่งศิลปหัตถกรรมว่าคำนี้อ่านว่าอย่างไร อาจารย์ก็บอกว่าอ่านว่า ขวน ขวาย จนตอนนี้เราก็อ่านรู้สึกลึกซึ้งตั้งแต่นั้นมา”

(ครู ง, โรงเรียน ง)

1.2 ครูควรเข้ารับการอบรมตามหน่วยงานต่างๆ

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก เกิดจากครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสอนทั้งในเรื่องหลักภาษา วรรณคดี บทกลอน ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดสู่ผู้เรียนได้อย่างเต็มที่เท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน และการวัดประเมินผล ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง ครูผู้สอนควรเข้ารับการอบรมตามหน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น

“การที่เราไม่ได้จบเอกภาษาไทย ครูเชื่อว่าไม่ว่าครูจะจบเอกไหนแล้วไม่เป็นน้ำล้นแก้ว เราสามารถเติมได้ตลอดเวลา แหล่งข้อมูลที่เราได้มาทุกแหล่งมันจะเป็นข้อมูลให้เราได้หมด มีอบรมจากเขต ชมรมภาษาไทย แล้วก็ศึกษาด้วยตัวเองด้วยจากอินเทอร์เน็ต อย่างเรา

ต้องการที่จะรู้เรื่องแต่งกลอนสี่ หรือกิจกรรมอย่างสอนภาษาไทย
อย่างไรให้เด็กสนุก”

(ครู ก, โรงเรียน ก)

“ไปอบรมบ่อยๆของเขตพื้นที่ ที่อยู่เขาเขาจัดก็ไปกัน เสียเงิน
เองก็ไป”

(เพื่อนครู ก คนที่ 1, โรงเรียน ก)

“มีจากหน่วยงานต้นสังกัดคือสำนักงานเขต จากข้างนอกคือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ”

(ครู ข, โรงเรียน ข)

“ครูเขาจะได้รับการพัฒนานะ ก็คือทำโดยเขตพื้นที่เป็นส่วนใหญ่
เช่น การประชุม อบรม สัมนา ครูเขาก็จะมาเข้าร่วมกับเขต”

(ศึกษานิเทศน์กล่าวถึงครู ข)

“เมื่อก่อนศึกษานิเทศก์จะอบรมเกี่ยวกับสื่อบ่อยก็ให้แง่คิดว่าการ
ทำสื่อไม่ยาก พื้นฐานก็แค่การตัดการปะ เราก็มีเทคนิคการเขียน การ
ตัดการปะ การอะไรก็ได้หมดก็เลยไม่มีปัญหา”

(ครู ค, โรงเรียน ค)

“ท่านก็เข้ารับการอบรมตามสถานที่ต่างๆ เช่นอย่างล่าสุด ท่านก็
ไปอบรมที่ราชภัฏพระนคร”

(เพื่อนครู ค คนที่ 1, โรงเรียน ค)

1.3 ครูควรศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง

นอกจากการไปอบรมตามสถานที่ต่างๆ แล้ว ครูผู้สอนสามารถพัฒนาตนเองด้วย
การศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมจากทั้งหลักสูตรแกนกลาง โดยศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัดของวิชาภาษาไทย
เขียนแผนการสอน และจัดเตรียมสื่อเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะสอน อีกทั้งยังสามารถ
ศึกษา ค้นคว้า ได้จากทางอินเทอร์เน็ต เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้นทำให้
สามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆได้อย่างสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนสามารถศึกษาวิธีการสอน วิธีการ
ผลิตสื่อ ตามยูทูป แม้กระทั่งแผนการสอนหรือใบงานภาษาไทยได้มีผู้เผยแพร่ในเฟสบุ๊ค ครูผู้สอน
สามารถศึกษาได้

“อย่างสมัยนี้ก็มีสื่อเยอะ อย่างBBLคุณครูก็ไม่ใช่งงหรืออก ครู
ก็จะใช้วิธีการไปดึงมาจากในเฟสบุคบ้างก็มาใช้ เด็กก็ไม่เบื่อ อย่างเด็กป
3 เขาก็จะมีคำพูดว่ามีอะไรมาให้เล่นอีกแล้วเราก็ดีใจนะ แต่เราก็ไม่ได้

ทุกครั้งนะ บางทีเราก็จะใช้ตัวนี้มาสรุปงานสรุปความรู้ อย่างเช่นเรา
สอนในเรื่องของคำ บรรณ

(ครู ก, โรงเรียน ก)

“ครูเขาอาจจะยังไม่ได้เด่นชัดในเรื่องผลงานวิทยฐานะ หรือการ
เผยแพร่ผลงานอาจจะยังไม่ได้เด่นชัด ที่โรงเรียนนี้จะได้รับการพัฒนา
ตลอดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และจากสื่อ จากยูทูป”

(ผู้อำนวยการ, โรงเรียน ก)

“ถ้าเราจำเป็นต้องสอนเราก็ต้องดูว่าในหลักสูตรเราจะต้องสอน
อะไรบ้างในชั้นนั้น ถ้ามันไม่มีเอกสารคู่มือจริงๆ ตัวครูเองต้อง
ชวนขยายว่าเขาไม่เข้าใจตรงไหน แล้วก็ค้นคว้า”

(ครู ค, โรงเรียน ค)

“การดูตามเพจ เฟสบุคต่างๆ ที่มีการแชร์ไว้ เราก็จะได้ไอเดีย
หรือความคิดจากตรงนั้นมา ในเรื่องของการจัดทำสื่อ เทคนิคการสอน
นะคะ รวมถึงยูทูปที่เขาโพสต์ไว้”

(เพื่อนครู ค คนที่ 2, โรงเรียน ค)

1.4 ครูควรปรึกษาผู้มีประสบการณ์

การที่ครูผู้สอนได้ทำการศึกษา ค้นคว้า ด้วยตนเองแล้ว บางครั้งอาจยังเกิดข้อสงสัยหรือ
เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรปรึกษาผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ที่สามารถให้
คำปรึกษาได้ ซึ่งผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์จะมีประสบการณ์และสามารถให้คำปรึกษาได้ เช่น
ศึกษานิเทศก์ หรือครูภาษาไทย

“ความจริงแล้วตัวครูเองไม่ได้สอนเก่ง แต่พอครูได้ประเมิน
ตัวเองแล้วครูเป็นคนมุ่งมั่น ตั้งใจมากกว่า พอเราทำงานแล้วเราเจอ
ปัญหาคนแรกที่เราจะนึกถึงก็คือท่าน คณ. เรามีปัญหาเราก็จะปรึกษา
สมัยก่อนเราก็ ท่านก็จะเกี่ยวกับภาษาไทยโดยตรง พอเราไปปรึกษา
ท่านก็จะได้อะไรดีดีกลับมา”

(ครู ก, โรงเรียน ก)

“เขาก็เคยมาปรึกษา การปรึกษาของเราก็เหมือนการพูดคุยนะ
ไม่ได้ทำอะไรที่เป็นทางการ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเด็ก บางทีเด็กทำได้บ้าง
ไม่ได้บ้าง เรื่องความสามารถของเด็กเป็นส่วนใหญ่”

(ศึกษานิเทศก์, ครู ก)

“ศึกษาค้นคว้าตามอินเทอร์เน็ตบ้าง ไปอบรม แล้วก็มีการ
สอบถามครูเก่าๆที่เกษียณไปแล้ว หรือบางที่เขาก็ถามน้องที่เพิ่งมาใหม่
เป็นเอกภษาไทย ว่าคำนั้นถูกไหม คำนี้ถูกไหม”

(เพื่อนครู ข คนที่ 1, โรงเรียน ข)

“บางที่ก็ซื้อหนังสือมาศึกษาก็มี แล้วก็ขอคำแนะนำจากครู
ภาษาไทยโดยตรงที่เขาสอนในมัธยม”

(เพื่อนครู ข คนที่ 2, โรงเรียน ข)

“ถ้าค้นคว้าไม่ได้จริงๆต้องปรึกษาเพื่อน สำหรับคนที่ไม่ชอบก็ต้อง
หาที่ปรึกษา ผมว่าภาษาไทยมันสอนแล้วมันง่ายนะ ในความรู้สึกของ
เรา เพราะว่ามันเป็นพื้นฐานของเราอยู่แล้วและเด็กประถมแล้วส่วน
ใหญ่ไม่ได้ลึกซึ้งมากมาย แค่ง ฟุด อ่าน เขียน”

(ครู ค, โรงเรียน ค)

“ ปรึกษาเพื่อนร่วมงาน คุณครูที่มีประสบการณ์ในการสอนจะ
สามารถถ่ายทอดให้เราได้ว่าเทคนิคการสอนทำอะไรให้เด็กอ่านออก
ได้”

(เพื่อนครู ค คนที่ 2, โรงเรียน ค)

“เคยมีบ้างที่ครูเขามาปรึกษา แต่ก็ไม่มาก ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่อง
การเรียนการสอนปกติค่ะ การปรึกษาของเรามันไม่เป็นทางการหรอก
นะ เหมือนเราเจอกันเขาก็จะเล่าปัญหาของเด็ก เล่าปัญหาที่เกิดจาก
การเรียนการสอนอะไรแบบนี้ค่ะ”

(ศึกษานิเทศก์, ครู ง)

2. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนด้านสื่อต่างๆ

การที่ครูผู้สอนจะสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่มีนั้น การได้รับความสนับสนุน
จากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จาก
การสัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารได้สนับสนุนเรื่องการซื้อสื่อ มีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ครูเข้าถึง
ข้อมูลต่างๆ ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น บางโรงเรียนมีคอมพิวเตอร์ เครื่องโปรเจคเตอร์

“มีการประชุมกันว่าครูไม่ค่อยทำสื่อ จึงประชุมกันว่าจะให้มีการ
เชิญวิทยากรอบรมการทำสื่อแล้วก็ให้มีการประกวดสื่อแล้วมีรางวัลให้
ด้วย ผอ. ท่านเห็นความสำคัญ”

(ครู ก, โรงเรียน ก)

“สื่อทางยูทูป สื่อทางอินเทอร์เน็ต สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมจาก
วังไกลกังวล”

(ครู ข, โรงเรียน ข)

“ก็จะมีสื่อจากยูทูป DLTV ออนไลน์จากพระราชวังไกลกังวล ให้
เวลาเราสอนเทียบดูกับเขาสีว่าเราทันเขาไหม”

(ผู้อำนวยการ, โรงเรียน ข)

“ก็จะมีโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์เพราะเปิดอินเทอร์เน็ตได้”

(เพื่อนครู ข คนที่ 1, โรงเรียน ข)

“ท่านให้ความสนใจได้ทุกๆ เรื่อง แล้วก็พัฒนาตนเองในการ
เรียนการสอน มีสื่อและอุปกรณ์ที่จะใช้ในการเรียนการสอนเป็นประจำ
ท่านมาขอในการใช้สื่อ ไม่ว่าจะป็นสื่อมัลติมีเดีย อุปกรณ์การเรียน
อื่นๆ หนังสือจากสำนักพิมพ์อื่นๆที่ท่านว่าดีมาพัฒนา เช่น หลักภาษา
การใช้ภาษา”

(ผู้อำนวยการ, โรงเรียน ง)

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม

การสนับสนุนสื่อการสอนเป็นส่วนหนึ่งที่อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน
ให้ครูผู้สอนมากยิ่งขึ้น แต่ครูผู้สอนอาจจะไม่ได้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของ
ตัวเอง แม้ว่าครูจะได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน การผลิตสื่อ การใช้สื่อมาแล้วก็ตาม หาก
ขาดการนิเทศติดตามผลที่ดี ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดระบบการนิเทศภายใน
โรงเรียน เพื่อให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอนได้ไปปรับปรุงและพัฒนาการสอน
ของตนเอง หรือจัดระบบครูพี่เลี้ยงเพื่อให้คอยนิเทศการสอนให้กับครูผู้สอนภาษาไทยที่สำเร็จ
การศึกษาไม่ตรงวิชาเอกได้พัฒนาตนเองมากขึ้น

“มีนิเทศ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เคยให้คำแนะนำเรื่องการ
ออกแบบการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการ
สอนโดยยึดความแตกต่างของผู้เรียน”

(ผู้อำนวยการ, โรงเรียน ก)

“การจัดการเรียนการสอนก็เคยให้คำแนะนำบ้าง แต่ส่วนใหญ่
แล้วคุณครูเขาก็สอนมาหลายปีแล้วนะคะ ค่อนข้างจะชำนาญ เรื่องที่ให้
คำแนะนำส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของสื่อการสอนและวิธีการสอนมากกว่า
อย่างสื่อการสอนก็จะมีแนะนำให้ทำเป็นเกมบ้าง บัตรคำบ้าง”

(ผู้อำนวยการ, โรงเรียน ข)

“ครูเขาก็เคยมานิเทศ เพราะครูเขาต้องมานิเทศช่วงชั้นที่ 1 ส่วนใหญ่จะปรึกษาเรื่องวิธีการสอน ปัญหาเด็กไม่อ่านออกเสียงบ้าง ครูเขาก็แนะนำว่าบางที่พัฒนาการของเด็กไม่เท่ากัน ควรจะค่อยๆ เป็นค่อยๆ ไป แล้วก็ครูเขาก็จะมีสื่อของเด็กประเภทนี้มาให้ลองใช้”

(เพื่อนครู ข คนที่ 2, โรงเรียน ข)

“มีการนิเทศการสอนของครูเทอมละ 1 ครั้ง ตามปฏิทินการนิเทศ เคยให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนของครู การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านการเขียนค่ะ”

(ผู้อำนวยการ, โรงเรียน ค)

“เราจะดูเป็นภาพรวมเป็นประจำอยู่แล้ว ไปดู ไปนิเทศ หลักการไปดูไปนิเทศตลอดเวลา อาจจะไปใช้ในการสังเกตบ้าง หรือการให้คำแนะนำบ้าง หรือในเรื่องของการพัฒนาตัวเอง สำหรับการให้คำแนะนำ เราจะให้คำแนะนำเราจะเริ่มตั้งแต่เรื่องหลักสูตร การเรียนการสอนเราต้องสอนตามหลักสูตร ไม่ได้สอนตามหนังสือ เพราะว่าหนังสือเป็นสื่ออย่างหนึ่ง เราก็จะให้ความรู้ตรงนี้มาตลอดว่า ในการสอนของครูนั้น ครูจะต้องใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน แล้วก็ให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ตามระเบียบการวัดและประเมินผลของโรงเรียนมีอย่างไร แล้วไปทำสื่อการสอน แล้วก็ใช้กระบวนการวัดประเมินผลที่หลากหลาย ทำให้ผลการเรียนเป็นไปตามที่ได้รับมอบหมาย”

(ผู้อำนวยการ, โรงเรียน ง)

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ทั้ง 4 โรงเรียน พบว่า มีโรงเรียน ก ที่มีการพัฒนาครูผู้สอนที่น่าสนใจ และแตกต่างจากโรงเรียนอื่นๆ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดระบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ภายในสถานศึกษา โดยแบ่งเป็นระดับองค์กร และระดับชั้นเรียน โดยมีการประชุมและพูดถึงปัญหาที่พบในกลุ่มสาระภาษาไทย และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน จากนั้นนำแนวทางที่ได้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและติดตามผล ครูทุกคนได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน กระบวนการนี้จึงทำให้ครูได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา

“ที่เป็นครูด้วยอุดมการณ์ น้อยๆค่อนข้างที่จะเชื่อใจในการทำงานของเรา แล้วตอนที่ไปอบรมก็จะมาขยายความกับน้องๆ ก็เอาสื่อมา มี

อะไรมา ก็จะมีการแนะนำ แล้วก็มาทำ PLC โชคดีที่น้องเขารับฟัง ถ้าเป็น
วิทยากรจะเป็นในส่วนของผู้ช่วยในการจัดเตรียมเอกสาร”

(ครู ก, โรงเรียน ก)

“ที่โรงเรียนนี้จะได้รับการพัฒนาตลอดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้”

(ผู้อำนวยการ, โรงเรียน ก)

“เคยปรึกษา อย่าง ป.1 จะเจอบ่อยมาก เขาสะกด ก่าได้ แต่พอ
ถามหาพยัญชนะตอบไม่ได้ เด็ดน่าจะจำ เลยมีการปรึกษากัน ลองดูว่าจะ
แก้แบบไหน ทางโรงเรียนก็มีการทำ PLC คือยกปัญหามาคุยกัน แล้วก็
เลือกวิธีการแก้ปัญหาาร่วมกัน”

(เพื่อนครู ก คนที่ 1, โรงเรียน ก)

3. การส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นๆ

หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อให้เกิดการทำงานที่มี
ประสิทธิภาพ จากการศึกษาสภาพและปัญหาพบว่าสิ่งที่ครูผู้สอนได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือการจัด
อบรมให้ครูผู้สอนภาษาไทยที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก ทั้งด้านความรู้เกี่ยวกับหลักภาษา วิธีสอน
เทคนิคการสอน การผลิตสื่อ และการวัดประเมินผล จากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่พบว่า ในอดีต
หน่วยงานต้นสังกัดได้มีการจัดอบรมเป็นประจำ แต่ในปัจจุบันการจัดอบรมเกี่ยวกับภาษาไทยค่อนข้าง
น้อย และส่วนใหญ่ครูที่สำเร็จการศึกษาภาษาไทยโดยตรงจะได้ไปอบรม เพื่อให้ครูได้มีโอกาสในการ
เลือกที่จะพัฒนาตนเองในด้านที่ตนเองสนใจ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการจัด
โครงการคูปองพัฒนาครู โดยสนับสนุนงบให้ครูได้เลือกพัฒนาตนเองตามความสนใจ

“มีอบรมจากเขต ชมรมภาษาไทย แล้วก็ศึกษาด้วยตัวเองด้วย
จากอินเทอร์เน็ต อย่างเราต้องการที่จะรู้เรื่องแต่งกลอนสี่ หรือกิจกรรม
อย่างสอนภาษาไทยอย่างไรให้เด็กสนุก”

(ครู ก, โรงเรียน ก)

“โดยพื้นฐานแล้วจะไปที่เขตพื้นที่ แต่ต้องยอมรับว่าภาษาไทย
ตอนนี้ที่เขตไม่ค่อยมีอบรม”

(ผู้อำนวยการ, โรงเรียน ก)

“สมัยก่อนไปบ่อย เพราะว่าสอนโรงเรียนเล็ก แต่พอมาที่นี่ไม่
เคยไปไหนเพราะว่าระบบเขา พอเรื่องเข้ามาเขาไม่ได้มาสั่งเรา เขา
กระจายไปเลยว่าครูคนนี้รับผิดชอบเรื่องนี้ก็ไป อย่างงานวิชาการจริงๆ

ต้องผ่านเราก่อน แล้วเราจะรู้ทุกอย่าง แล้วเรื่องอบรมถ้าเป็นวิชาการ
รองเขาก็จะไปเอง แล้วถ้าสั่งตรงครู ครูก็จะไป”

(ครู ค, โรงเรียน ค)

“มีการอบรมที่เขตแต่น้อยที่จะเป็นภาษาไทย ส่วนใหญ่ที่ไป
อบรมคือไปของเอกเขาคือสังคมคะ แต่ที่มีคูไปเลือกอบรมเอง เขา
ก็เลือกไปอบรมภาษาไทยนะ แล้วก็ที่เขาหาเพิ่มเติมไปอบรมเองก็มีที่
วไลยลงกรณ์ ถึงจะออกค่าใช้จ่ายเองเขาก็ไป มันอยู่ที่จิตสำนึกความ
เป็นครู”

(เพื่อนครู ข คนที่ 1, โรงเรียน ข)

“อบรมในเขตแต่ไม่ค่อยมีจิต แต่ก็ไปที่อยู่ธยา ครูเขาก็ไป”

(เพื่อนครู ข คนที่ 2, โรงเรียน ข)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก ในด้านการเตรียมการสอน ได้แก่ การศึกษาหลักสูตร การเขียนแผนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) คือ ใช้การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพในการวิจัย โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก รวมทั้งศึกษากลุ่มตัวอย่างโดยทำการสัมภาษณ์ วิเคราะห์เอกสาร และการสังเกตการณ์ในห้องเรียน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แบบอุปนัย (Analytic Induction) ในการนำเสนอผลการวิจัย

5.2 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นข้อมูลที่แสดงถึงสภาพและปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต

1. ข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

ครูผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 50–60 ปี มากที่สุด สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกวิทยาศาสตร์มากที่สุด และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 6 ปี ในการพัฒนาตนเองในฐานะที่เป็นครูสอนภาษาไทยแต่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยนั้น ครูผู้สอนได้มีการศึกษาข้อมูลด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น

อินเทอร์เน็ต หนังสือ ตำรามากที่สุด รองลงมาคือขอคำแนะนำ/ปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ เช่น ครูสอนภาษาไทย และเข้ารับการอบรมจากกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานต่างๆ ตามลำดับ

2. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

2.1 ระดับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี ครูส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับบางครั้ง และไม่พบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย โดยจำแนกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

2.1.1 ด้านการเตรียมการสอน (ก่อนสอน)

ครูมีการเตรียมการสอน (ก่อนสอน) โดยครูผู้สอนได้ศึกษาสาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรภาษาไทยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จากนั้นจัดทำแผนการสอนวิชาภาษาไทยโดยกำหนดจุดประสงค์ของการสอนสอดคล้องกับบทเรียนที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ เจตคติ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเรื่องที่จะสอน พร้อมทั้งมีการจัดเตรียมสื่อการสอน นอกจากนี้ครูผู้สอนยังได้ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทเรียนที่จะสอน จากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือคู่มือ เว็บไซต์ เพจในเฟซบุ๊ค ฯลฯ และขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ในการสอนภาษาไทย

ปัญหาที่พบด้านการเตรียมการสอน (ก่อนสอน) พบว่า ครูไม่พบปัญหาในด้านการเตรียมการสอน แต่อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนที่ขาดความชำนาญในการสอน อีกทั้งยังขาดสื่อและอุปกรณ์ในการสอน

2.1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)

ครูมีการจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน) โดยแต่ละคาบมีการบูรณาการทักษะทางภาษาครบทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในคาบที่สอน เช่น อ่านออกเสียงตามครูหรืออ่านตามบทเรียนแบบเดี่ยว อ่านออกเสียงตามครูหรือในบทเรียนพร้อมกันทั้งห้อง พูดแสดงความคิดเห็นหรือซักถามเกี่ยวกับบทเรียนที่สอน เขียนบนกระดานดำ ซึ่งในขณะที่ทำการสอนครูได้สังเกตพฤติกรรมนักเรียนทุกคนขณะที่สอน เมื่อครูพบปัญหาของผู้เรียนขณะเรียนได้ เช่น ปัญหาด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ครูพยายามหาทางแก้ไข และสรุปบทเรียนทุกครั้งหลังการสอน นอกจากนี้ในการจัดการเรียนการสอนบางครั้งครูผู้สอนเริ่มต้นเข้าสู่บทเรียนด้วยการร้องเพลง เล่านิทาน กิจกรรมบริหารสมอง (Brain Gym) หรือตุลิวิตีโอ ซึ่งการสอนแต่ละครั้งใช้วิธีการสอนหรือดำเนินกิจกรรมด้วยวิธีการเล่นเกม การบรรยาย การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดง

บทบาทสมมติ หรือการจัดศูนย์การเรียนรู้ และมีการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เพลง โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม นิทาน คลิปวิดีโอ กระดานดำ หนังสือเรียน บัตรคำ/แถบประโยค รูปภาพ/ภาพโปสเตอร์

ปัญหาที่พบด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูไม่พบปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน แต่ยังพบปัญหาในการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนบางคนที่เป็นปัญหาขณะเรียนและพยายามหาทางแก้ไข ได้แก่ ปัญหาด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และยังพบปัญหาในการสอนเขียน ทั้งการเขียนตามคำบอกเป็นคำ การเขียนตามคำบอกเป็นประโยค การเขียนเรื่อง การเขียนย่อความ

2.1.3 ด้านการวัดและประเมินผล (หลังการสอน)

ครูมีการวัดและประเมินผลหลังการสอน ซึ่งมีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การวัดทักษะ การสังเกตพฤติกรรม และเมื่อพบนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินมีการจัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน นอกจากนี้ในบางครั้งครูผู้สอนบันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน บันทึกหลังสอนเกี่ยวกับความประทับใจ/พึงพอใจในการสอนของตนเอง บันทึกหลังสอนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่พบในขณะที่ทำการสอน เช่น นักเรียนเนื้อหาในบทเรียน สื่อการเรียนการสอน และขอคำปรึกษาที่พบร่วมกันกับเพื่อนครูหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา

ปัญหาที่พบด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูไม่พบปัญหาด้านการวัดและประเมินผล แต่ยังพบปัญหาในการจัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินเมื่อพบนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน การบันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่ามีปัญหาการวัดและประเมินผลนักเรียนหลังการสอน และใช้การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การวัดทักษะ การสังเกตพฤติกรรม

2.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดอบรมภาษาไทยให้กับครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกทั้งด้านเนื้อหา วิธีการสอน การทำสื่อ และการวัดประเมินผล นอกจากการเข้ารับการอบรมแล้วครูผู้สอนต้องศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากแหล่งต่างๆ อย่่างไรก็ตามเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน สถานศึกษาควรมีการจัดครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาตรงวิชาเอกมาสอน

2.3 สิ่งที่ต้องการได้การสนับสนุนสำหรับครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกภาษาไทยแต่จำเป็นต้องสอนวิชาภาษาไทย

สิ่งที่ครูต้องการมากที่สุดคือ สื่อการสอนภาษาไทย ที่สามารถนำมาสอนได้ตรงตามเนื้อหาที่จะสอน และการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย ทั้งเรื่องหลักภาษา วรรณคดี วิธีการสอน การใช้ และผลิตสื่อการสอน การวัดและการประเมินผล นอกจากนี้สิ่งที่ครูต้องการคือคู่มือการสอนภาษาไทย และคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญหรือมีครูพี่เลี้ยง

2.4 ความภาคภูมิใจในการสอนภาษาไทย

สำหรับครูผู้สอนภาษาไทยที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกนั้น มีความภาคภูมิใจที่ถึงแม้ว่าตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษาวชาเอกภาษาไทยแต่สามารถสอนให้ผู้เรียนส่วนหนึ่งสามารถอ่านออก เขียนได้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่นๆ นอกจากนี้ยังได้เป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์ความเป็นไทยผ่านการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนมีลายมือที่สวยงาม ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

การนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์บุคคลทั้งหมด 4 กลุ่ม ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอนภาษาไทย และเพื่อนครู สามารถสรุปแนวทางเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ครูผู้สอน

1.1 ครูควรตระหนักถึงหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ตัวครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนถึงแม้ว่าจะเป็นครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงเอก แต่ด้วยหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนในวิชาที่ตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษามาเนื่องจากโรงเรียนขาดแคลนครูที่สำเร็จการศึกษาเอกภาษาไทย ทำให้ครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกภาษาไทยมาทำการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทย ดังนั้นครูผู้สอนควรตระหนักถึงหน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมาย และพัฒนาตนเองเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพต่อผู้เรียนมากที่สุด

1.2 ครูควรเข้ารับการอบรมตามหน่วยงานต่างๆ

สำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก พบปัญหาว่าครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสอนทั้งในเรื่องหลักภาษา วรรณคดี บทกลอน ทำให้ไม่

สามารถถ่ายทอดสู่ผู้เรียนได้อย่างเต็มที่เท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน และการวัดประเมินผล ดังนั้น ครูผู้สอนควรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยตามที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น

1.3 ครูควรศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง

ครูผู้สอนสามารถพัฒนาตนเองด้วยการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมจากทั้งหลักสูตรแกนกลาง โดยศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัดของวิชาภาษาไทย เขียนแผนการสอน และจัดเตรียมสื่อเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะสอน อีกทั้งยังสามารถศึกษา ค้นคว้า ได้จากทางอินเทอร์เน็ต เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้นทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้อย่างสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนสามารถศึกษาวิธีการสอน วิธีการผลิตสื่อ ตามยูทูป แม้กระทั่งแผนการสอนหรือใบงานภาษาไทยได้มีผู้เผยแพร่ในเฟสบุ๊ค ซึ่งครูผู้สอนสามารถศึกษาค้นคว้าได้

1.4 ครูควรปรึกษาผู้มีประสบการณ์

ในการจัดการเรียนการสอน บางครั้งอาจครูอาจมีการลองผิดลองถูกหรือแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ตนเองศึกษามาแต่ยังคงพบปัญหาหรือยังเกิดข้อสงสัย ครูผู้สอนควรปรึกษาผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ที่สามารถให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำได้ ซึ่งผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์จะมีประสบการณ์ในการสอนและสามารถให้คำปรึกษาได้ดี เช่น ศึกษานิเทศก์ หรือครูภาษาไทย

2. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนด้านสื่อต่างๆ

การที่ครูผู้สอนจะสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่มีนั้น การได้รับความสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จาก การสัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารได้สนับสนุนเรื่องการซื้อสื่อ มีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ครูเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น บางโรงเรียนมีคอมพิวเตอร์ เครื่องโปรเจคเตอร์ ซึ่งสื่อต่างๆ เหล่านี้ นอกจากจะอำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอนแล้วยังส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนอีกด้วย

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม

การสนับสนุนสื่อการสอนเป็นส่วนหนึ่งที่อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนให้ครูผู้สอนมากยิ่งขึ้น แต่ครูผู้สอนอาจจะไม่ได้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตัวเอง แม้ว่าครูจะได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน การผลิตสื่อ การใช้สื่อมาแล้วก็ตาม หากขาดการนิเทศติดตามผลที่ดี ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดระบบการนิเทศการภายในโรงเรียน เพื่อให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอนได้ไปปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนเอง หรือจัดระบบครูพี่เลี้ยงเพื่อให้คอยนิเทศการสอนให้กับครูผู้สอนภาษาไทยที่สำเร็จ การศึกษาไม่ตรงวิชาเอกได้พัฒนาตนเองมากขึ้น

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดระบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ภายในสถานศึกษา โดยแบ่งเป็นระดับองค์กร และระดับชั้นเรียน ซึ่งกระบวนการนี้ทำให้ครูได้มีการประชุมและพูดถึง ปัญหาที่พบในกลุ่มสาระภาษาไทย และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน จากนั้นนำแนวทางที่ได้ ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและติดตามผล ครูทุกคนได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน กระบวนการนี้จึงทำให้ครูได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. การส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นๆ

หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อให้เกิดการทำงานที่มี ประสิทธิภาพ จากการศึกษาสภาพและปัญหาพบว่าสิ่งที่ครูผู้สอนได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือการ จัดอบรมให้ครูผู้สอนภาษาไทยที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก ทั้งด้านความรู้เกี่ยวกับหลักภาษา วิธีสอน เทคนิคการสอน การผลิตสื่อ และการวัดประเมินผล จากการศึกษาสัมภาษณ์ส่วนใหญ่พบว่า ในอดีต หน่วยงานต้นสังกัดได้มีการจัดอบรมเป็นประจำ แต่ในปัจจุบันการอบรมเกี่ยวกับภาษาไทยค่อนข้าง น้อย และส่วนใหญ่ครูที่ไปอบรมจะเป็นครูที่สำเร็จการศึกษาภาษาไทยโดยตรง แต่ในปัจจุบันครูได้มี โอกาสในการเลือกที่จะพัฒนาตนเองในด้านที่ตนเองสนใจ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานได้มีการจัดโครงการคูปองพัฒนาครู โดยสนับสนุนงบให้ครูได้เลือกพัฒนาตนเองตามความสนใจ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่ สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับ ประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี ซึ่งจากการศึกษาและเก็บรวบรวม ข้อมูลพบว่าปัญหาครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอกนั้นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานานในโรงเรียนระดับ ประถมศึกษาเกือบทุกโรงเรียน ดังนั้นการจัดครูเข้าสอนแต่ละวิชาจึงต้องจัดอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดครูเข้าสอนในวิชาภาษาไทย จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 จากแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 6 ปี เป็นจำนวนมากที่สุด จากช่วงจำนวนปีของประสบการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความ สอดคล้องของผู้ตอบแบบสอบถามว่าอยู่ในช่วงอายุไม่เกิน 25 ปี กับช่วงอายุ 26 – 30 ปี ซึ่งครูกลุ่มนี้ ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน จากประเด็นดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า ครูที่มี ประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 6 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงอายุประมาณ 25 – 30 ปี มีความสามารถในการ

ใช้สื่อและเทคโนโลยี สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะจากทางอินเทอร์เน็ตที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของคนไทยในปี 2560 พบว่า กลุ่มคนอายุ 17- 36 ปี เป็นกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อวันสูงสุด และกิจกรรมที่นิยมทำเมื่อใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือการใช้โซเชียลมีเดีย และการค้นหาข้อมูล (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2560) นอกจากการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตแล้ว ปภาวี ตั้งดวงดี (2559) ได้อธิบายว่าครูรุ่นใหม่ได้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นสื่อในการสอนได้ดี และมีความกระตือรือร้นในการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาครูของ Huberman (1989 อ้างใน อรรถนพ จินะวัฒน์) ได้อธิบายเกี่ยวกับการทำงานในวิชาชีพครูว่าในระยะ 1-3 ปีแรกอยู่ในขั้นที่ครูเริ่มเข้าสู่วิชาชีพ ครูมีความต้องการเรียนรู้และเข้าใจในวิชาชีพ เมื่อเข้าสู่ระยะที่ 2 คือ 4-6 ปี ครูจะมีความมุ่งมั่นในการสอนและมีประสบการณ์มากยิ่งขึ้น ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 6 ปี มีความมุ่งมั่นในพัฒนาและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เมื่อครูมีการพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยไม่พบปัญหา ทั้งการเตรียมการสอน (ก่อนสอน) การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน) และการวัดประเมินผลการสอน (หลังสอน)

1.2 จากแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ 26 ปีขึ้นไป มีจำนวนมาก รองลงมา และไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จากประเด็นดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า การที่ครูมีประสบการณ์ในการสอนมากนั้นยังทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากประสบการณ์นั้นเกิดจากการที่ได้ลงมือปฏิบัติบ่อยๆ จนเกิดการเรียนรู้ ไม่ใช่เพียงแค่มีความรู้ทางวิชาการเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังมีประสบการณ์การมากก็ยิ่งทำให้ผิดพลาดน้อยลง (สมพิศ สุขแสน, 2556) ถึงแม้ว่าครูจะไม่มี ความชำนาญในการสอนเนื้อหาวิชาภาษาไทย แต่เมื่อครูได้ลองผิดลองถูกมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานก็จะทำให้ครูเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาการสอนของตนเองมากยิ่งขึ้น ยิ่งครูมีประสบการณ์มากเท่าไร ยิ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพการสอนให้เพิ่มมากขึ้นเท่านั้น (Kini & Podolsky, 2016) ดังนั้นประสบการณ์ในการสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงเอกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 จากแบบสอบถามสาขาวิชาที่ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาสำเร็จการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยได้สำเร็จการศึกษาจากหลากหลายสาขาวิชา โดยเฉพาะสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีจำนวนมากที่สุด จากประเด็นดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า การที่มีครูสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เข้ามาทำการสอนแทนครูสาขาวิชาภาษาไทยเป็นจำนวนมาก เนื่องจากในโรงเรียนระดับประถมศึกษาขาดแคลนครูวิชาเอกภาษาไทย ทำให้ทางโรงเรียนจึงต้องสรรหาครูที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกอื่นมาสอนแทน อีกทั้งรัฐบาลได้มีนโยบายใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นฐานในการพัฒนาประเทศ โดยบูรณาการองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology)

วิศวกรรมศาสตร์ (Mathetics) หรือเรียกว่า STEM ทำให้กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับสะเต็มศึกษาในการจัดการเรียนการสอน (บำรุง เฉียบแหลม, 2560) ส่งผลให้การคัดเลือกครูเข้าบรรจุในโรงเรียนนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องคำนึงถึงครูที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่สามารถสอนได้หลายวิชาและตอบสนองต่อนโยบายในขณะนั้นนั่นคือวิชาเอกวิทยาศาสตร์ และเป็นที่ต้องการเป็นจำนวนมากในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อย่างไรก็ตามครูผู้สอนยังคงสามารถจัดการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของรชากานต์ เคนชมภู (2558) ว่าครูผู้สอนไม่ตรงวิชาเอกไม่มีผลต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาไทย ไม่ว่าจะสำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกก็สามารถสอนภาษาไทยได้เช่นกัน

1.4 ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถามพบว่าครูไม่พบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย แต่จากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในแบบสอบถามพบว่าครูได้กล่าวถึงปัญหาที่ครูพบมากที่สุดในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยคือ นักเรียนมีปัญหาในการอ่านและการเขียน จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าในด้านการปฏิบัติของครูนั้น ถึงแม้ว่าผลการวิจัยการจัดการเรียนการสอนของครูไม่พบปัญหา แต่ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่ยังเป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบันคือ ยังพบนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการปฏิบัติของครูอาจไม่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าตัวครูผู้สอนได้มี การศึกษา ค้นคว้า เข้ารับการอบรมแล้วก็ตาม สาเหตุอาจเกิดจากครูผู้สอนไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (วิทยากร เชียงกูล, 2559) และไม่ทราบว่าตนเองมีข้อบกพร่องในด้านใด หรือตนเองควรปรับปรุงอย่างไรเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ นั่นคือการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการวิจัยพบว่าสิ่งที่ครูต้องการได้รับการสนับสนุนนอกจากเครื่องมือในการสอน เช่น สื่อ คู่มือ แผนการสอนแล้ว ครูยังต้องการครูพี่เลี้ยงและการนิเทศการสอน ซึ่งครูพี่เลี้ยงนั้นจะคอยให้คำแนะนำและคำปรึกษา คอยช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในการปรับตัวเข้ากับการเรียนการสอนในสภาพจริง (เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ, 2558b; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558) ซึ่งครูที่มีประสบการณ์ในการสอนจะคอยช่วยแนะนำครูใหม่ในด้านการสอน หรือเป็นแบบอย่างในการสอน ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจากแบบสอบถามพบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่พบปัญหารองลงมาคือขาดความชำนาญในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ประเด็นดังกล่าวสามารถอภิปรายได้ว่า เนื่องจากครูที่ไม่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยจะขาดความเชี่ยวชาญในการสอน ขาดความมั่นใจ และความรู้ความสามารถไม่เท่ากับครูที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยโดยตรง ส่งผลให้ขาดความมั่นใจในเนื้อหา ถึงแม้ว่าครูบางส่วนได้ให้เหตุผลว่าใครสามารถสอนภาษาไทยก็ได้ เพราะเป็นภาษาประจำชาติที่เราใช้ตั้งแต่กำเนิดและทุกคนเคยเรียนมาอยู่แล้ว แต่ประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนั้นจะแตกต่างกันสอดคล้องกับรายงานผลการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2558) ได้กล่าวว่านอกจากครูจะไม่ได้สำเร็จ

การศึกษาตรงวิชาเอกแล้วยังขาดทักษะในการสอน และความนุ่มลึกในเนื้อหา อาจส่งผลให้ผู้เรียนไม่ได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเทียบกับนักเรียนที่มีโอกาสได้เรียนกับครูที่สำเร็จการศึกษาตรงวิชาเอก ดังนั้นสิ่งที่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงมากที่สุดคือ ผู้เรียน

1.6 จากแบบสอบถามพบว่าครูผู้สอนมีการสอนทักษะการพูดน้อยกว่าทักษะการอ่านและการเขียน ประเด็นดังกล่าวสามารถอภิปรายได้ว่า ครูผู้สอนได้ให้ความสำคัญกับทักษะการอ่านและการเขียน เนื่องจากรัฐบาลได้มีนโยบายให้เด็กทุกคนอ่านออกเขียนได้ (ไทยรัฐออนไลน์, 2559) เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลทำให้ครูผู้สอนต้องเน้นหนักไปที่ทักษะการอ่านและการเขียนมากกว่าทักษะอื่นๆ ทำให้ครูผู้สอนมีการปฏิบัติในการสอนทักษะการพูดน้อยกว่าการอ่านและการเขียน การนอกจากนี้ในการสอนการอ่านที่ครูใช้บ่อยครั้งคือการอ่านแจกลูกสะกดคำ การอ่านโดยใช้รู้หลักภาษา และการอ่านจับใจความ ซึ่งการสอนอ่านแบบแจกลูกสะกดคำนั้นเป็นวิธีที่ครูนิยมนำมาใช้เนื่องจากครูผู้สอนคุ้นเคยและนำมาใช้ในการสอนได้ผลดี(วรรณิ โสมประยูร, 2553) ส่วนการสอนอ่านโดยให้รู้หลักภาษานั้นเป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนรู้หลักเกณฑ์ของภาษาเพื่อนำไปใช้ในการอ่านและทำให้การเขียนให้ถูกต้อง(กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ซึ่งวิธีการสอนอ่านทั้งการอ่านแจกลูกสะกดคำ การอ่านโดยใช้รู้หลักภาษา และการอ่านจับใจความเป็นวิธีการที่ครูผู้สอนสามารถนำมาจากในหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้มีการกำหนดไว้เพื่อเป็นแนวทางในการสอน ส่วนการสอนการเขียนที่ครูสอนบ่อยครั้งคือ การคัดลายมือ และการเขียนตามคำบอก ซึ่งเป็นการเขียนเพื่อทบทวนคำที่ได้จากการอ่านแจกลูกสะกดคำ

1.7 จากแบบสอบถามในการปฏิบัติการสอนแต่ละครั้งส่วนใหญ่ครูผู้สอนดำเนินกิจกรรมด้วยวิธีการใช้เกม การบรรยาย การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ การจัดศูนย์การเรียนรู้ อยู่ในระดับบางครั้ง สามารถอภิปรายได้ว่าวิธีการสอนเหล่านี้เป็นวิธีการสอนทั่วไป ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนได้ในทุกวิชา แต่ในการสอนภาษาไทยนั้น จะเป็นการสอนตามทักษะต่างๆ ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านที่ได้เสนอแนะแนวทางในการสอนแต่ละทักษะไว้ เช่น ในการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านนั้นมีหลากหลายวิธี ได้แก่ การสอนอ่านโดยการแจกลูกสะกดคำ การอ่านโดยรู้หลักภาษา การอ่านด้วยการเดาคำจากภาพ การใช้แผนภูมิประสมการณ เป็นต้น ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ในการสอนอ่านโดยตรง เนื่องจากครูผู้สอนไม่มีความเชี่ยวชาญมากพอจึงมักจะสอนเฉพาะวิธีการสอนของทักษะนั้น หากเป็นครูที่มีความเชี่ยวชาญจะสามารถนำวิธีการสอนทักษะต่างๆ มาสร้างสรรค์กิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนนอกเหนือจากการสอนเฉพาะวิธีการของทักษะต่างๆ ให้กับผู้เรียนได้ สอดคล้องกับวรรณิ โสมประยูร (2537) ที่กล่าวว่า ตัวครูผู้สอนเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาให้แก่ผู้เรียน ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน การสอนของครูจะมีอิทธิพลโดยตรงเพราะครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่จัด

กิจกรรมฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน หากครูจัดกิจกรรมที่เหมาะสม ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างสมบูรณ์

1.8 จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสื่อที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบ่อยครั้งมากที่สุดคือ หนังสือเรียน อาจสรุปได้ว่า ครูผู้สอนที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาวิชาภาษาไทย เมื่อได้มาสอนวิชาภาษาไทยจะยึดหนังสือเรียนเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน จากประเด็นดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า หนังสือเป็นสื่อที่ครูนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้สะดวกที่สุด สอดคล้องกับการเลือกสื่อการสอนที่วาสนา ชาวหา(2525 อ้างถึงใน อัจฉรา ชีวพันธ์, 2549) ได้เสนอแนวทางการเลือกสื่อโดยยึดหลัก 3 หลัก ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด ซึ่งหนังสือเรียนสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ทุกทักษะ ทั้งทักษะการฟัง โดยครูสามารถอ่านเนื้อเรื่องจากหนังสือให้นักเรียนฟังแล้วตอบคำถาม (สมพร มั่นตะสูตร, 2526; สนิท สัตโยภาส, 2532) การพูด เช่น การให้นักเรียนเล่าเรื่องหรือแสดงความคิดเห็นจากสิ่งที่ที่นักเรียนอ่าน ส่วนการอ่านคือการอ่านข้อความในหนังสือ และการเขียนโดยครูให้นักเรียนเขียนย่อความหรือเขียนเล่าเรื่องจากเรื่องที่อ่าน (สนิท สัตโยภาส, 2532) จากที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่า หนังสือเล่มหนึ่งสามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะทั้ง 4 ทักษะได้ ดังนั้นครูส่วนใหญ่จึงสามารถจัดกิจกรรมต่างๆ โดยใช้หนังสือเป็นสื่อได้ นอกจากนี้นักเรียนทุกคนมีหนังสือของตัวเอง ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสะดวกยิ่งขึ้น

1.9 จากการไปสัมภาษณ์และสังเกตการสอนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการจัดการเรียนการสอนพบว่า ครูกลุ่มตัวอย่างแม้จะไม่ได้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ได้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยมีการเตรียมการสอน (ก่อนสอน) ด้วยการศึกษาลัทธิฐานกลางการศึกษาจัดทำแผนการสอน แล้วนำมาจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน) ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนั้นวิธีการสอนส่วนใหญ่ของแต่ละท่านก็จะแตกต่างกันไป เนื่องจากครูแต่ละท่านสำเร็จการศึกษาแต่ละวิชาเอกแตกต่างกัน ซึ่งแต่ละท่านก็จะมีความถนัดและความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ต่างกัน แต่ได้มีการบูรณาการวิชาภาษาไทยกับวิชาอื่นๆ หรือนำสิ่งที่ตนเองถนัดเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เช่น ครูที่ถนัดร้องเพลงจะสามารถแต่งเพลงมาใช้ในการนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน หรือใช้เนื้อเพลงเป็นเนื้อหาในการสอน บางท่านมีความสามารถและความชอบในการแต่งคำประพันธ์ได้นำปริศนามาแต่งเป็นคำประพันธ์เพื่อเกมใช้ในการสอน ครูที่จบเอกแนะแนวจะนำจิตวิทยาในการแนะแนวมาใช้ในการจัดกิจกรรมคุมชั้นเรียนในการสอนภาษาไทยด้วย ซึ่งครูแต่ละคนก็จะมีวิธีการสอนแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสนใจและความถนัดของแต่ละคน ทำให้การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจึงไม่เป็นปัญหาสำหรับครูเหล่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับ ประณต คำนิม (2559) ที่กล่าวว่าความถนัดเป็นลักษณะบ่งชี้ว่าแต่ละคนมีความเหมาะสมกับการเรียนหรือการทำงานทางด้านใด ถ้าคนเหล่านั้นนั้นศึกษาเล่าเรียนหรือทำงานในด้านที่ตนเองถนัดจะสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนที่นำ

ความถนัดของตนเองมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจึงสามารถสอนผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.10 จากแบบสอบถามพบว่าสิ่งที่ครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกภาษาไทยต้องการมากที่สุดคือ สื่อการสอน จากประเด็นดังกล่าวสามารถอภิปรายได้ว่า ครูผู้สอนยังไม่มีความชำนาญในการสอนวิชาที่ตนเองไม่ถนัด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่จะเป็นตัวช่วยในการสอนเพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น นั่นคือ สื่อการสอน ซึ่งสอดคล้องกับอัจฉรา ชิวพันธ์ (2549) อธิบายว่า สื่อการสอนเปรียบเสมือนผู้ช่วยครูในการสอน ทำให้ผู้เรียนได้ดู ได้สัมผัส ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากนามธรรมเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร นอกจากนี้สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์ (2541) ยังอธิบายอีกว่าสื่อการสอนไม่ใช่สิ่งที่เพิ่มเติมเข้ามาในการสอน ไม่ใช่สิ่งที่จะใช้หรือไม่ใช้ก็ได้ แต่สื่อการสอนเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินได้ดี ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทยที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกจึงต้องการสื่อการสอนมากที่สุด เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน

1.11 จากแบบสอบถามเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในการสอนภาษาไทยนั้น ครูส่วนใหญ่ได้กล่าวว่าถึงแม้ตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยแต่ก็ทำหน้าที่ครูผู้สอนได้อย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนส่วนหนึ่งสามารถอ่านออกเขียนได้ มีพัฒนาการที่ดีขึ้น จากประเด็นดังกล่าวสามารถอภิปรายได้ว่า การที่ครูได้รับมอบหมายให้สอนในวิชาที่ตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษาวิชานั้นโดยตรงและสามารถทำได้ นั้นแสดงว่าครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร สอดคล้องกับบันลือ พุกกะวัน (2533) ที่กล่าวว่า ภาษาไทยมีความสำคัญสำหรับคนไทย เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารแล้วยังเป็นภาษาประจำชาติและเป็นมรดกอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ นอกจากภาษาไทยจะเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารแล้ว สำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษาภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ในการเรียนรู้เรื่องต่างๆ หากผู้เรียนขาดทักษะทางภาษาจะส่งผลต่อการเรียนรู้ในเรื่องหรือวิชาอื่นๆ เช่นกัน สอดคล้องกับวรรณิ โสมประยูร (2553) ที่กล่าวว่าภาษาคือเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ เพื่อประกอบอาชีพ พัฒนาบุคลิกภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตด้านอื่นๆ เพราะคนเราได้รับความรู้ ความคิดต่างๆ จากการฟัง การอ่าน แล้วเขียนบันทึกไว้เพื่อพูดหรือเขียนถ่ายทอดเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจอีกทอดหนึ่ง ดังนั้นการเรียนของนักเรียนที่อ่อนภาษาจึงส่งผลทำให้อ่อนวิชาอื่นๆ ไปด้วย จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าเมื่อครูได้มาสอนในวิชาที่ตนเองไม่ถนัด แต่ครูตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยจึงพยายามจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่จนสามารถทำให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้และเกิดความภาคภูมิใจ

2. แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี จากผลการวิจัยพบว่า ครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกจะต้องได้รับการพัฒนาโดยเริ่มจากตนเองโดยการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม จากแหล่งเรียนรู้ นอกจากการพัฒนาด้วยตนเองแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีส่วนสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2558) และ วาณี คมขำ (2555) อย่างไรก็ตามในการพัฒนาครูผู้สอนนั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ทุกหน่วยงานควรร่วมมือกันปรับปรุงและพัฒนาองค์กรไปพร้อมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากการสัมภาษณ์ครูกลุ่มตัวอย่างพบว่านอกจากครูจะเข้ารับการอบรม และการศึกษา ค้นคว้าจากแหล่งต่างๆ แล้ว ภายในโรงเรียนมีการสนับสนุนให้เกิดการร่วมมือกันพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หรือเรียกว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครู (Professional Learning Community) เป็นการกลุ่มครูเพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และตรวจสอบ สะท้อนผลการปฏิบัติทั้งในส่วนบุคคลและผลที่เกิดขึ้นโดยรวม ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือร่วมพลัง และส่งผลให้ครูเกิดการพัฒนาทางวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวณี ชัยเชาวรัตน์ (2558a) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การเข้าร่วมกระบวนการทำให้นักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูมีความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยนักศึกษาที่เป็นกรณีศึกษาทุกคนสามารถแก้ไขปัญหาในการออกแบบการเรียนการสอนของตนเองได้ทุกปัญหา ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลให้สมาชิกในกลุ่มหรือครูในกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา ดังนั้นเมื่อสถานศึกษาได้นำกระบวนการนี้เข้าไปใช้จึงทำให้องค์กรเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

5.3 ความน่าเชื่อถือของงานวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ซึ่งมีความน่าเชื่อถือของงานวิจัยดังต่อไปนี้

ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยมีการออกแบบเครื่องมือให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่ได้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญในงานวิจัยนี้ ดังนั้น เนื้อหาที่ใช้ในการสอบถามจึงมาจากแนวคิด ทฤษฎีเป็นสำคัญ จึงทำให้เกิดความตรงเชิงเนื้อหา นอกจากนี้ยังมีการให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการสอนภาษาไทย ด้านการวัดและประเมินผล และด้านประถมศึกษา ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยใช้การหาค่า IOC ซึ่งรายการคำถามส่วนใหญ่มีค่า IOC คือ 1 ทำให้สามารถสรุปได้ว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความตรงเชิงเนื้อหา อีกข้อคำถามหรือประเด็นจากแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตยังได้มาจากการรวบรวมเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับแบบสอบถามอีกด้วย ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงมีความตรงเชิงเนื้อหา

การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บข้อมูล (Methodological triangulation)

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูล 4 รูปแบบ คือ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต และการศึกษาเอกสาร ด้วยเหตุนี้ การได้ข้อมูลมาจาก 4 แหล่งในประเด็นที่ศึกษาประเด็นเดียวกันจึงสามารถนำมาตรวจสอบความเหมือนและความต่างของประเด็นที่สำคัญๆ ของผลการวิจัยได้ จึงช่วยให้ผลของการวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ถือเป็น การตรวจสอบข้อมูลที่ได้ระหว่างกันอย่างง่ายที่สุด

ความเที่ยง (Reliability)

ผู้วิจัยมีการตรวจสอบความเที่ยงของข้อมูล ด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (try out) จำนวน 20 คน จากนั้นจึงวิเคราะห์ผลการตรวจสอบด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

การถ่ายโอนผลการวิจัย (Transferability)

ผู้วิจัยได้มีการอธิบายการเลือกพื้นที่วิจัย การเลือกกลุ่มอย่าง วิธิดำเนินการวิจัย และเครื่องมือที่ใช้อย่างละเอียด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจขั้นตอนการดำเนินการอย่างชัดเจน รวมถึงการนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยได้พรรณนาถึงสภาพทั่วไปของสิ่งที่ศึกษา และคัดข้อความที่ได้จากการสัมภาษณ์ประกอบการเขียนพรรณนา ซึ่งทำให้ผู้ที่สนใจสามารถทราบแนวทางอันอาจทำให้เกิดการถ่ายโอนผลวิจัยไปสู่บริบทอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน

5.4 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป โดยแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เนื่องจากงานวิจัยเป็นวิจัยเฉพาะพื้นที่ ดังนั้นผลการวิจัยจึงเป็นเพียงข้อมูลเฉพาะพื้นที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 เท่านั้น ซึ่งเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของจังหวัดปทุมธานีที่อยู่ในเขตปริมนทล ข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับครูผู้สอนภาษาไทยที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกในระดับประถมศึกษาต่อไปแก่ผู้ที่สนใจ อีกทั้งยังเป็นแหล่งข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษา และครูผู้สอนในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ เพื่อให้เห็นสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในภาพรวม
2. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกในวิชาอื่นๆ เพื่อให้เห็นสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในวิชานั้นๆ
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกของสังกัดต่างๆ และเปรียบเทียบความเหมือนความต่างของสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่สภาพแวดล้อมและบริบทต่างกัน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2538). การเรียนการสอนภาษาไทย ปัญหาและแนวทางแก้ไข. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). คู่มือการสอนอ่านเขียนแจกลูกสะกดคำ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เขียน วันทนียตระกูล. (2552). การเขียนแผนการสอน คือภารกิจของครู. Retrieved from http://202.29.87.101/artilces/PlanBU_Khean.asp
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาศรินทร์ อิมสำราญ. (2550). ภาษากับการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพี.เพรส จำกัด.
- เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ. (2558a). ทำไมต้องสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. Retrieved from https://www.plc2learn.com/attachments/view/?attach_id=88074
- เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ. (2558b). ระบบครูพี่เลี้ยง. Retrieved from https://www.plc2learn.com/attachments/view/?attach_id=88079
- ชารินทร์ ตรีวิทย์. (2558). การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน. Retrieved from https://www.plc2learn.com/attachments/view/?attach_id=88076
- ไทยรัฐออนไลน์. (2559). เจาะปมร้อนรับวันเด็ก อะไรทำให้เยาวชนไทยอ่านไม่ออก. Retrieved from <https://www.thairath.co.th/content/560044>
- ณรงค์ภัส ปาแก้ว. (2557). การนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาของครูประถมศึกษาที่ไม่มีวุฒิต่างการศึกษา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวพร ชลารักษ์. (2559). สภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 10(2), 130-141.
- บันลือ พลฤกษ์วัน. (2533). การอุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาแนวบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- บันลือ พลฤกษ์วัน. (2557). แนวพัฒนาการอ่านเร็ว-คิดเป็น. กรุงเทพมหานคร: ธรรมดาเพลส.

- บัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2560). สรุปสถิติความคืบหน้าโครงการจัดทำระบบลงทะเบียนและติดตามประเมินผลครูผู้เข้ารับการพัฒนาครูแนวใหม่. Retrieved from <http://www.thaigov.go.th/news/contents/details/5173>
- บำรุง เฉียบแหลม. (2558). สพฐ.จัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวทาง BBL. Retrieved from <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=41878&Key=news2>
- บำรุง เฉียบแหลม. (2560). นโยบายการจัดการเรียนการสอนสะเต็มศึกษาในสถานศึกษา. Retrieved from <http://www.reo1.moe.go.th/2557/images/download/2560-reo1-policy-stem.pdf>
- ปภาวี ตั้งดวงดี. (2559). คุณลักษณะของครูกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนประถมส่วนขยายแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประณต คำฉิม. (2559). สติปัญญาและความถนัด.
- ปรีชา นิพนธ์พิทยา. (2536). การประถมศึกษากับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์.
- ภาวิณี โสธายะเพชร. (2558). ครูศึกษาในประเทศฟินแลนด์. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 43(4), 177-188.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. (2553). คู่มือการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: เทียนวัฒนา พรินติ้ง.
- รชากานต์ เคนชมภู. (2558). ผลกระทบจากครูผู้สอนสอนไม่ตรงวิชาเอกวิชาเอกต่อผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรณีศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดชัยภูมิ. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เรวณี ชัยเขาวรัตน์. (2558a). กระบวนการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: การวิจัยกรณีศึกษา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรวณี ชัยเขาวรัตน์. (2558b). ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. Retrieved from https://www.plc2learn.com/attachments/view/?attach_id=88075
- วรรณิ โสมประยูร. (2544). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

- วรรณิ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้าวิชาการ.
- วณิ คมขำ. (2555). การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. *OJED*, 7(1), 2352-2360.
- วิทยากร เชียงกุล. (2559). สภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 “จะปฏิรูปการศึกษาไทย ให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร”. กรุงเทพมหานคร: สกศ.
- ศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์. (2558). ปัญหาขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก แก้ไขอย่างไรดี. Retrieved from <http://www.manager.co.th/OOL/viewnews.aspx?NewsID=9580000079582>
- สนิท สัตโยภาส. (2532). การสอนภาษาไทยแก่เด็กประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจเทรดดิ้ง.
- สมพร มั่นตะสุตร. (2526). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: พีระพัธนา.
- สมพร สุทัศน์ย์. (2525). การประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพิศ สุขแสน. (2556). เทคนิคการทำงานให้มีประสิทธิภาพ. Retrieved from <https://bongkotsakorn.wordpress.com/2013/06/06/%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%84%E0%B8%99%E0%B8%B4%E0%B8%84%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B9%83%E0%B8%AB%E0%B9%89%E0%B8%A1%E0%B8%B5%E0%B8%B%E0%B8%A3%E0%B8%B0/>
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2560). คนไทยใช้เน็ตอย่างไรในปี 60. Retrieved from <https://www.eta.or.th/content/thailand-internet-user-profile-2017.html>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). รายงานผลการศึกษา สถานภาพการผลิตและพัฒนาครูในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2541). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2538). หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 7 ed.). กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- สุนน อมรวินวัฒน์. (2533). สมบัติทิพย์ของการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เสาวลักษณ์ รัตนวิซซ์. (2551). หลักการและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ได้ผล. Paper presented at the โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “พัฒนาอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอน ประจำปี 2551, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรพรรณ ฤทธิ์มั่น และบัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2560). การอบรมตามหลักสูตร PLC : ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. Retrieved from <http://www.moe.go.th/websm/2017/mar/106.html>
- อรรณพ จินะวัฒน์. (2559). การพัฒนาตนของผู้ประกอบวิชาชีพครู. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(2), 1379 – 1395.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2549). ภาษาพาสอน: เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมมาร สยามวาลาและคณะ. (2555). การปฏิรูปการศึกษารอบใหม่:สู่การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง. Paper presented at the การประชุมวิชาการ “อภิวัดน์การเรียนรู้...สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย” ประจำปี 2554.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ภาษาอังกฤษ

- Kini, T., & Podolsky, A. (2016). Teaching Experience and Teacher Effectiveness. Retrieved from <https://www.aft.org/ae/fall2016/notebook>
- Meador, D. (2017). Ways to Enhance Personal Growth and Development for Teachers. Retrieved from <https://www.thoughtco.com/ways-to-enhance-personal-growth-and-development-for-teachers-3194353>
- Moore, D. K. (2009). *Effective Instructional Strategies*. United States of America: SAGE Publications.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์ ดร. ดวงใจ สีเขียว สาขาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. อาจารย์ ดร. วิลาวัลย์ ด่านสิริสุข สาขาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ ดร. สุมาลี เชื้อชัย สาขาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตารางวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียน
การสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัด

ปทุมธานี

ข้อ	รายการขอความเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	การเตรียมการสอน (ก่อนสอน)					
1.	ศึกษาระยะสำคัญของหลักสูตรภาษาไทย ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน 2551	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
2.	กำหนดจุดประสงค์ของการสอน สอดคล้องกับบทเรียนที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ เจตคติ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
3.	จัดทำแผนการสอนภาษาไทยก่อนการ สอน	1	1	0	0.67	มีความตรง ตามเนื้อหา
4.	ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทเรียน ที่จะสอน จากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือ คู่มือ เว็บไซต์ เพจในเฟสบุค ฯลฯ	1	1	0	0.67	มีความตรง ตามเนื้อหา
5.	กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ เหมาะสมกับเรื่องที่จะสอน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
6.	จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่จะสอน ในคาบเรียนนั้นๆ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
7.	ขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำจากผู้ที่มี ความรู้ในการสอนภาษาไทยหากพบว่า ในบทเรียนนั้นตนเองต้องการความ ช่วยเหลือ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
8.	มีการประเมินผู้เรียนก่อนการสอน เช่น การใช้คำถาม การทำแบบทดสอบ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)					
9.	เริ่มต้นเข้าสู่บทเรียนด้วยการ	1	1	1	1	มีความตรง

ข้อ	รายการขอความเห็น	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	การแปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	- ร้องเพลง					ตามเนื้อหา
	- เล่นนิทาน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- กิจกรรมบริหารสมอง (Brain Gym)	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- ดุคลิปวีดีโอ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- อื่นๆ ระบุ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
10.	ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละคาบมี การบูรณาการทักษะทางภาษาครบทั้ง การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	1	1	0	0.67	มีความตรง ตามเนื้อหา
11.	การสอนทักษะทางภาษา 11.1 ทักษะการพูด มีการสอน นักเรียนด้วยวิธี	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- ให้นักเรียนเล่นบทบาทสมมติ					
	- ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์หรือ นิทานให้เพื่อนฟัง	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- พูดอภิปรายหน้าห้อง	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- ฝึกโต้วาทีหรือกล่าวรายงาน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- ส่งเสริมให้นักเรียนพูดในที่ชุมชน	1	1	0	0.67	มีความตรง ตามเนื้อหา
	11.2 ทักษะการอ่าน มีการสอน นักเรียนด้วยวิธี	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา

ข้อ	รายการขอความเห็น	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	การแปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	- การแจกลูกสะกดคำ					
	- การอ่านโดยใช้รู้หลักภาษา	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- การเดาคำจากภาพหรืออ่านจาก ภาพ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- การอ่านจากรูปร่างคำ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- การใช้แผนภูมิประสมการณ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	11.3 การสอนทักษะการเขียน มี การสอนนักเรียนด้วยวิธี - การคัดลายมือ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- การเขียนตามคำบอกเป็นคำ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- การเขียนตามคำบอกเป็นประโยค	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- การเขียนตามคำบอกเป็นข้อความ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- การเขียนเรื่องหรือนิทาน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
12.	การสอนแต่ละครั้งใช้วิธีการสอน หรือ ดำเนินกิจกรรมด้วยวิธี - การใช้เกม	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- การบรรยาย	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- การอภิปรายกลุ่มย่อย	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา

ข้อ	รายการขอความเห็น	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	การแปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	- การแสดงบทบาทสมมติ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- การจัดศูนย์การเรียนรู้	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
13.	ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในคาบที่สอน เช่น - อ่านออกเสียงตามครูหรืออ่าน ตามบทเรียนแบบเดี่ยว	1	1	0	0.67	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- อ่านออกเสียงตามครูหรือใน บทเรียนพร้อมกันทั้งห้อง	1	1	0	0.67	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- พุดแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม เกี่ยวกับบทเรียนที่สอน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- เขียนบทกระดานดำ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
14.	กิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่วนมากเน้นให้นักเรียนเข้ากลุ่มทำ กิจกรรม	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
15.	สื่อที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการสอน					
	- เพลง	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- ครูตู้	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- นิทาน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- คลิปวิดีโอ	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- กระดานดำ	1	1	0	0.67	มีความตรง ตามเนื้อหา

ข้อ	รายการขอความเห็น	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	การแปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	- หนังสือเรียน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- บัตรคำ/แถบประโยค	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	- รูปภาพ/ภาพโปสเตอร์	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
16.	มีการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับบทเรียนที่ สอนในห้องเรียน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
17.	สังเกตพฤติกรรมนักเรียนทุกคนขณะที่ สอน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
18.	สังเกตพฤติกรรมนักเรียนบางคนที่เป็น ปัญหาขณะเรียนและพยายามหาทาง แก้ไข	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
19.	มีการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังพบปัญหา	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
20.	สรุปบทเรียนทุกครั้งหลังการสอน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
21.	ให้การบ้านนักเรียนหลังการสอน บทเรียนทุกครั้ง	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	การประเมินผล (หลังการสอน)					
22.	ใช้การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่ หลากหลาย เช่น การทดสอบ การวัด ทักษะ การสังเกตพฤติกรรม	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
23.	จัดบันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับ พฤติกรรมนักเรียน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
24.	จัดบันทึกหลังสอนเกี่ยวกับความ	1	1	1	1	มีความตรง

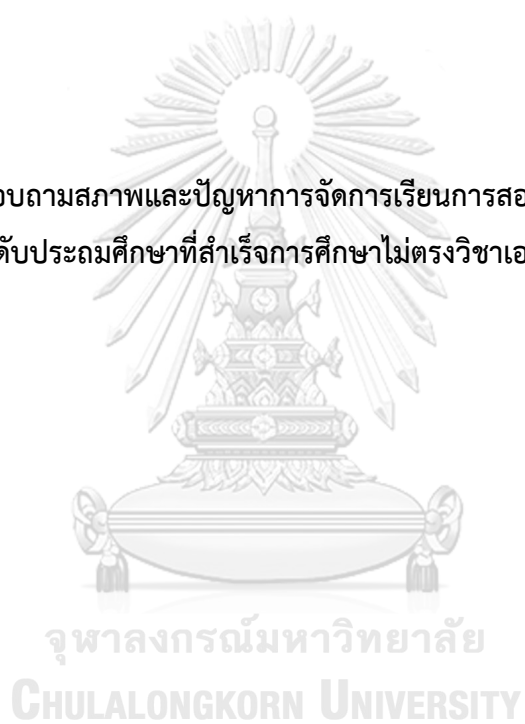
ข้อ	รายการขอความเห็น	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	การแปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	ประทับใจ/พึงพอใจในการสอนของ ตนเอง					ตามเนื้อหา
25.	จุดบันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับประเด็น ปัญหาที่พบในขณะที่ทำการสอน เช่น นักเรียน เนื้อหาในบทเรียน สื่อการเรียน การสอน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
26.	จัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ ผ่านการประเมินเมื่อพบนักเรียนที่ไม่ ผ่านการประเมิน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
27.	มีการวัดและประเมินผลนักเรียนหลังการ สอนทุกครั้ง	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
28.	นำผลที่ได้จากการบันทึกหลังการสอนไป ปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
29.	มีการปรึกษาปัญหาที่พบร่วมกันกับ เพื่อนครูหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมกัน แก้ไขปัญหา	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
30.	ขอคำปรึกษาจากศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการจัดการเรียนการสอนวิชา ภาษาไทย					
31.	ปัญหาที่ท่านพบมากที่สุดในการจัดการ เรียนการสอนของท่าน	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
32.	ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียน การสอนวิชาภาษาไทยของครู ประถมศึกษา สำหรับครูที่สำเร็จ การศึกษาไม่ตรงวิชาเอก	1	1	0	0.67	มีความตรง ตามเนื้อหา

ข้อ	รายการขอความเห็น	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	การแปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
33.	สิ่งที่ต้องการได้รับการสนับสนุน สำหรับครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ ตรงวิชาเอกภาษาไทย แต่ จำเป็นต้องสอนวิชาภาษาไทย (มากที่สุด 3 อันดับ)	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา
34.	ความภาคภูมิใจในการสอน ภาษาไทย	1	1	1	1	มีความตรง ตามเนื้อหา

แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
ของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษากิจการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่
สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

- วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม: เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี
- ผู้ให้ข้อมูล: ครูผู้จัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาวิชาภาษาไทยและวิชาเอกประถมศึกษา
- แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วย 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
 - ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
- ขอให้ท่านเลือกตอบหรือกรอกข้อมูลที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกต่อไป

หมายเหตุ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ดังนั้น คำตอบของท่านจะไม่ส่งผลต่อตัวท่านหรือโรงเรียนของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
นางสาวสุพัตรา คำโพธิ์

มีต่อด้านหลัง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก
คำสั่ง แจง วงกลมล้อมรอบหมายเลขในช่องด้านขวาและชี้มือที่ตรงกับกรปฏิบัติการปฏิบัติของท่านมากที่สุด

ปฏิบัติเป็น ประจำ	ระดับการปฏิบัติ			รายการปฏิบัติ	ระดับปัญหาที่พบ			
	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ		ไม่เคยพบ ปัญหา	พบปัญหา บางครั้ง	พบปัญหา บ่อยครั้ง	พบปัญหา เป็นประจำ
4	3	2	1		1	2	3	4
4	3	2	1	1.	1	2	3	4

เกณฑ์ความถี่ของการปฏิบัติงานแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังต่อไปนี้

- 4 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำ เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่ท่านปฏิบัติทุกครั้ง
 - 3 หมายถึง ปฏิบัติบ่อยครั้ง เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่ท่านปฏิบัติเสมอๆ แต่ไม่ทุกครั้ง
 - 2 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้ง เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่ท่านปฏิบัติตราบใด ครั้ง
 - 1 หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติ เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่ท่านไม่เคยปฏิบัติเลย
- เกณฑ์ความถี่ของปัญหาที่พบแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังต่อไปนี้**
- 4 หมายถึง พบปัญหาเป็นประจำ เมื่อข้อความนั้นตรงกับปัญหาที่ท่านพบทุกครั้งทั้งปฏิบัติ
 - 3 หมายถึง พบปัญหาบ่อยครั้ง เมื่อข้อความนั้นตรงกับปัญหาที่ท่านพบเสมอๆ แต่ไม่ทุกครั้ง
 - 2 หมายถึง พบปัญหาบางครั้ง เมื่อข้อความนั้นตรงกับปัญหาที่ท่านพบนานๆ ครั้ง
 - 1 หมายถึง ไม่เคยพบปัญหา เมื่อข้อความนั้นตรงกับปัญหาที่ท่านไม่เคยพบเลย

มีต่อด้านหลัง

ปฏิบัติเป็นประจำ	ระดับการปฏิบัติ			รายการปฏิบัติ	ระดับปัญหาที่พบ			
	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ		ไม่เคยพบปัญหา	พบปัญหาบางครั้ง	พบปัญหาบ่อยครั้ง	พบปัญหาเป็นประจำ
4	3	2	1	การเตรียมการสอน (ก่อนสอน)	1	2	3	4
4	3	2	1	1. ศึกษาสาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรภาษาไทยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551	1	2	3	4
4	3	2	1	2. กำหนดจุดประสงค์ของการสอนสอดคล้องกับที่เรียนที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ เจตคติ	1	2	3	4
4	3	2	1	3. จัดทำแผนการสอนภาษาไทยก่อนการสอน	1	2	3	4
4	3	2	1	4. ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับที่เรียนที่จะสอน จากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือคู่มือ เว็บไซต์ เพจในเฟสบุค ฯลฯ	1	2	3	4
4	3	2	1	5. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน	1	2	3	4
4	3	2	1	6. จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่จะสอนในคาบเรียนนั้นๆ	1	2	3	4
4	3	2	1	7. ขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ในการสอนภาษาไทยหากพบว่าในบทเรียนนั้นตนเองต้องการความช่วยเหลือ	1	2	3	4
4	3	2	1	8. มีการประเมินผู้เรียนก่อนการสอน เช่น การใช้คำถาม การทำแบบทดสอบ	1	2	3	4

มีต่อด้านหลัง

ปฏิบัติเป็น ประจำ	ระดับการปฏิบัติ			รายการปฏิบัติ	ระดับปัญหาที่พบ			
	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ		ไม่เคยพบ ปัญหา	พบปัญหา บางครั้ง	พบปัญหา บ่อยครั้ง	พบปัญหา เป็นประจำ
4	3	2	1	การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)	1	2	3	4
4	3	2	1	9. เริ่มต้นเข้าสู่บทเรียนด้วยการ - ร้องเพลง	1	2	3	4
4	3	2	1	- เล่นนิทาน	1	2	3	4
4	3	2	1	- กิจกรรมบริหารสมอง (Brain Gym)	1	2	3	4
4	3	2	1	- ดนตรีวิดีโอ	1	2	3	4
4	3	2	1	- อื่นๆ ระบุ.....	1	2	3	4
4	3	2	1	10. ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละคาบมีการบูรณาการ ทักษะทางภาษาครบทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการ เขียน	1	2	3	4
4	3	2	1	11. การสอนทักษะทางภาษา	1	2	3	4
4	3	2	1	11.1 ทักษะการพูด มีการสอนนักเรียนด้วยวิธี - ให้นักเรียนเล่นบทบาทสมมติ	1	2	3	4
4	3	2	1	- ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์หรือนิทานให้เพื่อนฟัง	1	2	3	4
4	3	2	1	- พุดอภิปรายในห้อง	1	2	3	4
4	3	2	1	- ฝึกได้ว่าที่หรือกล่าวรายงาน	1	2	3	4
4	3	2	1	- ส่งเสริมให้นักเรียนพูดในที่ชุมชน	1	2	3	4
4	3	2	1	11.2 ทักษะการอ่าน มีการสอนนักเรียนด้วยวิธี - การแจกลูกสะกดคำ	1	2	3	4

มีต่อด้านหลัง

ปฏิบัติเป็นประจำ	ระดับการปฏิบัติ			รายการปฏิบัติ	ระดับปัญหาที่พบ			
	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ		ไม่เคยพบปัญหา	พบปัญหาบ่อยครั้ง	พบปัญหาเป็นประจำ	
4	3	2	1		1	2	3	4
4	3	2	1	- การอ่านโดยผู้หลักภาษา	1	2	3	4
4	3	2	1	- การเดาคำจากภาพหรืออ่านจากภาพ	1	2	3	4
4	3	2	1	- การอ่านจากรูปราคา	1	2	3	4
4	3	2	1	- การใช้แผนภูมิประกอบการณ์	1	2	3	4
4	3	2	1	- การอ่านจับใจความ	1	2	3	4
4	3	2	1	11.3 การสอนทักษะการเขียน มีการสอนนักเรียนด้วยวิธี - การคัดลายมือ	1	2	3	4
4	3	2	1	- การเขียนตามคำบอกเป็นคำ	1	2	3	4
4	3	2	1	- การเขียนตามคำบอกเป็นประโยค	1	2	3	4
4	3	2	1	- การเขียนตามคำบอกเป็นข้อความ	1	2	3	4
4	3	2	1	- การเขียนเรื่องหรือนิทาน	1	2	3	4
4	3	2	1	- การเขียนข้อความจากเรื่องที่ใครเล่า	1	2	3	4
4	3	2	1	- การเขียนข้อความจากหนังสือที่อ่าน	1	2	3	4
4	3	2	1	12. การสอนแต่ละครั้งใช้วิธีการสอน หรือดำเนินกิจกรรม ด้วยวิธี - เกม	1	2	3	4
4	3	2	1	- การบรรยาย	1	2	3	4
4	3	2	1	- อภิปรายกลุ่มย่อย	1	2	3	4
4	3	2	1	- การแสดงบทบาทสมมติ	1	2	3	4
4	3	2	1	- การจัดศูนย์การเรียนรู้	1	2	3	4

มีต่อต้านหลัง

ปฏิบัติเป็น ประจำ	ระดับการปฏิบัติ			รายการปฏิบัติ	ระดับปัญหาที่พบ			
	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ		ไม่เคยพบ ปัญหา	พบปัญหา บางครั้ง	พบปัญหา บ่อยครั้ง	พบปัญหา เป็นประจำ
4	3	2	1		1	2	3	4
4	3	2	1	13. ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในคาบที่สอน เช่น - อ่านออกเสียงตามครูหรืออ่านตามเพื่อนแบบเดี่ยว	1	2	3	4
4	3	2	1	- อ่านออกเสียงตามครูหรือในบทเรียนพร้อมกันทั้งห้อง	1	2	3	4
4	3	2	1	- พูดแสดงความคิดเห็นหรือซักถามเกี่ยวกับบทเรียนที่ สอน	1	2	3	4
4	3	2	1	- เขียนบนกระดานดำ	1	2	3	4
4	3	2	1	14. กิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่วนมากนั้นได้ นักเรียนเข้ากลุ่มทำกิจกรรม	1	2	3	4
4	3	2	1	15. สื่อที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการสอน - เพลง	1	2	3	4
4	3	2	1	- โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม	1	2	3	4
4	3	2	1	- นิทาน	1	2	3	4
4	3	2	1	- คลิปวิดีโอ	1	2	3	4
4	3	2	1	- กระดานดำ	1	2	3	4
4	3	2	1	- หนังสือเรียน	1	2	3	4
4	3	2	1	- บัตรคำ/แถบประโยค	1	2	3	4
4	3	2	1	- รูปภาพ/ภาพโปสเตอร์	1	2	3	4
4	3	2	1	16. มีการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับบทเรียนที่สอนในห้องเรียน	1	2	3	4
4	3	2	1	17. สังเกตพฤติกรรมการนักเรียนทุกคนขณะที่สอน	1	2	3	4

มีต่อด้านหลัง

ระดับการปฏิบัติ				รายการปฏิบัติ	ระดับปัญหาที่พบ			
ปฏิบัติเป็น ประจำ	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ		ไม่เคยพบ ปัญหา	พบปัญหา	พบปัญหา บ่อยครั้ง	พบปัญหา เป็นประจำ
						บางครั้ง	บ่อยครั้ง	เป็นประจำ
4	3	2	1		1	2	3	4
4	3	2	1	26. จัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน เมื่อพบนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน	1	2	3	4
4	3	2	1	27. มีการวัดและประเมินผลนักเรียนหลังการสอนทุกครั้ง	1	2	3	4
4	3	2	1	28. นำผลที่ได้จากการบันทึกหลังการสอนไปปรับปรุงการ สอนครั้งต่อไป	1	2	3	4
4	3	2	1	29. มีการปรึกษาปัญหาที่พบร่วมกันกับเพื่อนครูหรือ ผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมกันแก้ไข้ปัญหา	1	2	3	4
4	3	2	1	30. ขอคำปรึกษาจากศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน	1	2	3	4

มีต่อด้านล่าง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

1. ปัญหาที่ท่านพบมากที่สุดในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของท่าน

2. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูประถมศึกษา สำหรับครู
 ที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก

3. สิ่งที่ต้องการได้รับการสนับสนุนสำหรับครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอกภาษาไทย แต่จำเป็นต้อง
 สอนวิชาภาษาไทย (มากที่สุด 3 อันดับ)

4. ความภาคภูมิใจในการสอนภาษาไทย

----- ขอขอบคุณค่ะ -----

แบบสัมภาษณ์ครูผู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อ

โครงการวิจัย.....

วัน/เดือน/ปี..... สถานที่.....

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ชื่อสัมภาษณ์

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การ

ทำงาน

- ท่านมีผลงานหรือรางวัลจากการสอนภาษาไทยหรือไม่
- ท่านมีงานที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากการสอนหรือไม่
- ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเมื่อได้มาสอนในวิชาที่ตนเองไม่ได้สำเร็จการศึกษามา
- ท่านมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

การจัดการเรียนการสอน

ด้านหลักสูตร

- ท่านมีการเตรียมความพร้อมในการสอนอย่างไร เช่น การเขียนแผนการสอน การเตรียมสื่อ การเตรียมความพร้อมของตนเองในเรื่องเนื้อหาที่จะสอน
- ท่านคิดแผนการสอนทุกครั้งหรือไม่
- การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยท่านคำนึงถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ เพราะอะไร
- ท่านมีปัญหาในการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่ อย่างไร

ด้านวิธีการสอน

- ท่านใช้วิธีการสอนแบบใดบ้างในการสอนภาษาไทย และวิธีใดที่ท่านใช้มากที่สุด เพราะเหตุใด
- ท่านคิดว่าวิธีการใดเหมาะสมกับระดับที่ท่านสอน
- ในการสอนคาบหนึ่งท่านได้สอนทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนครบหรือไม่ อย่างไร หรือเน้นทักษะด้านใดเป็นสำคัญ

ด้านการใช้สื่อ

- โดยปกติเวลาที่ท่านสอน ท่านมีการใช้สื่อหรือไม่ อย่างไร
- สื่อที่ท่านใช้ในการสอนมีอะไรบ้าง
- ท่านเรียนรู้การทำสื่อการสอนจากที่ใด

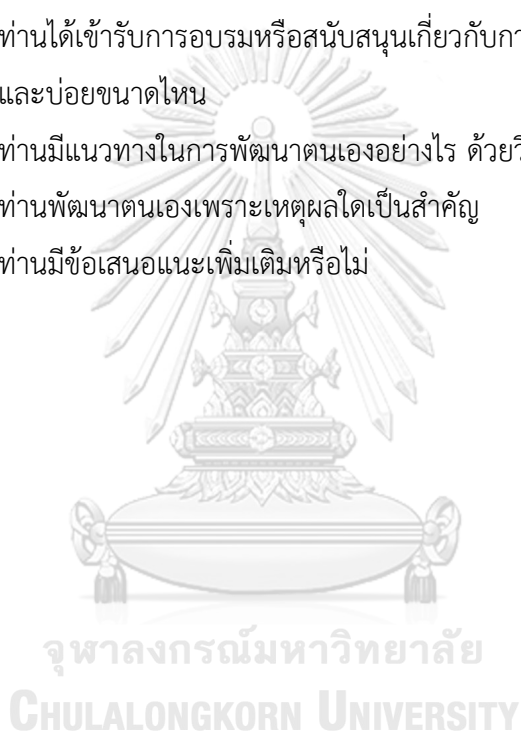
- ท่านเคยประสบปัญหาในการใช้สื่อหรือไม่ อย่างไร
- ท่านคิดว่าสื่อการสอนส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนในเรื่องนั้นๆ มากน้อยเพียงใด เพราะอะไร

ด้านการวัดและประเมินผล

- ท่านมีการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนอย่างไรบ้าง ด้วยวิธีการใด และท่านใช้วิธีการใดมากที่สุด เพราะเหตุใด
- หากมีผู้เรียนที่ประเมินผลไม่ผ่านท่านจะทำอย่างไร

การพัฒนาตนเอง

- ท่านได้เข้ารับการอบรมหรือสนับสนุนเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยจากที่ใดบ้าง และบ่อยขนาดไหน
- ท่านมีแนวทางในการพัฒนาตนเองอย่างไร ด้วยวิธีการใด
- ท่านพัฒนาตนเองเพราะเหตุผลใดเป็นสำคัญ
- ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่

แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์

ชื่อ

โครงการวิจัย.....

วัน/เดือน/ปี..... สถานที่.....

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ข้อสัมภาษณ์

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การ

ทำงาน

- ท่านเคยไปนิเทศการสอนของครูท่านนี้หรือไม่ บ่อยขนาดไหน
- ท่านเคยให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนแก่ครูท่านนี้หรือไม่ ส่วนใหญ่เป็น

เรื่องใด

- ผลงานในการสอนภาษาไทยของครูท่านนี้มีอะไรบ้าง
- ท่านคิดว่าครูท่านนี้สอนเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่อย่างไร

การจัดการเรียนการสอน

ด้านหลักสูตร

- ครูมีการเขียนแผนการสอนทุกครั้งหรือไม่
- ท่านเคยตรวจดูแผนการสอนของครูท่านนี้หรือไม่ ถ้าเคย ท่านคิดว่า การเขียนแผนการสอนของครูเป็นอย่างไร มีจุดใดที่ควรปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมบ้าง
- แผนการสอนของครูสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางหรือไม่ อย่างไร

ด้านวิธีการสอน

- ท่านเคยไปสังเกตการสอนของครูท่านนี้หรือไม่
- ครูท่านนี้มีวิธีการสอนอย่างไรบ้าง
- วิธีการที่ครูท่านนี้ใช้สอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอนหรือไม่
- ท่านคิดว่าครูท่านนี้สอนภาษาไทยเป็นอย่างไรบ้าง สิ่งใดที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติม
- มีข้อเสนอแนะอะไรเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสอนของครูหรือไม่ อย่างไร

ด้านการใช้สื่อ

- โดยปกติสื่อที่ครูท่านนี้ใช้มีอะไรบ้าง ตามที่ท่านเคยสังเกตการสอน
- สื่อที่ครูท่านนี้ใช้เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียนหรือไม่
- การใช้สื่อของครูเหมาะสมกับเรื่องที่สอนมากน้อยเพียงใด และอย่างไร

- มีข้อเสนอแนะอะไรเพิ่มเติมเกี่ยวกับสื่อที่ครูใช้สอนหรือไม่ อย่างไร
- ด้านการวัดและประเมินผล
- ครูท่านนี้มีวิธีวัดและประเมินผลผู้เรียน เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
 - หากมีผู้เรียนที่ประเมินผลไม่ผ่าน ครูท่านนี้จะทำอย่างไร
 - มีข้อเสนอแนะอะไรเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลที่ครูใช้หรือไม่ อย่างไร

การพัฒนาตนเอง

- ครูท่านนี้ได้เข้ารับการอบรมหรือสนับสนุนจากเกี่ยวกับภาษาไทยที่ใดบ้าง
- ครูท่านนี้มีการพัฒนาตนเองอย่างไร ด้วยวิธีใด
- ท่านมีข้อเสนอแนะโดยรวมเพิ่มเติมหรือไม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ

ชื่อ

โครงการวิจัย.....

วัน/เดือน/ปี..... สถานที่.....

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ข้อสัมภาษณ์

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การ

ทำงาน

- ท่านเคยไปนิเทศการสอนของครูท่านนี้หรือไม่ บ่อยขนาดไหน
- ท่านเคยให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนแก่ครูท่านนี้หรือไม่ ส่วนใหญ่เป็น

เรื่องใด

- ผลงานในการสอนภาษาไทยของครูท่านนี้มีอะไรบ้าง
- ท่านคิดว่าครูท่านนี้สอนเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่อย่างไร

การจัดการเรียนการสอน

ด้านหลักสูตร

- ครูมีการเขียนแผนการสอนทุกครั้งหรือไม่
- ท่านเคยตรวจดูแผนการสอนของครูท่านนี้หรือไม่ ถ้าเคย ท่านคิดว่า การเขียนแผนการสอนของครูเป็นอย่างไร มีจุดใดที่ควรปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมบ้าง
- แผนการสอนของครูสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางหรือไม่ อย่างไร

ด้านวิธีการสอน

- ท่านเคยไปสังเกตการสอนของครูท่านนี้หรือไม่
- ครูท่านนี้มีวิธีการสอนอย่างไรบ้าง
- วิธีการที่ครูท่านนี้ใช้สอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอนหรือไม่
- ท่านคิดว่าครูท่านนี้สอนภาษาไทยเป็นอย่างไรบ้าง สิ่งใดที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติม
- มีข้อเสนอแนะอะไรเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสอนของครูหรือไม่ อย่างไร

ด้านการใช้สื่อ

- โดยปกติสื่อที่ครูท่านนี้ใช้มีอะไรบ้าง ตามที่ท่านเคยสังเกตการสอน
- สื่อที่ครูท่านนี้ใช้เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียนหรือไม่
- การใช้สื่อของครูเหมาะสมกับเรื่องที่สอนมากน้อยเพียงใด และอย่างไร

- มีข้อเสนอแนะอะไรเพิ่มเติมเกี่ยวกับสื่อที่ครูใช้สอนหรือไม่ อย่างไร
- ด้านการวัดและประเมินผล
- ครูท่านนี้มีวิธีวัดและประเมินผลผู้เรียน เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
 - หากมีผู้เรียนที่ประเมินผลไม่ผ่าน ครูท่านนี้จะทำอย่างไร
 - มีข้อเสนอแนะอะไรเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลที่ครูใช้หรือไม่ อย่างไร

การพัฒนาตนเอง

- ครูท่านนี้ได้เข้ารับการอบรมหรือสนับสนุนจากเกี่ยวกับภาษาไทยที่ใดบ้าง
- ครูท่านนี้มีการพัฒนาตนเองอย่างไร ด้วยวิธีใด

ท่านมีข้อเสนอแนะโดยรวมเพิ่มเติมหรือไม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์เพื่อนครู

ชื่อ

โครงการวิจัย.....

วัน/เดือน/ปี..... สถานที่.....

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ข้อสัมภาษณ์

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การ

ทำงาน

- ท่านรู้จักกับครูท่านนี้มากี่ปีแล้ว
- ท่านเคยดูการสอนภาษาไทยของครูท่านนี้หรือไม่
- ท่านเคยให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแก่ครูท่านนี้หรือไม่
- ครูท่านนี้เคยขอคำปรึกษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจากท่านหรือไม่

ในเรื่องใดบ้าง

- ผลงานในการสอนภาษาไทยของครูท่านนี้มีอะไรบ้าง
 - ท่านคิดว่าครูท่านนี้สอนภาษาไทยเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่อย่างไร
- การจัดการเรียนการสอน

ด้านหลักสูตร

- ท่านเคยดูแผนการสอนของครูท่านนี้หรือไม่
- ครูท่านนี้เคยปรึกษาท่านเกี่ยวกับการทำแผนการสอนหรือไม่
- ท่านคิดว่าครูท่านนี้สามารถสอนได้ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร
- แผนการสอนของครูสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางหรือไม่ อย่างไร

ด้านวิธีการสอน

- ท่านเคยไปดูการสอนภาษาไทยของครูท่านนี้บ้างหรือไม่
- ครูท่านนี้มีวิธีการสอนภาษาไทยอย่างไร ด้วยวิธีใด
- ท่านเคยแนะนำวิธีการสอนภาษาไทยครูท่านนี้หรือไม่ อย่างไร
- วิธีการที่ครูท่านนี้ใช้สอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนการสอนหรือไม่

ด้านการใช้สื่อ

- สื่อที่ครูท่านนี้ใช้ในการสอนภาษาไทยมีอะไรบ้าง

- ท่านเคยร่วมกันทำสื่อการสอนภาษาไทยบ้างหรือไม่ อะไรบ้าง
- ท่านเคยมีการยืมสื่อการสอนภาษาไทยกันบ้างหรือไม่ บ่อยขนาดไหน
- สื่อที่ครูท่านนี้ใช้เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียนหรือไม่ อย่างไร

ด้านการวัดและประเมินผล

- ครูท่านนี้มีวิธีวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างไรบ้าง
- หากมีผู้เรียนที่ประเมินผลไม่ผ่าน ครูท่านนี้ทำอย่างไร ใช้วิธีใด
- ท่านและครูท่านนี้เคยปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินหรือไม่

การพัฒนาตนเอง

- ครูท่านนี้ได้เข้ารับการอบรมหรือสนับสนุนเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยจากที่ใดบ้าง
- ครูท่านนี้มีการพัฒนาตนเองอย่างไร ด้วยวิธีใด
- ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโดยรวมหรือไม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์นักเรียน

ชื่อ

โครงการวิจัย.....

วัน/เดือน/ปี..... สถานที่.....

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ข้อสัมภาษณ์

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ ระดับชั้น
- นักเรียนคิดว่าคุณครูสอนภาษาไทยเป็นอย่างไรบ้าง
- นักเรียนชอบเรียนกับคุณครูท่านนี้หรือไม่ เพราะเหตุใด
- นักเรียนชอบอะไรมากที่สุดเวลาที่ครูสอนภาษาไทย เพราะอะไร

การจัดการเรียนการสอน

- ก่อนที่คุณครูจะสอน ส่วนใหญ่คุณครูให้นักเรียนทำอะไร เช่น เล่นเกม ร้องเพลง เล่านิทาน
- เวลาที่คุณครูสอน คุณครูใช้อะไรในการสอนบ้าง
- นอกจากหนังสือและสมุด คุณครูได้ใช้อะไรมาสอนนักเรียนบ้างหรือไม่
- นักเรียนเคยเห็นคุณครูนำสิ่งแปลกใหม่มาใช้สอนหรือไม่
- นักเรียนชอบให้คุณครูใช้อะไรมากที่สุดเวลาสอน รูปภาพ ทีวี เพลง ฯลฯ
- คุณครูเคยให้นักเรียนสอบอ่านหนังสือแบบคนเดียวหรือไม่
- คุณครูเคยให้นักเรียนสอบพูดหน้าห้อง หรือพูดให้คุณครูฟังบ้างหรือไม่
- คุณครูเคยให้นักเรียนเขียนเรียงความส่งเพื่อเก็บคะแนนบ้างหรือไม่ หัวข้ออะไร
- คุณครูมีการทดสอบนักเรียนด้วยการใช้ข้อสอบให้ทำในคาบเรียนบ้างหรือไม่
- นักเรียนชอบการทดสอบแบบใดมากที่สุด พูด อ่าน หรือเขียน
- คุณครูเคยสอนภาษาไทยนักเรียนหรือเพื่อนของนักเรียนเพิ่มเติมนอกเหนือเวลาสอนปกติหรือไม่

แบบสังเกตการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
ของครูระดับประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนการสอน

ชื่อผู้สอน เรื่องที่สอน

จำนวนผู้เรียน วันเวลาที่สังเกต

โรงเรียน

ชั้นนำ

.....
.....

ชั้นสอน

.....
.....
.....

ชั้นสรุป

.....
.....

พฤติกรรมผู้เรียน

.....

ปัญหาที่พบในชั้นเรียน

.....

ลงชื่อ ผู้บันทึก

ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับ
ประถมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก จังหวัดปทุมธานี

เพศ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	4	1.4	1.4	1.4
ชาย	31	11.2	11.2	12.6
หญิง	243	87.4	87.4	100.0
Total	278	100.0	100.0	

อายุ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	4	1.4	1.4	1.4
ไม่เกิน25ปี	31	11.2	11.2	12.6
26-30ปี	51	18.3	18.3	30.9
31-35ปี	40	14.4	14.4	45.3
36-40ปี	30	10.8	10.8	56.1
41-45ปี	22	7.9	7.9	64.0
46-50ปี	18	6.5	6.5	70.5
51-60ปี	80	28.8	28.8	99.3
61ปีขึ้นไป	2	.7	.7	100.0
Total	278	100.0	100.0	

ระดับปริญญาตรี

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	48	17.3	17.3	17.3
คณิตศาสตร์	27	9.7	9.7	27.0
วิทยาศาสตร์	44	15.8	15.8	42.8
สังคมศึกษา	21	7.6	7.6	50.4
สุขศึกษาและพลศึกษา	24	8.6	8.6	59.0
ดนตรี	2	.7	.7	59.7
นาฏศิลป์	11	4.0	4.0	63.7
ศิลปะ	3	1.1	1.1	64.7
คหกรรม	9	3.2	3.2	68.0
คอมพิวเตอร์	16	5.8	5.8	73.7
บริหารการศึกษา	3	1.1	1.1	74.8
เทคโนโลยีการศึกษา	4	1.4	1.4	76.3
เกษตร	5	1.8	1.8	78.1
บรรณารักษ์	3	1.1	1.1	79.1
จิตวิทยาการแนะแนว	3	1.1	1.1	80.2
ประวัติศาสตร์	5	1.8	1.8	82.0
ภาษาอังกฤษ	18	6.5	6.5	88.5
อื่นๆ	32	11.5	11.5	100.0
Total	278	100.0	100.0	

ระดับปริญญาโท

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	218	78.4	78.4	78.4
วิทยาศาสตร์	1	.4	.4	78.8
สุขศึกษาและพลศึกษา	2	.7	.7	79.5
ศิลปะ	1	.4	.4	79.9
คหกรรม	1	.4	.4	80.2
บริหาร	34	12.2	12.2	92.4
เทคโนโลยีการศึกษา	1	.4	.4	92.8
จิตวิทยาการแนะแนว	1	.4	.4	93.2
หลักสูตรและการสอน	13	4.7	4.7	97.8
อื่นๆ	6	2.2	2.2	100.0
Total	278	100.0	100.0	

ประสบการณ์ในการสอน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	4	1.4	1.4	1.4
ไม่เกิน6ปี	99	35.6	35.6	37.1
6-10ปี	50	18.0	18.0	55.0
11-15ปี	26	9.4	9.4	64.4
16-20ปี	10	3.6	3.6	68.0
21-25ปี	21	7.6	7.6	75.5
26ปีขึ้นไป	68	24.5	24.5	100.0
Total	278	100.0	100.0	

ขอคำแนะนำ/ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ไม่เลือก	77	27.7	27.7	27.7
เลือก	201	72.3	72.3	100.0
Total	278	100.0	100.0	

การเข้ารับการอบรม

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ไม่เลือก	93	33.5	33.5	33.5
เลือก	185	66.5	66.5	100.0
Total	278	100.0	100.0	

การลองผิดลองถูก

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ไม่เลือก	135	48.6	48.6	48.6
เลือก	143	51.4	51.4	100.0
Total	278	100.0	100.0	

การศึกษาข้อมูลด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ไม่เลือก	35	12.6	12.6	12.6
เลือก	243	87.4	87.4	100.0
Total	278	100.0	100.0	

ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษา
ที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ผลรวมการเตรียมการสอน	278	1.75	4.00	3.1389	.48879
ผลรวมการจัดการเรียนการ สอน	278	1.88	4.00	2.8240	.38909
ผลรวมการประเมินผล	278	1.56	4.00	2.9444	.55453
ผลรวมปัญหาการ เตรียมการสอน	278	1.00	3.75	1.8080	.45568
ผลรวมปัญหาการจัดการ เรียนการสอน	278	1.00	3.00	1.8258	.40625
ผลรวมปัญหาการ ประเมินผล	278	1.00	3.67	1.7842	.47663
Valid N (listwise)	278				

สภาพการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้การสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษา
 ที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก
 การเตรียมการสอน (ก่อนสอน)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
a1	278	1	4	3.23	.740
a2	278	1	4	3.23	.694
a3	278	1	4	3.10	.885
a4	278	1	4	3.41	.715
a5	278	1	4	3.38	.628
a6	278	1	4	2.99	.726
a7	278	1	4	2.86	.829
a8	278	1	4	2.91	.788
Valid N (listwise)	278				

การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
a9	278	1	4	2.46	.762
a10	278	1	4	2.49	.657
a11	278	1	4	2.53	.772
a12	278	1	4	2.29	.831
a13	278	1	4	1.82	.987
a14	278	1	4	3.24	.689
a15	278	1	4	2.43	.736
a16	278	1	4	2.60	.733

a17	278	1	4	2.46	.790
a18	278	1	4	2.03	.808
a19	278	1	4	2.22	.811
a20	278	1	4	3.33	.779
a21	278	1	4	3.13	.726
a22	278	1	4	2.87	.755
a23	278	1	4	2.65	.835
a24	278	1	4	2.41	.848
a25	278	1	4	3.12	.693
a26	278	2	4	3.42	.652
a27	278	2	4	3.56	.597
a28	278	1	4	2.94	.837
a29	278	1	4	2.76	.850
a30	278	1	4	2.76	.799
a31	278	1	4	2.33	.898
a32	278	1	4	2.48	.894
a33	278	1	4	2.64	.755
a34	278	1	4	2.91	.741
a35	278	1	4	2.38	.725
a36	278	1	4	2.35	.728
a37	278	1	4	2.26	.830
a38	278	2	4	3.40	.702
a39	278	2	4	3.48	.656
a40	278	1	4	3.25	.707
a41	278	2	4	3.25	.736
a42	278	1	4	2.66	.761
a43	278	1	4	2.58	.745
a44	278	1	4	2.33	1.071
a45	278	1	4	2.68	.728
a46	278	1	4	2.42	.874
a47	278	1	4	3.21	.737

a48	278	1	4	3.42	.652
a49	278	1	4	2.87	.741
a50	278	1	4	2.76	.756
a51	278	1	4	2.84	.769
a52	278	2	4	3.58	.618
a53	278	1	4	3.24	.759
a54	278	1	4	3.25	.726
a55	278	1	4	3.45	.671
a56	278	1	4	3.44	.675
a57	278	1	4	2.57	.867
a58	278	1	4	3.20	.760
a59	278	2	4	3.27	.707
Valid N (listwise)	278				

การวัดและประเมินผล (หลังสอน)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
a60	278	2	4	3.35	.646
a61	278	1	4	2.95	.818
a62	278	1	4	2.64	.895
a63	278	1	4	2.85	.845
a64	278	1	4	3.18	.732
a65	278	1	4	3.09	.718
a66	278	1	4	3.26	.704
a67	278	1	4	2.96	.791
a68	278	1	4	2.23	.974
Valid N (listwise)	278				

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้การสอนวิชาภาษาไทยของครูระดับประถมศึกษา
 ที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงวิชาเอก
 การเตรียมการสอน (ก่อนสอน)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
aa1	278	1	4	1.88	.616
aa2	278	1	4	1.85	.606
aa3	278	1	4	1.79	.624
aa4	278	1	4	1.76	.648
aa5	278	1	4	1.77	.605
aa6	278	1	4	1.81	.617
aa7	278	1	4	1.78	.583
aa8	278	1	4	1.83	.600
Valid N (listwise)	278				

การจัดการเรียนการสอน (ขณะสอน)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
aa9	278	1	4	1.59	.645
aa10	278	1	3	1.54	.567
aa11	278	1	4	1.63	.609
aa12	278	1	4	1.64	.707
aa13	278	1	4	1.42	.606
aa14	278	1	3	1.84	.606
aa15	278	1	4	1.87	.642
aa16	278	1	4	1.86	.635

aa17	278	1	4	1.97	.695
aa18	278	1	4	1.88	.719
aa19	278	1	4	1.88	.686
aa20	278	1	4	1.91	.700
aa21	278	1	4	1.88	.612
aa22	278	1	3	1.79	.552
aa23	278	1	3	1.77	.566
aa24	278	1	3	1.77	.580
aa25	278	1	4	1.99	.664
aa26	278	1	4	1.90	.717
aa27	278	1	4	2.02	.760
aa28	278	1	4	2.01	.733
aa29	278	1	4	1.99	.721
aa30	278	1	4	2.03	.718
aa31	278	1	4	1.99	.769
aa32	278	1	4	1.98	.708
aa33	278	1	3	1.78	.577
aa34	278	1	4	1.87	.620
aa35	278	1	4	1.89	.615
aa36	278	1	4	1.93	.649
aa37	278	1	4	1.81	.686
aa38	278	1	4	1.77	.618
aa39	278	1	4	1.74	.647
aa40	278	1	3	1.78	.589
aa41	278	1	4	1.72	.601
aa42	278	1	3	1.83	.554
aa43	278	1	4	1.64	.606
aa44	278	1	4	1.68	.665
aa45	278	1	4	1.63	.565
aa46	278	1	4	1.69	.635
aa47	278	1	4	1.62	.582

aa48	278	1	3	1.63	.559
aa49	278	1	3	1.66	.551
aa50	278	1	3	1.65	.554
aa51	278	1	3	1.65	.575
aa52	278	1	4	1.87	.701
aa53	278	1	4	2.04	.671
aa54	278	1	4	2.03	.687
aa55	278	1	4	2.15	.745
aa56	278	1	4	2.22	.777
aa57	278	1	4	1.96	.590
aa58	278	1	4	1.82	.655
aa59	278	1	4	1.90	.691
Valid N (listwise)	278				

การวัดและประเมินผล (หลังสอน)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
aa60	278	1	4	1.80	.597
aa61	278	1	4	1.81	.623
aa62	278	1	4	1.70	.566
aa63	278	1	4	1.79	.588
aa64	278	1	4	1.92	.637
aa65	278	1	4	1.80	.546
aa66	278	1	4	1.78	.592
aa67	278	1	4	1.78	.577
aa68	278	1	4	1.68	.577
Valid N (listwise)	278				

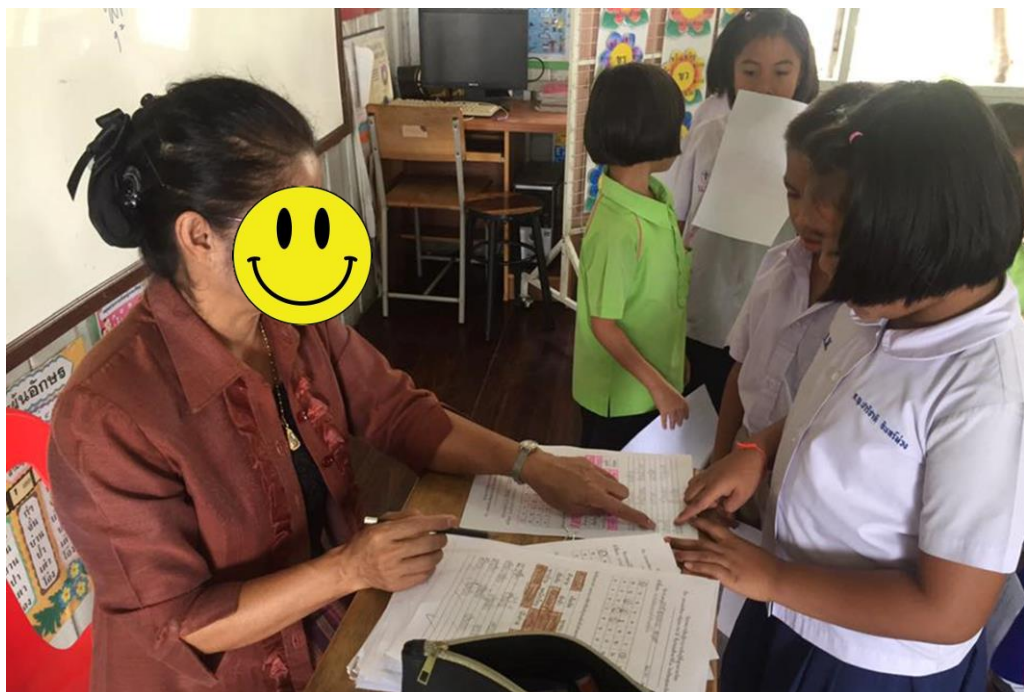

ภาพแสดงการจัดการเรียนการสอนของครู ก

ภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ก

ภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ก

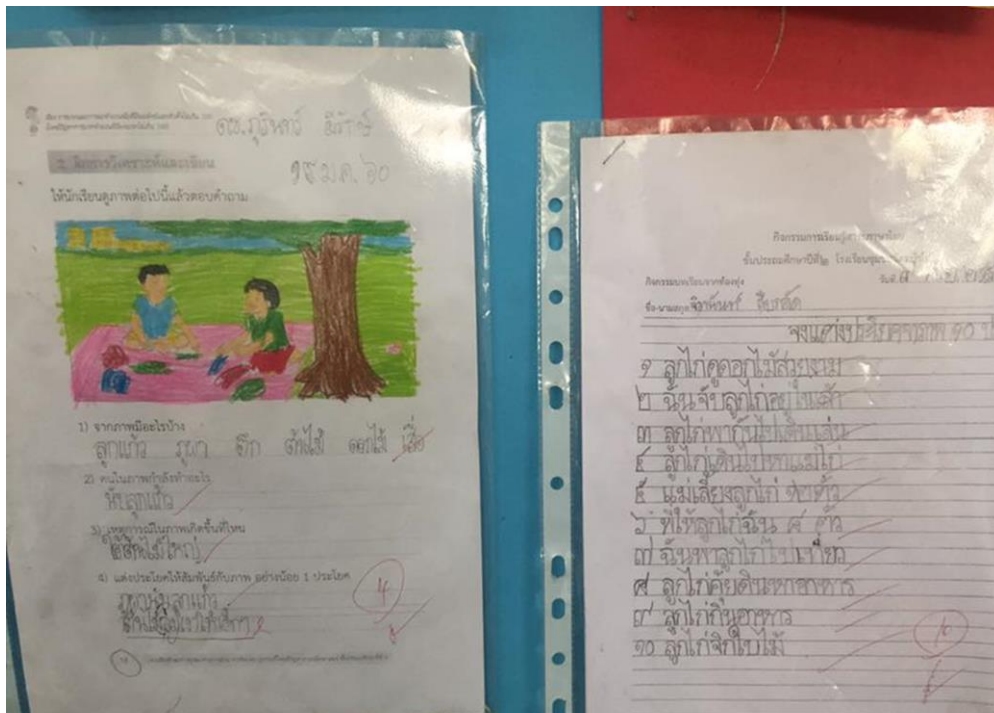
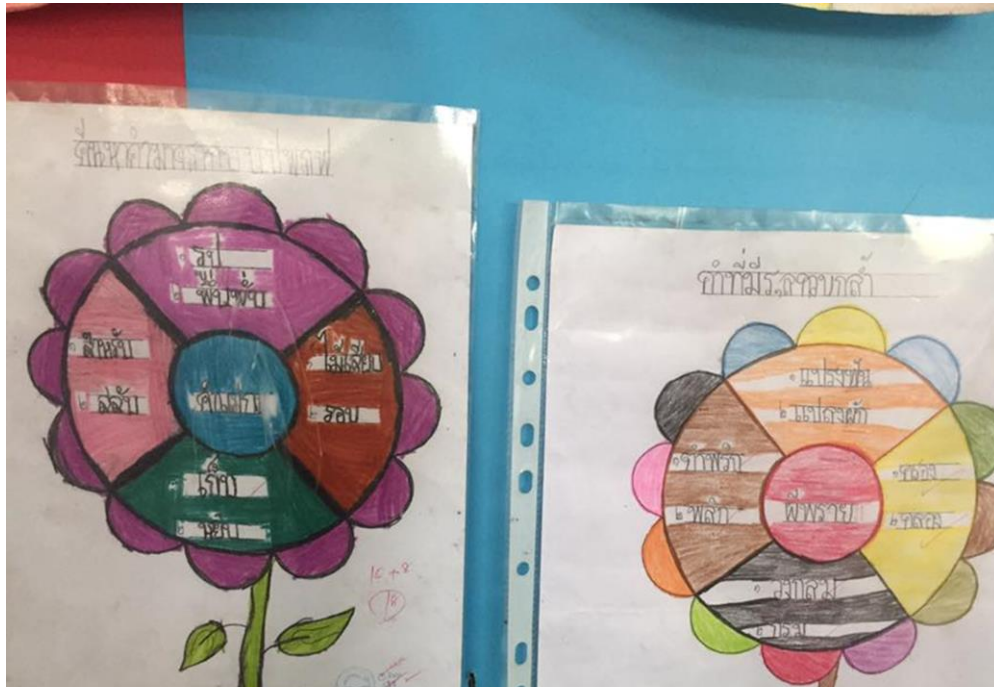
ภาพแสดงการจัดการเรียนการสอนของครู ก

ภาพแสดงการจัดการเรียนการสอนของครู ก

ภาพแสดง สื่อการสอนและผลงานนักเรียน

ภาพแสดง ผลงานนักเรียน

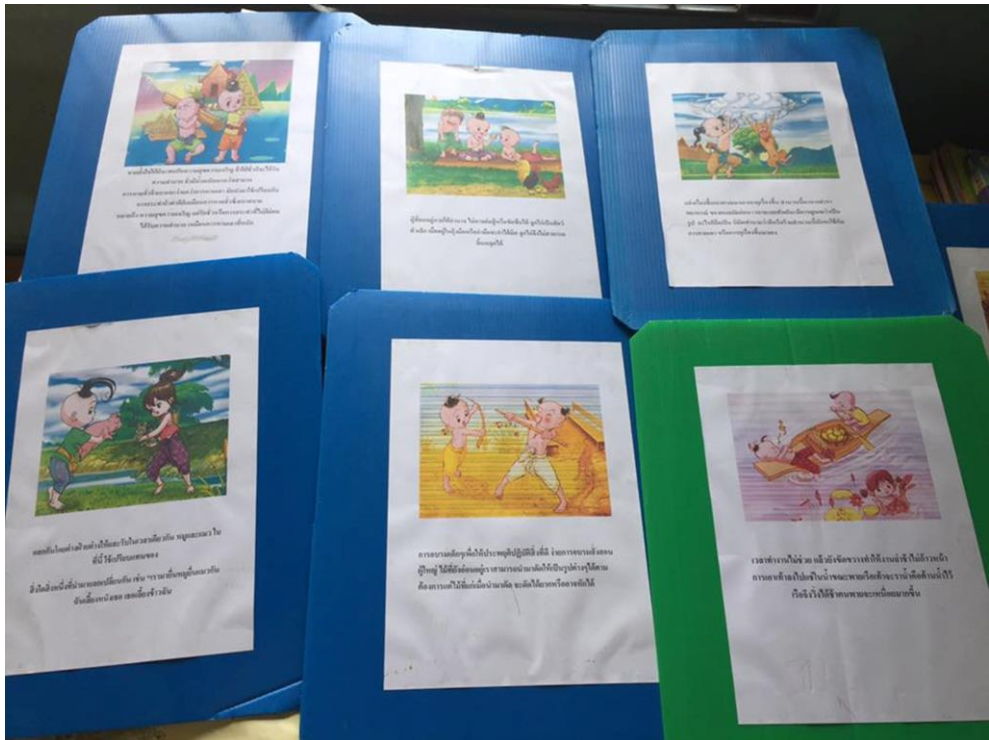
ภาพแสดง การจัดการเรียนการสอนของครู ข

ภาพแสดง การจัดการเรียนการสอนของครู ข

ภาพแสดง การจัดการเรียนการสอนของครู ข

ภาพแสดง สื่อการสอนของครู ข

ภาพแสดง สื่อการสอนของครู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระการเรียนรู้ รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ หน่วยการเรียนรู้ ที่ ๑

เรื่อง อักษรนำ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

๒. ตัวชี้วัด

๑. เขียนสะกดและบอกความหมายของคำ
๒. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค
๓. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ ท ๔.๑ (ป. ๓/๑)
๔. แต่งประโยคง่าย ๆ ท ๔.๑ (ป. ๓/๔)

๒.๑ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านและเขียนคำที่มีอักษรนำได้ (K, P)
๒. เลือกใช้คำที่มีอักษรนำได้ถูกต้องตามความหมาย (K, P)
๓. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ ท ๔.๑ (ป. ๓/๑)
๔. แต่งประโยคง่าย ๆ ท ๔.๑ (ป. ๓/๔)
๓. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 ๑. ความสามารถในการสื่อสาร
 ๒. ความสามารถในการคิด
 ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
 ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๔. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 ๑. รักความเป็นไทย
 ๒. ใฝ่เรียนรู้
 ๓. มีจิตสาธารณะ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ข

๔. มีวินัย

๕. อยู่อย่างพอเพียง

๕.สาระสำคัญ

คำที่มีอักษรนำมีหลายประเภท ได้แก่ คำที่มี อ นำ คำที่มี ห นำ คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลางนำอักษรนำเดี่ยว

การอ่านคำที่มีอักษรนำได้ถูกต้องตามประเภทของอักษรนำ จะทำให้เข้าใจลักษณะของคำที่มีอักษรนำดีขึ้น

๖. สาระการเรียนรู้

การอ่านคำและเขียนที่มีอักษรนำและแต่งประโยคง่ายๆ

๗. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการสนทนาและตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้าน ความสนใจและตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัย ในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย	๑. ประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการเขียน ๓. ประเมินทักษะกระบวนการ การคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการ การกลุ่ม

บูรณาการ

คณิตศาสตร์ ⇨ เขียนตารางการอ่านคำที่มีอักษรนำ/เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง การอ่านคำที่มีอักษรนำ

การงานอาชีพ ⇨ ทำสมุดฝึกอ่านคำที่มีอักษรนำ

๘. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนคนละ ๑ บัตรคำ โดยให้มีคำที่มีอักษรนำประสมอยู่ในบัตรคำที่แจก ๑๐ คำ เมื่อนักเรียนได้รับบัตรคำแล้วให้นักเรียนดูว่าบัตรคำของตนมีคำที่มีอักษรนำหรือไม่ ถ้าบัตรคำของตนเองเป็นอักษรนำให้เดินถือบัตรคำไปหน้าชั้นเรียน
๒. นักเรียนที่เหลือช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องว่าเพื่อนที่อยู่หน้าชั้นเรียนถือบัตรคำอักษรนำจริงหรือไม่ แล้วอ่านออกเสียงคำที่เพื่อนถืออยู่พร้อมกัน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากเลือกศึกษาเรื่อง การอ่านคำที่มีอักษรนำ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ หรือศึกษาจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ หรืออินเทอร์เน็ต ตามหัวข้อต่อไปนี้

- ๑) การอ่านคำที่มี ห นำ
 - ๒) การอ่านคำที่มี อ นำ ย
 - ๓) การอ่านคำอักษรนำ ๒ พยางค์ที่มีอักษรสูงนำอักษรต่ำเดี่ยว
 - ๔) การอ่านคำอักษรนำ ๒ พยางค์ที่มีอักษรกลางนำอักษรต่ำเดี่ยว
๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบความรู้ ประกอบการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การอ่านคำที่มีอักษรนำในหัวข้อที่กลุ่มศึกษา แล้วให้ครูตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้อง
 ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำใบความรู้เรื่อง การอ่านคำอักษรนำ มาแลกเปลี่ยนกันศึกษาจนครบทุกกลุ่ม แล้วสนทนาสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า โดยให้ครูอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม
 ๓. นักเรียนจับคู่หาคำศัพท์ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ แล้วนำมาเขียนคำอ่านให้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านคำที่มีอักษรนำ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๑. นักเรียนจับคู่ฝึกอ่านคำที่มีอักษรนำ และช่วยกันสังเกตความถูกต้องของการออกเสียงจากชุดคำต่อไปนี้

คำที่มีอักษรนำที่อ่านออกเสียงพยางค์เดี่ยว

อ่ำ อู่ อย่าง อยาก

หรอ หงอย เหม่อ หวัน

หลง หลอก หู้ง หนัก

คำที่มีอักษรนำที่อ่านออกเสียง ๒ พยางค์

ข่ำ ขั๊บ เขยก ข้อ้น

จรวด จรด นวี นลาด

ตลาด ตลก ตลับ ทวาด

๒. นักเรียนเลือกคำจากชุดคำในข้อ ๒ อย่างละ ๓ คำ มาแต่งประโยคสั้น ๆ ให้มีความหมาย

๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง การอ่านคำที่มีอักษรนำ แล้วร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนอ่านคำที่มีอักษรนำที่พบในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

นักเรียนเขียนสรุปเรื่อง การอ่านคำที่มีอักษรนำ เป็นแผนภาพความคิด แล้วบันทึกลงสมุด

๖. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนรวบรวมคำที่มีอักษรนำจากสาระการเรียนรู้อื่นมาเขียนตารางการอ่านคำที่มีอักษรนำ แล้วรวบรวมเป็นสมุดสำหรับฝึกอ่าน

๑๐. ชื่อแหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรคำ

๒. สดาก

๓. ชุดคำฝึกอ่าน

๔. ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอ่านคำที่มีอักษรนำ

๕. สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

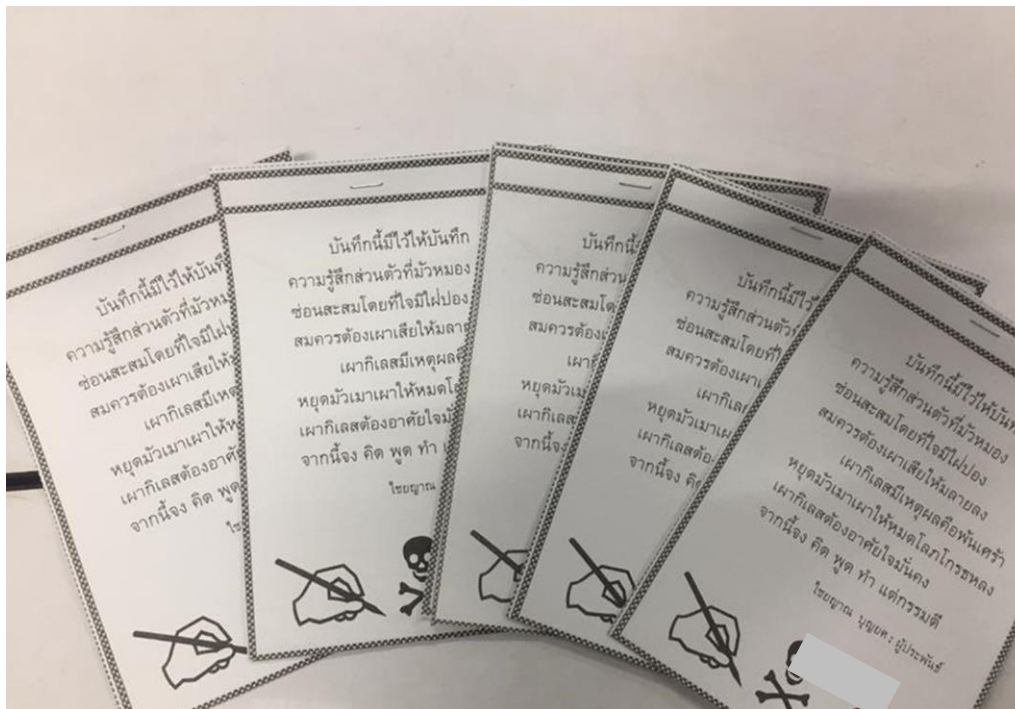
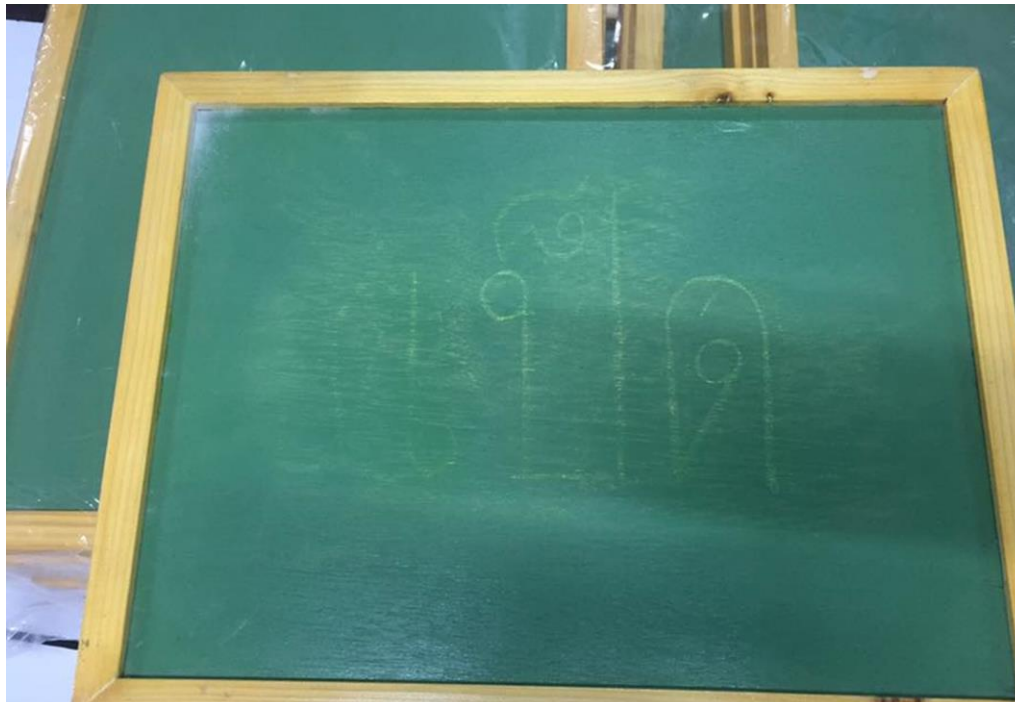
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

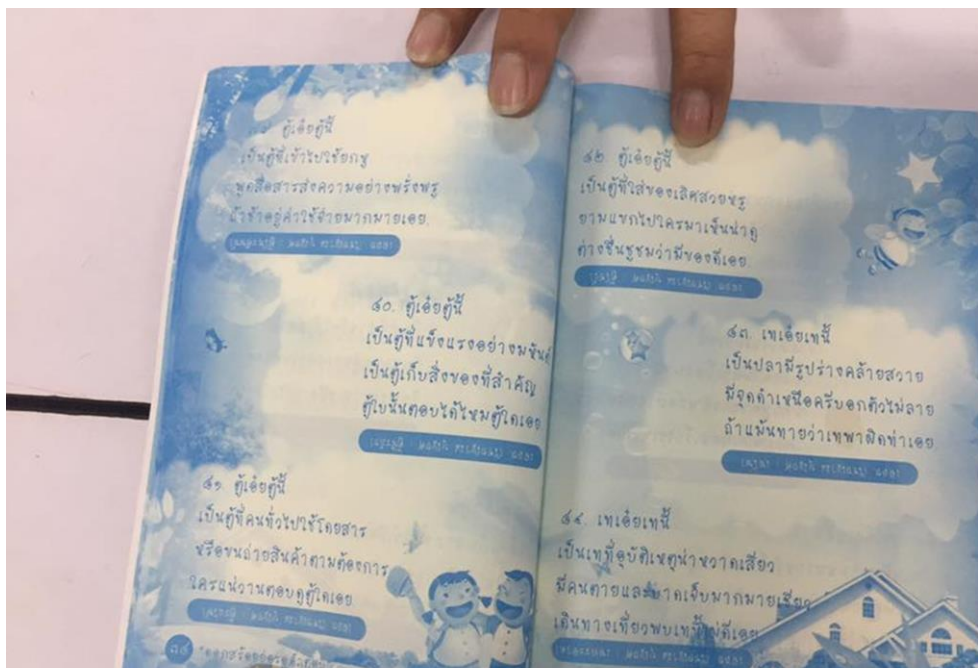

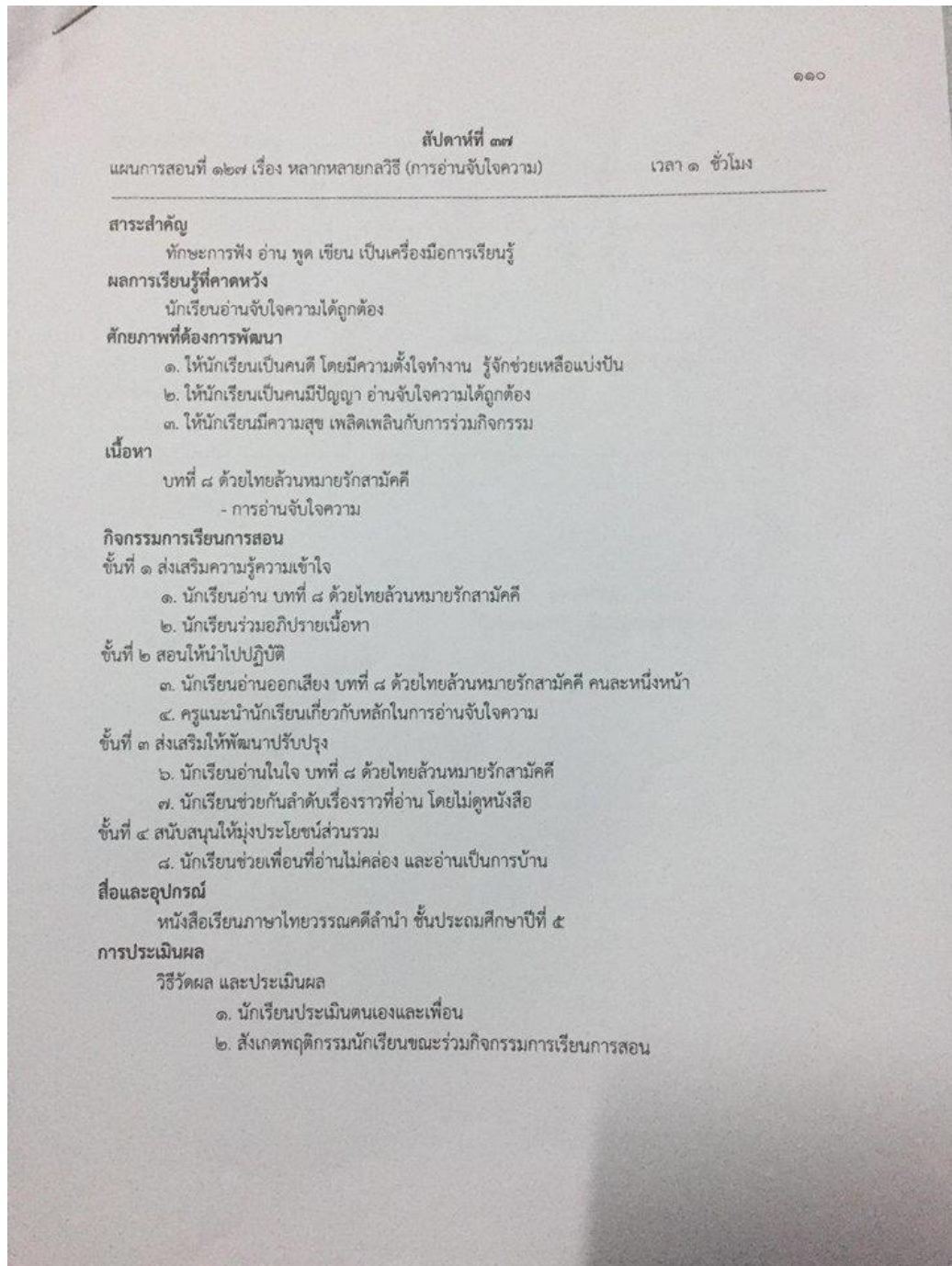
ภาพแสดง การจัดการเรียนการสอนของครู ค

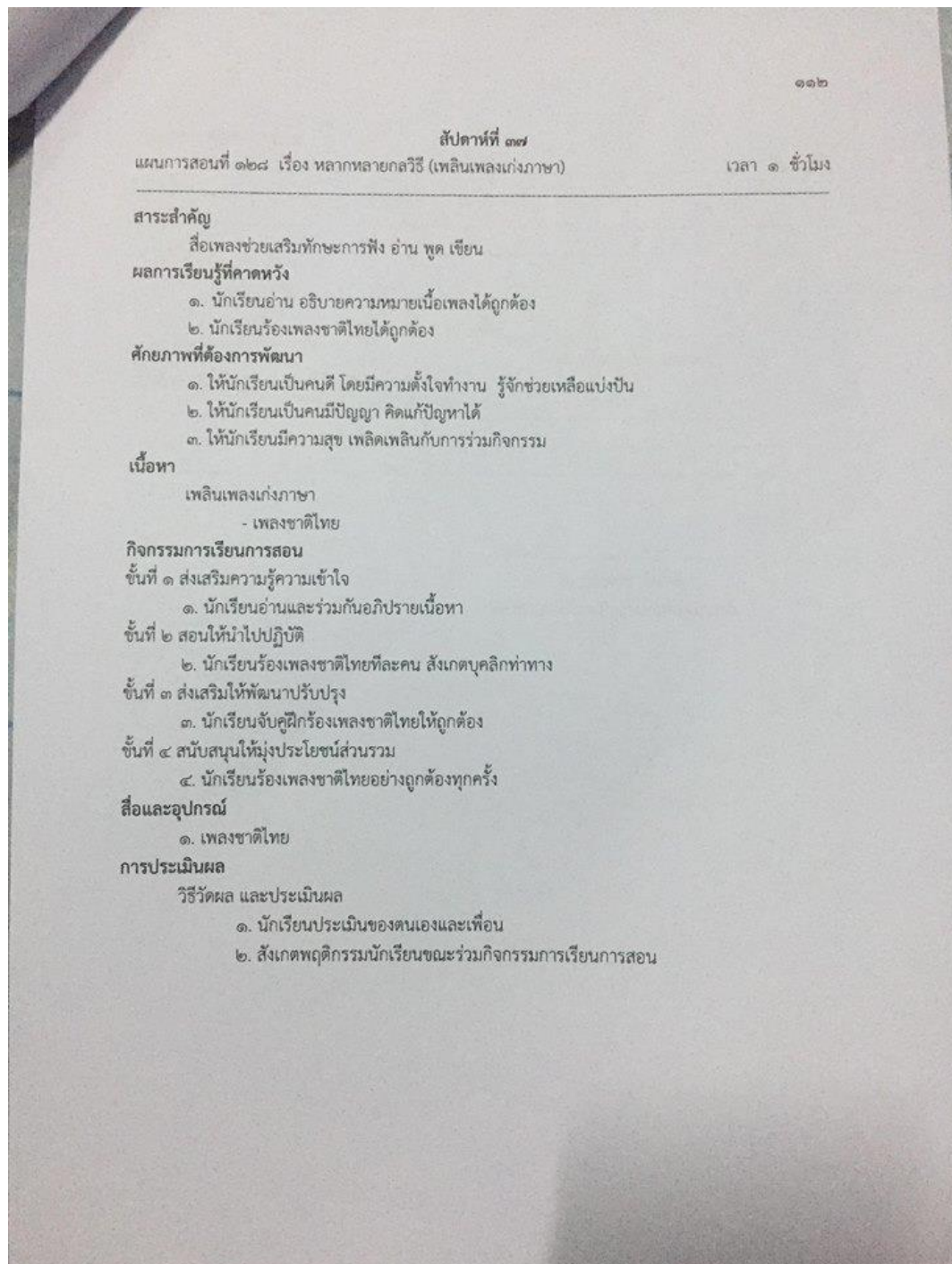
ภาพแสดง สื่อการเรียนการสอนของครู ค

ภาพแสดง สื่อการเรียนการสอนของครู ค

แผนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ค

แผนการสอนวิชาภาษาไทยของครู ค

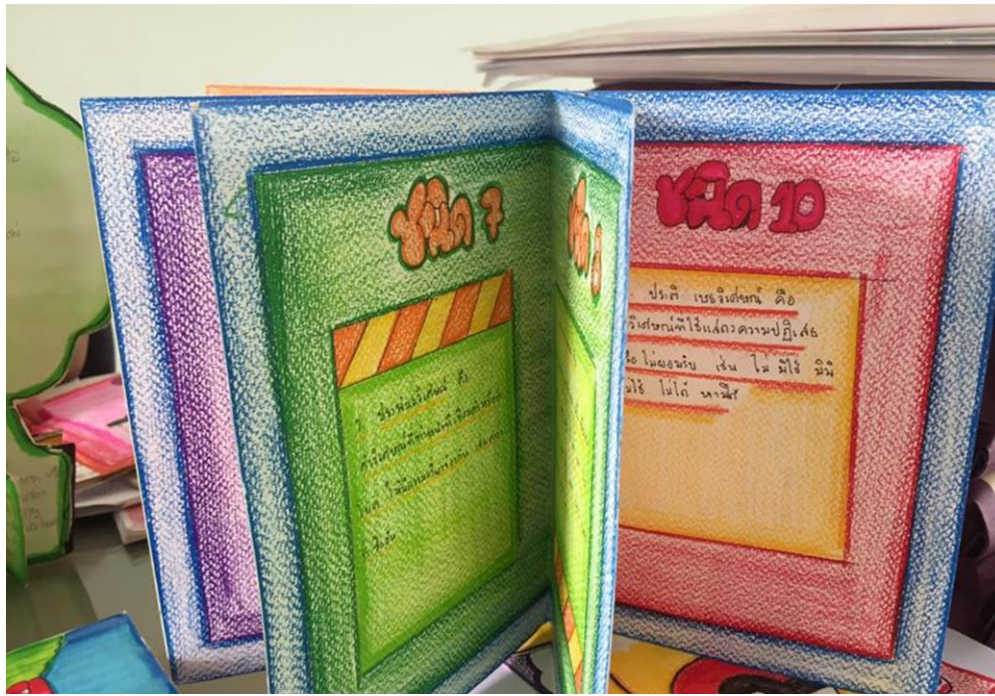
ภาพแสดง การจัดการเรียนการสอนของครู ง

ภาพแสดง การจัดการเรียนการสอนของครู ง

ภาพแสดง สื่อการเรียนการสอนของครู ง

ภาพแสดง สื่อการเรียนการสอนและผลงานนักเรียน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุพัตรา คำโพธิ์ เกิดเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) สาขาการ ประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2556 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและ การสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2559

